

Załącznik nr 1 do
Uchwały Zarządu Banku nr 4/25/2024
Banku Spółdzielczego w Jordanowie
z dnia 21.05.2024 r.

Załącznik nr 1 do
Uchwały Rady Nadzorczej Banku nr 3/7/2024
Banku Spółdzielczego w Jordanowie
z dnia 29.05.2024 r.

**Ujawnienie informacji
o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka
Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w
zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających
obowiązkowym ujawnieniom
według stanu na dzień 31.12.2023 r.**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
I. INFORMACJE OGÓLNE O BANKU	5
II. UJAWNIANIE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH CELÓW I POLITYK W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM ZGODNIE Z ART. 435 ust. 1 lit. a), e) i f) ROZPORZĄDZENIA CRR ORAZ UJAWNIANIE INFORMACJI WYNIKAJĄCYCH Z REKOMENDACJI P I M KNF	6
III. UJAWNIANIE INFORMACJI NA TEMAT WYMOGÓW W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH I NA TEMAT KWOT EKSPozyCJI WAŻONYCH RYZYKIEM ZGODNIE Z ART. 438 lit. d) ROZPORZĄDZENIA CRR	33
IV. UJAWNIANIE INFORMACJI NA TEMAT NAJWAŻNIEJSZYCH WSKAŹNIKÓW ZGODNIE Z ART. 447 ROZPORZĄDZENIA CRR	34
V. UJAWNIANIE INFORMACJI NA TEMAT POLITYKI WYNAGRODZEŃ ZGODNIE Z ART. 450 ust. 1 lit. a) – d), h), i) oraz j) ROZPORZĄDZENIA CRR	36
VI. INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z „WYTYCZNYCH EBA DOTYCZĄCYCH UJAWNIEŃ W ZAKRESIE EKSPozyCJI NIEOBSŁUGIWANYCH I RESTRUKTURYZOWANYCH EBA/GL/2018/10”	44
VII. INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI Z KNF	49
VIII. INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z ROZPORZĄDZENIA PARLAMANETU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 2019/2088 Z DNIA 27 LISTOPADA 2019 R. W SPRAWIE UJAWNIEŃ INFORMACJI ZWIĄZANYCH ZE ZRÓWNOWAŻONYM ROZWOJEM W SEKTORZE USŁUG FINANSOWYCH	50
IX. INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z ROZPORZĄDZENIA WYKONAWCZEGO KOMISJI (UE) 2021/763 Z DNIA 23 KWIEŃNIA 2021 R. USTANAWIAJĄCEGO WYKONAWCZE STANDARDY TECHNICZNE DO CELÓW STOSOWANIA ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 575/2013 I DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/59/UE W ODNIESIENIU DO SPRAWOZDAWCZOŚCI NADZORCZEJ W OBSZARZE MINIMALNEGO WYMOGU W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH I ZOBOWIĄZAŃ KWALIFIKOWALNYCH ORAZ PODAWANIA TEGO WYMOGU DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ	52
X. INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z USTAWY PRAWO BANKOWE	54

Wykaz tabel:

Symbol tabeli	Nazwa tabeli
EU OVA	Metoda zarządzania ryzykiem Banku
EU LIQA	Zarządzanie ryzykiem płynności oraz informacje wynikające z Rekomendacji P KNF
EU CRA	Ogólne informacje jakościowe na temat ryzyka kredytowego
EU MRA	Wymogi dotyczące ujawniania informacji jakościowych na temat ryzyka rynkowego
EU ORA	Informacje jakościowe na temat ryzyka operacyjnego oraz informacje wynikające z Rekomendacji M KNF
EU OR1	Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego i kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem
EU OV1	Przegląd łącznych kwot ekspozycji na ryzyko
EU KM1	Najważniejsze wskaźniki
EU REMA	Polityka wynagrodzeń
EU REM1	Wynagrodzenie przyznane za dany rok obrotowy
EU REM2	Płatności specjalne na rzecz pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (określony personel)
EU REM3	Wynagrodzenie odroczone
EU REM4	Wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR rocznie
EU REM5	Informacje na temat wynagrodzenia pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (określony personel)
Tabela nr 1	Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych z podziałem na obsługiwane i nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane, utratę ich wartości oraz zabezpieczenia (w mln zł)
Tabela nr 2	Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania (w mln zł)
Tabela nr 3	Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy (w mln zł)
Tabela nr 4	Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne, z podziałem na rodzaje przejętych aktywów (w mln zł)
EU KM2	Najważniejsze wskaźniki – MREL i w stosownych przypadkach wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych dotyczący globalnych instytucji o znaczeniu systemowym
EU TLAC1	Elementy składowe – MREL i w stosownych przypadkach wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych dotyczący globalnych instytucji o znaczeniu systemowym
EU TLAC3b	Kolejność zaspokajania wierzycieli – podmiot restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

Wykaz załączników:

- Załącznik nr 1 - Oświadczenie Zarządu Banku na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są adekwatne z punktu widzenia profilu i strategii Banku (wymagane przez art. 435 ust. 1 lit. e))
- Załącznik nr 2 - Informacja na temat ogólnego profilu ryzyka w Banku Spółdzielczym w Jordanowie

WPROWADZENIE

1. Bank Spółdzielczy w Jordanowie, działając zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, z późniejszymi zmianami oraz na podstawie innych rozporządzeń wykonawczych Komisji (UE) ustanawiających wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji, rozporządzeń delegowanych Komisji (UE) uzupełniających Rozporządzenie CRR w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących ujawniania informacji, Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego dotyczących ujawniania informacji, a także zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe oraz ustawą z 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym, prezentuje informację „Ujawnienie informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom według stanu na dzień 31.12.2023 r.” (zwaną dalej: „Informacją”).
2. Niniejszy dokument obejmuje również informacje, o których mowa w art. 111a ust. 4 Ustawy Prawo bankowe, w Rekomendacji M dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach, Rekomendacji P dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków oraz Rekomendacji Z dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach, wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, jak również w „Polityce informacyjnej Banku Spółdzielczego w Jordanowie”, udostępnionej na stronie internetowej Banku: www.bsjordanow.pl.
3. W niniejszej Informacji zawarto wszystkie dane dotyczące adekwatności kapitałowej, o których mowa w w/w regulacjach, z wyjątkiem informacji nieistotnych. Bank nie jest podmiotem dominującym ani podmiotem zależnym, a informacje ogłaszane są na poziomie indywidualnym. Uzupełnieniem ujawnianych informacji zawartych w niniejszej Informacji są dane zawarte w „Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Jordanowie za okres od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku” oraz w „Sprawozdaniu z działalności Banku Spółdzielczego w Jordanowie w okresie od 01.01.2023 do 31.12.2023 roku”.
4. Niniejsza Informacja została sporządzona zgodnie z wymogami określonymi w:
  - 1) Rozporządzeniu 575/2013 UE, zmienionym przez Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r.,
  - 2) Ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, ze szczególnym uwzględnieniem art. 111, 111a oraz 111b,
  - 3) Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach,
  - 4) Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądu strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego,
  - 5) „Zasadach ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanych przez KNF,
  - 6) Rekomendacji M KNF,
  - 7) Rekomendacji P KNF,
  - 8) Rekomendacji H KNF (obowiązek opisu systemu kontroli wewnętrznej),
  - 9) Rekomendacji Z KNF,
  - 10) Wytycznych Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS dotyczących wdrażania Rekomendacji Z KNF u Uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
  - 11) Ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym,
  - 12) Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia Dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych),
  - 13) Ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym,
  - 14) Ustawie z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz niektórych innych ustaw,
  - 15) Ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (tzw. EURO-FATCA),
  - 16) Ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji,
  - 17) Ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych,
  - 18) Ustawie z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Ustawa IDD),
  - 19) Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych,
  - 20) Wytycznych EBA dotyczących ujawnień w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych EBA/GL/2018/10,
  - 21) Wytycznych w sprawie wymogów dotyczących ujawniania informacji na mocy części ósmej Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (EBA/GL/2016/11),

- 22) Wytycznych w sprawie istotności, zastrzeżonego charakteru i poufności ujawnianych informacji oraz częstotliwości ujawniania zgodnie z art. 432 ust. 1, art. 432 ust. 2 i art. 433 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (EBA/GL/2014/14),
- 23) Wytycznych EUNB/GL/2021/04 z dnia 2 lipca 2021 r. dotyczących prawidłowej polityki wynagrodzeń na mocy dyrektywy 2013/36/UE,
- 24) Wytycznych EBA/GL/2021/05 z dnia 2 lipca 2021 r. w sprawie zarządzania wewnętrznego,
- 25) Wytycznych EBA/GL/2021/06 z dnia 2 lipca 2021 r. w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje,
- 26) Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawnienia informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych,
- 27) Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013,
- 28) Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej Dyrektywę 2002/87/WE i uchylającej Dyrektywę 2006/48/WE oraz 2006/49/WE,
- 29) Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającej Dyrektywę 2002/92/WE i Dyrektywę 2011/61/UE,
- 30) Wytycznych w sprawie ujawniania wskaźnika pokrycia wpływów netto w uzupełnieniu do ujawniania informacji na temat zarządzania ryzykiem płynności na podstawie art. 435 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013,
- 31) Statucie Banku Spółdzielczego w Jordanowie,
- 32) Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/763 z dnia 23 kwietnia 2021 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne do celów stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE w odniesieniu do sprawozdawczości nadzorczej w obszarze minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych oraz podawania tego wymogu do wiadomości publicznej,
- 33) Ustawie o zmianie ustawy o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej oraz ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom.

I. INFORMACJE OGÓLNE O BANKU

1. Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:
  - a) pełna nazwa Banku to: Bank Spółdzielczy w Jordanowie,
  - b) Bank posiada nadany przez KDPW kod identyfikujący (LEI) 259400MGA1MHF5M00907,
  - c) informacje zawarte w dokumencie przygotowano na podstawie danych obejmujących okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31 grudnia 2023 r.,
  - d) o ile nie zaznaczono inaczej, ilościowe dane pieniężne ujawnia się z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej milionom jednostek (w polskich złotych), a dane ilościowe ujawniane w formie odsetka wyraża się zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej czwartemu miejscu po przecinku,
  - e) Bank stosuje Krajowe Standardy Rachunkowości,
  - f) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej – mając powyższe na uwadze dane zawarte w niniejszej Informacji sporządzone są na podstawie danych jednostkowych.
2. Bank działa w oparciu o następujące przepisy:
  - a) Ustawę z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających;
  - b) Ustawę z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe;
  - c) Ustawę z dnia 16 września 1982r. Prawo spółdzielcze;
  - d) Statut Banku Spółdzielczego w Jordanowie.
3. Na podstawie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, Bank jest zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A., zwanym dalej Bankiem Zrzeszającym. Zasady współpracy w Zrzeszeniu reguluje Umowa Zrzeszenia zawarta pomiędzy Bankiem a Bankiem Zrzeszającym.
4. Na podstawie Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
5. Bank jest samorządnym, samodzielnym i samofinansującym się podmiotem gospodarczym działającym w formie Spółdzielni, posiadającym osobowość prawną.
6. Bank zarejestrowany jest w Krajowym Rejestrze Sądowym przez Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod Nr KRS 0000128861.
7. Siedzibą Banku jest miejscowość Jordanów, adres: 34-240 Jordanów, ul. Rynek 44.
8. Bank posiada nadany: REGON 000499933 i NIP 735-00-19-736.
9. Bank posiada nadany przez Narodowy Bank Polski, numer jednostki bankowej EWIB– A005730.
10. Bank posiada skrzynkę do e-doręczeń o adresie AE: PL-63808-65007-FJHJT-20.

11. Bank Spółdzielczy w Jordanowie jest multiagentem ubezpieczeniowym, wpisanym do prowadzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego rejestru pośredników ubezpieczeniowych pod nr RA 11175186/A.
12. Główny przedmiot działalności Banku obejmuje bankową działalność podstawową sklasyfikowaną według Polskiej Klasyfikacji Działalności - PKD – 64.19.Z.
13. Bank Spółdzielczy w Jordanowie działa na terenie województwa małopolskiego oraz na terenie województwa śląskiego.
14. W 2023 roku Bank prowadził działalność w ramach następującej struktury organizacyjnej:

Lp.	Placówka	Adres
1.	Centrala w Jordanowie	34-240 Jordanów, ul. Rynek 44
2.	Oddział w Makowie Podhalańskim	34-220 Maków Podhalański, ul. 3 Maja 6
3.	Oddział w Zawoi	34-222 Zawoja 1923
4.	Filia w Białce	34-220 Maków Podhalański, Białka 608
5.	Filia w Sidzinie	34-236 Sidzina 362
6.	Filia w Bystrej Podhalańskiej	34-235 Bystra Podhalańska 373
7.	Filia w Łętowni	34-242 Łętownia 378

16. Bank jest członkiem Krajowego Związku Banków Spółdzielczych oraz Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych im. Franciszka Stefczyka w Warszawie.

II. UJAWNIANIE INFORMACJI DOTYCZĄCYCH CELÓW I POLITYK W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM ZGODNIE Z ART. 435 ust. 1 lit. a), e) i f) ROZPORZĄDZENIA CRR ORAZ UJAWNIANIE INFORMACJI WYNIKAJĄCYCH Z REKOMENDACJI P I M KNF

Tabela EU OVA – Metoda zarządzania ryzykiem Banku

Podstawa prawna	Numer wiersza	Opis
Art. 435 ust. 1 lit. f) CRR	a)	<p>W Banku funkcjonuje zorganizowany system zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą organy Banku, jednostki i komórki organizacyjne, a także pracownicy. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania ryzykami”. Strategia ta jest zgodna z założeniami „Strategii zarządzania Bankiem Spółdzielczym w Jordanowie” i podlega corocznemu przeglądowi zarządcemu. Przegląd zarządczy dokonywany jest także w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz Banku lub w jego otoczeniu zewnętrznym.</p> <p>„Strategia zarządzania ryzykami” powiązana jest również z innymi regulacjami wewnętrznymi o charakterze strategicznym, np. z „Politykami zarządzania ryzykami”, „Planem finansowym Banku Spółdzielczego w Jordanowie”, itp.</p> <p>„Strategia zarządzania ryzykami” zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, które mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych oraz założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.</p> <p>Przestrzeganie akceptowalnego poziomu ryzyka (apetytu na ryzyko) podlega monitorowaniu, a także raportowaniu przez komórki organizacyjne Banku dokonujące pomiaru ryzyk występujących w Banku, zgodnie z przedmiotowymi regulacjami oraz z „Instrukcją SIZ”.</p> <p>Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust. 1 lit. f), w której omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka, zawarta została w Załączniku nr 2 do niniejszej Informacji.</p> <p>Zarząd Banku oświadcza, że zawarty w/w dokumentach opis profilu ryzyka Banku wraz z kluczowymi wskaźnikami i danymi liczbowymi przedstawia całościowy obraz zarządzania ryzykiem w Banku. Ponadto Zarząd Banku oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, informacje zawarte w niniejszej Informacji wg stanu na 31 grudnia 2023 r. są zgodne ze stanem faktycznym. Stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu działalności i strategii rozwoju Banku Spółdzielczego w Jordanowie.</p>
Art. 435 ust. 1 lit. b) CRR	b)	Niniejsze ujawnienia nie dotyczą Banku
Art. 435 ust. 1 lit. e) CRR	c)	Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są adekwatne z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez art. 435 ust. 1 lit. e) CRR, zatwierdzone przez Zarząd Banku, zawarte zostało w Załączniku nr 1 do niniejszej Informacji. Zarząd Banku oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem jest odpowiednia z punktu widzenia profilu działalności i strategii działania Banku.
Art. 435 ust. 1 lit. c) CRR	d)	Niniejsze ujawnienia nie dotyczą Banku

Art. 435 ust. 1 lit. c) CRR	e)	Niniejsze ujawnienia nie dotyczą Banku
Art. 435 ust. 1 lit. a) CRR	f)	<p>Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) identyfikację ryzyka, 2) pomiar ryzyka, 3) ocenę/szacowanie (w tym testy warunków skrajnych), 4) monitorowanie ryzyka, 5) raportowanie ryzyka, 6) stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających ryzyko. <p>System zarządzania ryzykiem opiera się na kompleksowych informacjach uzyskanych na podstawie identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka w Banku. W celu ułatwienia procedury przeglądu i podejmowania decyzji oraz zapobiegania decyzjom mogącym nieświadomie zwiększać ryzyko, Bank zapewnia skuteczne przekazywanie informacji na temat ryzyka. W tym celu przekazuje informacje na temat polityki w zakresie ryzyka oraz stosowne dane na jego temat (np. o ekspozycjach i kluczowych wskaźnikach/limitach ryzyka), zarówno horyzontalnie w obrębie Banku, jak i w górę oraz w dół hierarchii służbowej. W tym celu prowadzi działania naprawcze, rekomenduje i ogranicza zidentyfikowane czynniki ryzyka, tak aby te działania, zalecenia, rekomendacje i inicjatywy były spójne i znane wszystkim jednostkom i komórkom organizacyjnym, które mogą podejmować, zlecać, rekomendować odpowiednie działania i inicjatywy. Ewidencja ta umożliwia ustalenie osób koordynujących te działania i inicjatywy, ich status, a także na czyje polecenie zostały podjęte, jak i wskazywać ryzyko, któremu zapobiegają.</p> <p>System zarządzania ryzykiem umożliwia Bankowi skuteczne podejmowanie decyzji odnośnie realizacji strategii zarządzania Bankiem.</p> <p>System zarządzania ryzykiem realizowany jest na podstawie „Strategii zarządzania ryzykami”. Strategia ta określa istotę i cel zarządzania ryzykiem w Banku, rolę organów nadzorczych i pracowników w procesie zarządzania ryzykiem, zasady zarządzania ryzykiem (poziomy zarządzania – linie obrony), zadania priorytetowe w zakresie zarządzania ryzykiem, zawarte w Strategiach szczegółowych (Politykach długoterminowych), stanowiących Załączniki do w/w Strategii, zasady systemu kontroli wewnętrznej, profil ryzyka – aktualną i docelową strukturę ryzyka, generalną skłonność do podejmowania ryzyka, a także apetyt na ryzyka występujące w działalności Banku.</p> <p>Podstawowe założenia zarządzania ryzykiem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bank skutecznie zarządza ryzykiem występującym w jego działalności, w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem, zaprojektowanego i wprowadzonego przez Zarząd Banku, który również zapewnia jego działanie, opiniowanego przez Komitet Audytu oraz nadzorowanego przez Radę Nadzorczą Banku, obejmującego jednostki i komórki organizacyjne Banku, w pełni uwzględniającego istotę ekspozycji Banku na ryzyko oraz obejmującego wszystkie istotne rodzaje ryzyka, w tym jego adekwatność i skuteczność. System zarządzania ryzykiem stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych, które zachodzą w Banku, a także do oceny prowadzonej działalności. 2) podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. Bank stosuje metody identyfikowania i pomiaru lub szacowania ryzyka, kontroli ryzyka, monitorowania i raportowania o ryzyku związanym z jego działalnością, dostosowane do wielkości i profilu ryzyka. 3) do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy: <ul style="list-style-type: none"> – dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu; – stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki; – monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, w tym norm płynnościowych określonych w Pakiecie CRD IV / CRR oraz wynikających z Banking Reform Package; – szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka zgodnie z Rozporządzeniem CRR; – szacowanie kapitału wewnętrznego i utrzymywanie funduszy własnych na poziomie wynikającym z polityki Banku zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego; – analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego); – uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego); – agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku; – raportowanie Zarządowi oraz Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej Banku wyników oceny ryzyk zgodnie z funkcjonującym w Banku systemem informacji zarządczej oraz poziomem funduszy własnych wynikającym z polityki Banku; – audyt skuteczności systemu zarządzania ryzykiem w Banku; – wykorzystywanie przez Zarząd, Komitet Audytu oraz Radę Nadzorczą Banku wyników systemu kontroli wewnętrznej do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.

- 4) podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka reguluje „Strategia zarządzania ryzykami”, „Polityki zarządzania ryzykami” oraz zatwierdzone przez Zarząd Banku instrukcje i regulaminy, obejmujące ryzyka, które Bank uznał za istotne.
- 5) Bank w ramach oceny procesu szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego (przeгляdu zarządczego) określa mapę ryzyk występujących w Banku w oparciu o analizę jakościowych i ilościowych kryteriów istotności ryzyk, z uwzględnieniem modelu biznesowego Banku.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest ryzyko kredytowe oraz jego pochodne wymienione w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, a także w Dyrektywie 2013/36 Unii Europejskiej z dnia 26 czerwca 2013 r.

Ryzyko kredytowe (w tym ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych, ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzyko rezydualne, ryzyko koncentracji kredytowej), w zakresie zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi (NPE) i restrukturyzowanymi (FBE) oraz w zakresie zarządzania ryzykiem ESG:

Rada Nadzorcza Banku określa cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym ryzykiem koncentracji kredytowej w Banku, w „Strategii zarządzania ryzykami”, w „Celach strategicznych (Polityce długoterminowej) w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym (w tym ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzykiem rezydualnym, ryzykiem koncentracji kredytowej), Celach strategicznych (Polityce długoterminowej) w zakresie zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi (NPE) i restrukturyzowanymi (FBE)” oraz w „Strategii ESG”.

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest:

- 1) utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego,
- 2) utrzymywanie ryzyka kredytowego Banku w granicach tolerancji na ryzyko,
- 3) dywersyfikacja portfela ekspozycji kredytowych, dostosowana do ustalonego przez Bank dopuszczalnego poziomu ryzyka kredytowego,
- 4) rozwijanie działalności kredytowej oraz inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, postanowień nadzorczych rekomendacji i adekwatności kapitałowej,
- 5) ograniczanie ryzyka kredytowego wynikającego z transmisji ryzyka ESG na jakość ekspozycji kredytowych oraz zdolność kredytobiorcy do obsługi zadłużenia poprzez:
  - a. identyfikację Klientów Instytucjonalnych o wysokim ryzyku ESG oraz analizę wpływu ryzyka ESG na zdolność kredytową tych Klientów na etapie udzielania kredytu lub przedłużania okresu kredytowania,
  - b. ograniczanie udzielania nowego finansowania branżom o wysokim sektorowym ryzyku ESG na cele inne niż zrównoważone środowiskowo,
  - c. dążenie do zwiększania procentowego udziału ekspozycji kwalifikujących się jako zrównoważone środowiskowo w portfelu kredytowym,
- 6) dbałość o długoterminowe bezpieczeństwo Banku wynikające z czynników ryzyka ESG oraz wpływ ryzyka ESG na ryzyko kredytowe wynikające z ekspozycji wobec Klientów i kontrahentów i ich narażenia na czynniki ryzyka ESG.

Ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych:

Celem zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych w Banku jest zapewnienie bezpiecznej i efektywnej działalności Banku w długoterminowej perspektywie, poprzez stałe monitorowanie portfela detalicznych ekspozycji kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem procedur zapewniających spełnienie wymogów przepisów wewnętrznych Banku i przepisów prawa.

Ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie:

Celem zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie jest zapewnienie bezpiecznej i efektywnej działalności Banku w długoterminowej perspektywie, z uwzględnieniem wrażliwości na zmiany warunków otoczenia oraz oddziaływania na poziom ryzyka.

Ryzyko rezydualne:

Działania zabezpieczające w obszarze ryzyka rezydualnego to:

- a) dążenie do zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami prawa zewnętrznego i standardami rynkowymi,
- b) eliminowanie błędów formalno – prawnych przy zawieraniu umów przyjmowanych zabezpieczeń,
- c) systematyczny monitoring skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń,
- d) brak ograniczeń kadrowych,
- e) ocena nieruchomości zgodnie z wymogami Rekomendacji J KNF.

Ryzyko koncentracji kredytowej:

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka koncentracji kredytowej jest dywersyfikacja ryzyka wynikającego z koncentracji poprzez utrzymanie tej koncentracji zgodnej z Rekomendacją C KNF i założonym apetytem na ryzyko wyrażonym poprzez:

- a) określone limity koncentracji należności jako procent uznanego kapitału/kapitału TIER I, zawarte w Załączniku nr 1 do „Instrukcji zarządzania ryzykiem kredytowym”,
- b) maksymalną koncentrację wynikającą z ekspozycji wobec podmiotów z tej samej branży oraz maksymalną koncentrację wynikającą z tego samego rodzaju zabezpieczenia, która ujęta jest w Załączniku nr 1 do „Instrukcji zarządzania ryzykiem kredytowym”,
- c) limity ekspozycji z tytułu inwestycji w instrumenty dłużne i kapitałowe, zawarte w Załączniku nr 1 do „Instrukcji zarządzania ryzykiem inwestycji finansowych”.

Ryzyko ekspozycji nieobsługiwanych (NPE) i restrukturyzowanych (FBE):

Celem strategicznym Banku w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych (NPE) oraz ekspozycji restrukturyzowanych (FBE) jest skuteczne zarządzanie umożliwiające maksymalizację odzyskiwania należności i ostatecznie redukcję NPE oraz utrzymanie wskaźnika kredytów zagrożonych brutto (NPL) na poziomie poniżej 5 % w ustalonym horyzoncie czasowym. Cele szczegółowe dotyczą planowanych działań związanych z poszczególnymi portfelami i ekspozycjami i są definiowane w krótkim (1 rok), średnim (do 3 lat) i długim (ponad 3 lata) horyzoncie czasowym.

Ryzyko ESG:

Celami strategicznymi Banku w zakresie zarządzania ryzykiem ESG jest przede wszystkim:

- długoterminowe finansowanie gospodarki i budowanie trwałych relacji z klientami zgodnie z zasadami etycznymi,
- odpowiedzialne podejście do rozwoju i zaangażowania każdego pracownika poprzez rozwój kompetencji kadry, w tym pracowników odpowiedzialnych za procesy kredytowe w kierunku zrównoważonego kredytowania,
- zwiększanie dostępności oferowanych produktów i usług poprzez rozwój oferty produktów w kierunku nowych preferencji rynku, w tym kanały elektroniczne i obsługi oraz produkty o charakterze zrównoważonym (lub z niskim/średnim ryzykiem czynników ESG),
- otwartość na potrzeby Klientów oraz inicjatywy na rzecz lokalnych społeczności, a także ograniczanie negatywnego wpływu działalności operacyjnej,
- proekologiczne produkty i usługi oraz propagowanie ekopostaw.

Cele szczegółowe dotyczące zarządzania ryzykiem kredytowym zawarte są „Polityce zarządzania ryzykiem kredytowym (w tym: ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzykiem rezydualnym, ryzykiem koncentracji kredytowej), Polityce w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych (NPE) i restrukturyzowanych (FBE) oraz Polityce zarządzania ryzykiem ESG”, będącej elementem „Polityk zarządzania ryzykami”, stanowiącej uszczegółowienie „Strategii zarządzania ryzykami”.

Bank w sposób odpowiadający skali działalności i profilowi ryzyka, zapewnia rozdzielanie funkcji pomiędzy jednostkami biznesowymi przeprowadzającymi operacje mające wpływ na ryzyko kredytowe, w tym koncentracji kredytowej, od jednostek odpowiedzialnych za monitorowanie i kontrolowanie ryzyka kredytowego, w tym ryzyka koncentracji kredytowej.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku przebiega w następujących etapach:

- 1) identyfikacja czynników ryzyka kredytowego,
- 2) ocena oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka (limity zewnętrzne i wewnętrzne ograniczające ryzyko kredytowe),
- 3) pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka,
- 4) wdrażanie technik redukcji ryzyka,
- 5) zarządzanie ryzykiem koncentracji kredytowej zgodnie z Rekomendacją C,
- 6) zarządzanie ryzykiem rezydualnym (w tym zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie zgodnie z Rekomendacją S i Rekomendacją J),
- 7) zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych zgodnie z Rekomendacją T,
- 8) zarządzanie ryzykiem inwestycji finansowych,
- 9) zarządzanie ryzykiem ESG,
- 10) zarządzanie ekspozycjami nieobsługiwanymi (NPE) i restrukturyzowanymi (FBE),
- 11) zarządzanie ryzykiem pojedynczej transakcji kredytowej,
- 12) zarządzanie ryzykiem portfela kredytowego,
- 13) testy warunków skrajnych i plany awaryjne,
- 14) okresowy przegląd zarządczy przyjętych procedur,
- 15) testowanie (kontrola wewnętrzna) zarządzania ryzykiem kredytowym.

Ryzyko kredytowe Banku należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

- a) ryzyka pojedynczej transakcji,
- b) ryzyka portfela kredytowego.

W Banku przeprowadzane są testy warunków skrajnych, których celem jest analiza wpływu znacznego wzrostu ryzyka kredytowego na sytuację Banku.

Testy warunków skrajnych są zgodne z zapisami Rekomendacji C, Rekomendacji S, Rekomendacji T KNF oraz z „Wytocznymi dotyczącymi testów warunków skrajnych przeprowadzanych przez instytucje” EBA/GL/2018/04 z 19 lipca 2018 roku.

Bank zapewnia, że testy warunków skrajnych są wykonalne i realne oraz uwzględniane na wszystkich właściwych szczeblach zarządzania przy podejmowaniu decyzji w sprawie wszystkich istotnych, istniejących i potencjalnych czynników ryzyka.

Bank przeprowadza również odwrotne testy warunków skrajnych i scenariuszowe testy warunków skrajnych. Wyniki przeprowadzonych testów warunków skrajnych są podstawą do weryfikacji przyjętych w Banku limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko kredytowe (w tym limitów koncentracji).

Na podstawie testów warunków skrajnych opracowuje się (weryfikuje) plany awaryjne.

Zakres i rodzaj przeprowadzanych testów warunków skrajnych w Banku jest współmierny do charakteru, rozmiaru i skali działalności Banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka (wg zasady proporcjonalności).

Ryzyko operacyjne, w tym ryzyko braku zgodności i ryzyko ICT, zarządzanie kadrami, ryzyko modelu, ryzyko outsourcingu, ryzyko bancassurance, ryzyko prowadzenia działalności (conduct risk), ryzyko (utrata) reputacji, plany utrzymania ciągłości działania oraz ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu (ML/TF):

Rada Nadzorcza Banku określa cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku: w „Strategii zarządzania ryzykami”, zawierającej „Cele strategiczne (Politykę długoterminową) w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym (w tym ryzykiem braku zgodności i ryzykiem ICT), w zakresie zarządzania kadrami, ryzykiem modelu, ryzykiem outsourcingu, ryzykiem bancassurance, ryzykiem prowadzenia działalności (conduct risk), ryzykiem (utrata) reputacji, Cele strategiczne w zakresie planów utrzymania ciągłości działania oraz Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu (ML/TF)”.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności i ryzykiem ICT w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem ICT i ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- prowadzenie i analizę rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności),
- opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasad identyfikacji, rejestracji, oceny i monitorowania strat z tytułu ryzyka operacyjnego oraz przyjęte przez Bank określenie ryzyka operacyjnego na potrzeby stosowania tych zasad, uwzględniające możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmujące również ryzyko prawne oraz uwzględniające zdarzenia charakteryzujące się niską częstotliwością występowania, lecz wysokimi stratami,
- zasady zarządzania kadrami, z uwzględnieniem czynników ESG,
- zasady zarządzania ryzykiem ICT, związanym z prawidłowym, efektywnym i bezpiecznym wspieraniem działalności Banku przez jego środowisko teleinformatyczne.

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem ICT jest zwiększenie efektywności wykorzystania narzędzi informatycznych przez Klientów i pracowników Banku. Celami szczegółowymi są:

- a) udoskonalanie narzędzi informatycznych wspierających pracowników i procesy wewnętrzne,
- b) udoskonalanie zasobów informatycznych niezbędnych do świadczenia nowoczesnych usług bankowych,
- c) zapewnianie bezpieczeństwa przetwarzania danych,
- określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
- zdefiniowanie tolerancji/apetytu Banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowych sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym oraz określone działania, które Bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,
- przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego,
- weryfikacja spójności procedur wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi,
- doskonalenie systemów zarządzania poszczególnymi czynnikami ryzyka operacyjnego,
- doskonalenie procesów występujących w działalności Banku, w celu zmniejszenia poziomu ryzyka operacyjnego i strat operacyjnych,
- doskonalenie systemu motywowania pracowników oraz zarządzania kadrami,
- wykorzystywanie najlepszych, najbardziej efektywnych form zabezpieczania ryzyka operacyjnego.

Celem zapewniania zgodności, w tym zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku jest utrzymanie ryzyka braku zgodności na akceptowalnym przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą Banku poziomie.

Cele szczegółowe zawarte są w „Polityce zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym w Polityce zarządzania kadrami, Polityce zarządzania ryzykiem modelu, Polityce zarządzania ryzykiem outsourcingu, Polityce zatwierdzania nowych produktów oraz nowych rodzajów działalności, Polityce zarządzania ryzykiem prowadzenia działalności (conduct risk), Polityce zarządzania ryzykiem (utrata) reputacji” oraz „Polityce przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu”, w „Polityce bezpieczeństwa informacji (Polityce ochrony danych)”, „Polityce bezpieczeństwa w zakresie usług płatności internetowych”, „Polityce zarządzania ryzykiem usług płatniczych”, w „Polityce zgodności”, będących elementem „Polityk zarządzania ryzykami”, stanowiących uszczegółowienie „Strategii zarządzania ryzykami”.

Podstawowe procesy niezbędne do zarządzania ryzykiem operacyjnym to:

- opracowanie i wdrożenie procedur zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz bezpieczeństwem Banku, dostosowanych do przepisów zewnętrznych, z wykorzystaniem procedur wzorcowych Banku Zrzeszającego,
- okresowy przegląd zarządcy przyjętych procedur wewnętrznych,
- identyfikacja i rejestracja zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz incydentów ryzyka braku zgodności,
- wycena strat zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- analiza zagrożeń i propozycja działań w celu ograniczania ryzyka operacyjnego,
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych oraz testów ciągłości działania,
- raportowanie wyników analiz i ocen Zarządowi, Komitetowi Audytu oraz Radzie Nadzorczej Banku,
- podejmowanie działań ograniczających ryzyko operacyjne oraz ryzyko braku zgodności,
- system kontroli wewnętrznej,
- szkolenia pracowników, członków Zarządu, Komitetu Audytu oraz Rady Nadzorczej Banku.

Bank wdraża i realizuje procesy **zarządzania zasobami ludzkimi**, które obejmują:

- 1) sporządzanie planów kadrowych/planów zatrudnienia, planów urlopów, „Planu utrzymania ciągłości działania Banku Spółdzielczego w Jordanowie”,
- 2) sporządzanie Listy kadry rezerwowej na stanowiska kierownicze, Planu kadry rezerwowej (planu sukcesji) obejmującego Pracowników pełniących Kluczowe Funkcje, stanowiących Załącznik do „Instrukcji zarządzania kadrą”,
- 3) sformalizowany proces zatrudniania, oceny i awansu zawodowego pracowników uwzględniający ich kompetencje i zasady etyki zawodowej,
- 4) odpowiednią politykę szkoleń,
- 5) odpowiednie zasady motywowania i wynagradzania,
- 6) mechanizmy zapewnienia ciągłości działania w sytuacjach nieobecności pracownika lub odejścia z pracy,
- 7) sprawozdawczość wewnętrzną dotyczącą spraw kadrowych, w tym: fluktuacji zatrudnienia, absencji, urlopów, wykorzystania czasu pracy,
- 8) świadomość występowania ryzyka operacyjnego obciążającego Bank na wszystkich szczeblach zarządzania,
- 9) stosowanie zasad dobrej praktyki bankowej w relacjach z Klientami,
- 10) analizę skarg /reklamacji związanych z działalnością Banku,
- 11) unikanie konfliktów interesów,
- 12) stosowanie „Polityki różnorodności Banku Spółdzielczego w Jordanowie”,
- 13) przestrzeganie Kodeksu etyki – Zasad etyki określających normy i standardy etyczne postępowania członków organów i pracowników Banku Spółdzielczego w Jordanowie, stanowiącego Załącznik nr 2 do Polityki zgodności, będącej elementem „Polityki zarządzania ryzykami”.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem modelu jest objęcie procesem zarządzania tym ryzykiem wszystkich modeli wykorzystywanych i planowanych do wykorzystania w Banku oraz stosowanie zasad zarządzania ryzykiem modelu, rozumianym jako ryzyko potencjalnej straty, jaką może ponieść Bank w wyniku decyzji, które mogłyby zasadniczo opierać się na danych uzyskanych przy zastosowaniu modeli wewnętrznych, z powodu błędów w opracowaniu, wdrażaniu lub stosowaniu takich modeli:

- kompleksowo ustalających sposób zarządzania wykorzystywanym przez Bank modelem, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności,
- zapewniających, że stosowany model, w szczególności jego założenia, są poddawane okresowej ocenie wewnętrznej, uwzględniającej testowanie i weryfikację historyczną.

Celem Banku w zakresie zarządzania outsourcingiem jest:

- 1) zapewnienie zgodności działań Banku z obowiązującymi przepisami prawa, w tym spełnianie wymagań regulacyjnych, a także zapewnienie zgodności w zakresie przepisów dotyczących outsourcingu;
- 2) wspieranie realizacji „Strategii zarządzania Bankiem Spółdzielczym w Jordanowie” m.in. poprzez umożliwienie dostępu do najnowszych rozwiązań funkcjonujących na rynku zapewniających możliwość świadczenia dla Klientów usług najwyższej jakości, innowacyjnych przy zachowaniu synergii kosztowych i akceptowalnego poziomu ryzyka operacyjnego;
- 3) zagwarantowanie Klientom Banku jakości usług na poziomie nie niższym niż w przypadku, gdyby usługi te były wykonywane bezpośrednio przez Bank;
- 4) zapewnienie stabilności i utrzymania ciągłości działania Banku zgodnie z obowiązującym „Planem utrzymania ciągłości działania Banku Spółdzielczego w Jordanowie”;
- 5) zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony informacji prawnie chronionych w Banku;
- 6) zapewnienie odpowiednich zasad przetwarzania danych osobowych w Banku;
- 7) utrzymywanie ryzyka operacyjnego na akceptowalnym i uzasadnionym biznesowo poziomie;
- 8) umożliwienie koncentracji Banku na jego podstawowej działalności, zgodnej ze „Statutem Banku Spółdzielczego w Jordanowie” i alokację jego zasobów do poprawy jakości i obniżenia kosztów w zakresach prowadzonej działalności.

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka bancassurance jest utrzymanie poziomu ryzyka zgodnego z założonym apetytem na ryzyko określonym w „Strategii zarządzania ryzykami”.

Celem zarządzania ryzykiem prowadzenia działalności (conduct risk) jest zapewnienie nawiązywania i utrzymywania relacji sprzedażowych z Klientami, a także związanych z rzetelnością realizacji usług oraz rozpatrywania skarg/reklamacji/zgłoszeń, w sposób zapewniający poszanowanie praw Klientów, obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów lub Klientów, a także zachowanie zasad etyki.

Celem zarządzania ryzykiem (utruty) reputacji jest budowa właściwego wizerunku Banku i przeciwdziałanie zjawiskom grożącym utracie wizerunku Banku, jako: stabilnego podmiotu finansowego, spełniającego wymagania prawne i regulacyjne, właściwie reagującego na potrzeby Klientów oraz uczestniczącego w pozytywny sposób w rozwoju lokalnego środowiska, a także ich negatywnym konsekwencjom.

Celem systemu utrzymania ciągłości działania jest zmniejszenie operacyjnych, finansowych, prawnych, reputacyjnych i innych istotnych konsekwencji katastrofy lub sytuacji kryzysowej wynikającej z długotrwałej przerwy w dostępie do zasobów oraz wynikającego z niej zakłócenia procesów Banku.

Celem zarządzania ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu (ML/TF) jest zapewnienie skutecznej ochrony przed działaniami o charakterze przestępczym.

W ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank przeprowadza testy warunków skrajnych.

Testy warunków skrajnych są zgodne z „Wytycznymi dotyczącymi testów warunków skrajnych przeprowadzanych przez instytucje” EBA/GL/2018/04 z 19.07.2018 roku.

Przy konstrukcji założeń testów warunków skrajnych Bank bierze pod uwagę takie czynniki jak:

- a) możliwe do nałożenia na Bank kary finansowe, wynikające z niedostatecznego dostosowania regulacji wewnętrznych do zmian przepisów zewnętrznych,
- b) możliwości wystąpienia nadużyć wewnętrznych i zewnętrznych,
- c) konsekwencje finansowe nieprawidłowości w obsłudze Klienta – koszty rozpatrywania skarg i reklamacji,
- d) awarie systemów oraz uszkodzenia aktywów, które mogą mieć wpływ na wzrost kosztów działania Banku.

Testy warunków skrajnych są przeprowadzane w Banku na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka.

Ryzyko walutowe:

Rada Nadzorcza Banku określa cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym w Banku, w „Strategii zarządzania ryzykami” zawierającej „Cele strategiczne (Politykę długoterminową) w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym”.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Cel ten jest realizowany w oparciu o poniższe cele pośrednie:

- 1) zawieranie transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko,
- 2) utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2 % funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe,
- 3) prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z Rozporządzeniem CRR. Należy podkreślić, że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych Klientom Banku,
- 4) kształtowanie pozycji walutowej w ramach limitu otwartej pozycji walutowej całkowitej nie przekraczającej 2 % funduszy własnych oraz limitów dla każdej z walut osobno, dostosowując operacyjnie zajmowaną pozycję w danej walucie obcej do kształtowania się kursu złotego,
- 5) przykładanie szczególnej uwagi do rozwoju operacji z Klientami i prowadzenie ciągłych prac nad rozszerzeniem zakresu i udoskonaleniem oferty produktów i usług. Działania swoje Bank opiera w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb Klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej,
- 6) zgodnie z profilem biznesowym Banku oraz strukturą jego bazy klientów, szczególny nacisk położono na dopasowywanie oferty produktowej i kanałów zawierania transakcji do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących wymianę handlową z zagranicą,
- 7) w ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej.

Cele szczegółowe zawarte są w „Polityce zarządzania ryzykiem walutowym”, będącej elementem „Polityk zarządzania ryzykami”, stanowiącej uszczegółowienie „Strategii zarządzania ryzykami”.

System limitów wewnętrznych dotyczących ryzyka walutowego w Banku obejmuje:

- a) limit całkowitej pozycji walutowej;
- b) limit pozycji netto w każdej walucie obcej oddzielnie wyrażonego w jednostkach walut;
- c) limit wartości zagrożonej dla portfela pozycji walutowych dla Banku o znacznej skali działalności walutowej – Bank w cyklach miesięcznych bada czy spełnia warunki, aby być zaliczanym do Banku o znacznej skali działalności walutowej.

Bank dokonuje pomiaru ryzyka walutowego (łącznie z kontrolą przestrzegania limitów oraz testami warunków skrajnych) w okresach miesięcznych. Wyniki analizy przedstawiane są Zarządowi Banku (z częstotliwością miesięczną) oraz Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej Banku (z częstotliwością kwartalną).

Testy warunków skrajnych polegają na dokonaniu oceny wpływu nieoczekiwanych zmian na rynku walutowym (zmiany na rynku makroekonomicznym) na sytuację finansową Banku przejawiających się znacznym wzrostem ryzyka walutowego.

Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym:

Rada Nadzorcza Banku określa cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym w Banku, w „Strategii zarządzania ryzykami”, zawierającej „Cele strategiczne (Politykę długoterminową) w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym”.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka niedopasowania,
- podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym Polityki handlowej - Planu działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego celem wypracowania odpowiednich marż,
- codzienną realizację polityki stóp procentowych w procesie sprzedaży produktów bankowych,
- utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach nie zagrażających realizacji „Planu finansowego Banku Spółdzielczego w Jordanowie” i adekwatności kapitałowej Banku,
- utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany przez Radę Nadzorczą Banku,
- minimalizację ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku,
- prowadzenie działań mających na celu zabezpieczanie ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym w ramach zarządzania aktywami i pasywami Banku,
- utrzymanie poziomu poszczególnych kategorii ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym występujących w prowadzonym portfelu bankowym na poziomie nie wymagającym tworzenia dodatkowych wymogów kapitałowych (według metodologii przyjętej w wewnętrznych procedurach Banku).

Cele szczegółowe zawarte są „Polityce zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym”, stanowiącej element „Polityk zarządzania ryzykami” oraz w Polityce handlowej – Planie działań marketingowych, zawartej w „Planie finansowym Banku Spółdzielczego w Jordanowie”, stanowiących uszczegółowienie „Strategii zarządzania ryzykami”.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym w Banku ma charakter:

- 1) skonsolidowany – oznacza to, że obejmuje ono łącznie wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku oraz
- 2) całościowy – uwzględniane są przy analizie wszystkie istotne dla Banku rodzaje ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym w powiązaniu z innymi rodzajami ryzyk bankowych.

Pomiar ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym obejmuje wszystkie oprocentowane pozycje bilansowe i pozabilansowe zarządzane przez jednostki i komórki organizacyjne Banku.

Bank do pomiaru stopnia narażenia na ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym stosuje:

- metodę luki (jako podstawowe narzędzie analityczne),
- metodę symulacji zmian wyniku odsetkowego,
- miarę rozszerzonego wyniku odsetkowego netto,
- analizę podstawowych wskaźników związanych z ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym,
- metodę szacowania zmian wartości ekonomicznej Banku.

W ramach ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym, Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko niedopasowania,
- 2) ryzyko bazowe,
- 3) ryzyko opcji (klienta).

Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym (łącznie z kontrolą przestrzegania limitów oraz testami warunków skrajnych) w okresach miesięcznych. Wyniki analizy przedstawiane są Zarządowi Banku (z częstotliwością miesięczną) oraz Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej Banku (z częstotliwością kwartalną).

Testy warunków skrajnych stanowią uzupełnienie i integralną część wewnętrznego systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym.

Testem warunków skrajnych objęta jest zmiana wyniku z tytułu odsetek w skali 12 miesięcy, na skutek zmian stóp procentowych NBP o 2,50 pp. oraz niedopasowanie między stopami (ryzyko bazowe) w wysokości 0,35 pp. Ponadto przyjmuje się założenie, że niedopasowanie zmiany stóp procentowych pomiędzy stawkami bazowymi wynosi 0,10 pp.

Obliczenia zmian wyniku z tytułu odsetek przeprowadzane są na podstawie sumy wyników odrębnie przeprowadzanych testów dla ryzyka niedopasowania, ryzyka opcji (klienta) i ryzyka bazowego.

W Banku dokonywany jest ponadto odwrócony test warunków skrajnych, w ramach którego obliczana jest

maksymalna zmiana wszystkich stóp referencyjnych, przy której oszacowana zmiana wyniku odsetkowego jest równa planowanemu na dany rok wynikowi finansowemu brutto (zmiana stóp procentowych, przy której Bank nie poniesie straty brutto).

Wyniki obliczeń dla zmian stóp procentowych o 250 pb. dla ryzyka niedopasowania, opcji (klienta) i bazowego, przy założeniu niedopasowania zmian stawek bazowych w wysokości 35 pb., z uwzględnieniem zmiany wartości rynkowych instrumentów finansowych wycenianych wartością godziwą, a także zmian wartości ekonomicznej kapitału przy założeniu zmian stóp procentowych o 250 pb. w obydwu kierunkach stanowią podstawę do szacowania kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym.

Bank raz na rok przeprowadza rygorystyczne i perspektywiczne testy warunków skrajnych, pozwalające określić potencjalny, niekorzystny wpływ poważnych zmian warunków rynkowych na kapitał lub przychody odsetkowe. Testy te powinny się charakteryzować większymi i bardziej skrajnymi zmianami stóp procentowych, niż te stosowane do celów bieżącego zarządzania – rekomendowana zmiana stóp procentowych wynosi 400 pb.

Bank szacuje również interakcje ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym z innymi rodzajami ryzyka, tj.:

- 1) ryzykiem kredytowym (wzrost kredytów zagrożonych),
- 2) ryzykiem płynności i finansowania (wzrost wykorzystania zobowiązań pozabilansowych, odpływ depozytów niskoprocentowanych i ich zastąpienie depozytami o wyższym oprocentowaniu).

Bank w cyklach miesięcznych przeprowadza testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym, badając wpływ ich wystąpienia na poziom wartości ekonomicznej kapitału (EVE).

Dodatковым elementem analizy jest tzw. Test odwrócony. Wynikiem testu jest maksymalna wartość zmiany stóp procentowych (równoległego przesunięcia krzywej), dla której zachowany jest limit spadku wartości ekonomicznej kapitału wynoszący 15 % kapitału TIER I.

Bank zobowiązany jest do raportowania przypadku „dużego obniżenia wyniku odsetkowego netto” do KNF oraz SSOZ BPS - w przypadku, gdy zmiana rozszerzonego wyniku odsetkowego netto (NII) z uwzględnieniem testów warunków skrajnych (zmiana stóp procentowych o 250 pb. oraz niedopasowanie stawek bazowych na poziomie 35 pb.) przekroczy próg wrażliwości 5 % kapitału Tier1 (co stanowi zgodnie z Wytycznymi EBA „duże obniżenie wyniku odsetkowego”), Bank niezwłocznie poinformuje o tym KNF oraz SSOZ BPS.

Ryzyko płynności i finansowania:

Rada Nadzorcza Banku określa cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania w Banku, w „Strategii zarządzania ryzykami”, zawierającej „Cele strategiczne (Politykę długoterminową) w zakresie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania”.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
2. podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej.

Realizacja strategii zarządzania płynnością i finansowaniem następuje poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.

Zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania w Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy. Oznacza to zarządzanie płynnością złotową i walutową, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych, jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku.

Struktura posiadanych przez Bank aktywów powinna umożliwiać elastyczne dostosowywanie się do potrzeb płynnościowych. W tym celu Bank dywersyfikuje swoje aktywa według następujących kryteriów:

- 1) płynności,
- 2) bezpieczeństwa,
- 3) rentowności.

Cele szczegółowe zawarte są w „Polityce zarządzania ryzykiem płynności i finansowania”, będącej elementem „Polityk zarządzania ryzykami”, stanowiącej uszczegółowienie „Strategii zarządzania ryzykami”.

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, które są zgodne z zapisami Rekomendacji P KNF dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej Banków oraz z „Wytycznymi dotyczącymi testów warunków skrajnych przeprowadzanych przez instytucje” EBA/GL/2018/04 z 19.07.2018 roku.

Zakres przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku jest współmierny do charakteru, rozmiaru i skali działalności Banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka (wg zasady proporcjonalności). Bank ocenia adekwatność stosowanych przez siebie założeń w zależności od rodzaju i stopnia dotkliwości scenariuszy.

Ryzyko kapitałowe (niewypłacalności), w tym ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej:

Rada Nadzorcza Banku określa cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem kapitałowym (niewypłacalności), w „Strategii zarządzania ryzykami”, zawierającej „Cele strategiczne (Politykę długoterminową) w zakresie szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego (w tym ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej i Polityka dywidendowa)”.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego jest budowa odpowiednich funduszy własnych (kapitałów), zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie kapitałowe obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zwiększanie wysokości funduszy własnych. Głównym źródłem zwiększenia funduszy własnych Banku będzie przeznaczenie na kapitały TIER I odpowiedniej części wypracowanego zysku. W celu osiągnięcia odpowiedniej wysokości zysku umożliwiającej przeznaczenie niezbędnej części wyniku finansowego na fundusze własne (kapitały TIER I) Bank realizuje proces planowania finansowego i zarządzania ryzykiem biznesowym (w tym ryzykiem wyniku finansowego). Dokonywane jest to zgodnie z odrębnymi regulacjami wewnętrznymi,
- 2) zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitałów Tier I, podstawowy Tier I i Tier II,
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia CRR,
- 4) zarządzanie ryzykiem bankowym.

Bank jest zobowiązany do utrzymywania sumy funduszy własnych Banku na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- 1) suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie Prawo bankowe, powiększonych o bufory kapitału (zabezpieczający i antycykliczny), zgodnie z Pakietem CRD IV / CRR oraz ustawą o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym,
- 2) oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny), powiększona o bufory kapitału (zabezpieczający i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w Pakiecie CRD IV / CRR.

Bank podejmuje ryzyko na poziomie zapewniającym utrzymanie:

- a) łącznego współczynnika kapitałowego (TCR) na poziomie nie niższym niż 10,50 %,
- b) współczynnika kapitału TIER 1 na poziomie nie niższym niż 8,50 %,
- c) współczynnika kapitału podstawowego TIER 1 na poziomie nie niższym niż 7,00 %, przy czym poziom ten nie może być równocześnie niższy od wymogów regulacyjnych i Rekomendacji KNF.

W cyklach co najmniej rocznych Bank dokonuje weryfikacji istotności ryzyk, przyjmując kryteria ilościowe i jakościowe.

Bank tworzy procedury zarządzania ryzykami istotnymi w Banku, zatwierdzane przez Zarząd Banku, zawierające zapisy dotyczące przekształcania miar ryzyka na wymogi kapitałowe.

Bank podejmuje ryzyko odpowiednio do posiadanych funduszy własnych, a także dostosowuje strategię i politykę budowy funduszy własnych do wymagań Pakietu CRD IV / CRR z późn. zm.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej:

Procedury obowiązujące w Banku mają służyć przeciwdziałaniu przez Bank ryzyku nadmiernej dźwigni finansowej przez odpowiednie uwzględnianie potencjalnego wzrostu tego ryzyka spowodowanego obniżeniem funduszy własnych Banku w związku ze spodziewanymi lub zrealizowanymi stratami, w zależności od mających zastosowanie zasad rachunkowości, a w konsekwencji umożliwić Bankowi przetrwanie szeregu różnych zdarzeń powodujących napięcia finansowe, dotyczących ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej.

W Banku przeprowadza się testy warunków skrajnych, czyli ocenę wpływu nieoczekiwanych zmian w strukturze kapitałów spowodowanych zmianą warunków makroekonomicznych w otoczeniu regulacyjnym, gospodarczym, itp. oraz wzrostu wymogów wewnętrznych na adekwatność kapitałową. Bank wykonuje także kapitałowe testy warunków skrajnych uwzględniające pogorszenie parametrów makroekonomicznych i ich wpływ na wewnętrzną sytuację w zakresie adekwatności kapitałowej w stosunku do poziomu łącznego współczynnika kapitałowego.

Ponadto Bank raz w roku przeprowadza Test odwrotny, polegający na wyliczeniu wartości granicznej wymogów kapitałowych, dla których następuje przekroczenie przez Bank granicznego łącznego współczynnika kapitałowego. Podejście to pozwala na określenie stopnia odporności Banku na zjawiska kryzysowe.

Testy warunków skrajnych są zgodne z zapisami Rekomendacji KNF oraz z „Wytocznymi dotyczącymi testów warunków skrajnych przeprowadzanych przez instytucje” EBA/GL/2018/04 z dnia 19 lipca 2018 roku.

Bank zapewnia, że testy warunków skrajnych są wykonalne i realne oraz uwzględniane są na wszystkich właściwych szczeblach zarządzania przy podejmowaniu decyzji w sprawie wszystkich istotnych, istniejących i

potencjalnych czynników ryzyka.

Wyniki testów warunków skrajnych służą:

- 1) jako podstawa do podjęcia działań naprawczych bądź mających na celu ograniczenie ekspozycji Banku,
- 2) do dostosowania profilu Banku do przyjętej tolerancji na ryzyko kapitałowe (niewypłacalności),
- 3) jako istotny wkład w proces kształtowania planowania kapitałowego oraz określania strategii i taktyki działania na wypadek pojawienia się warunków skrajnych,
- 4) jako element w procesie planowania strategicznego i kapitałowego Banku,
- 5) jako element codziennej praktyki zarządzania ryzykiem,
- 6) bezpośrednio do ustalania limitów wewnętrznych,
- 7) jako podstawa do dostosowywania i ulepszania regulacji wewnętrznych.

Ryzyko biznesowe (w tym ryzykiem wyniku finansowego):

Rada Nadzorcza Banku określa cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem biznesowym (w tym ryzykiem wyniku finansowego) w „Strategii zarządzania ryzykami” zawierającej „Cele strategiczne (Politykę długoterminową) w zakresie zarządzania ryzykiem biznesowym (w tym ryzykiem wyniku finansowego)”.

Podstawowym celem w zakresie zarządzania ryzykiem biznesowym (w tym ryzykiem wyniku finansowego) jest utrzymanie odpowiedniego poziomu wyniku finansowego, oznaczającego uzyskiwanie wyników finansowych w wysokości zapewniającej możliwość prowadzenia bieżącej działalności i odpowiedniego rozwoju Banku, w tym zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem biznesowym (w tym ryzykiem wyniku finansowego):

- 1) kontynuowanie dotychczasowej działalności z założeniem zrównoważonego rozwoju Banku,
- 2) stałe monitorowanie angażowania środków Banku w instrumenty finansowe, mogące nieść za sobą ryzyko dla działalności,
- 3) funkcjonowanie Banku w strukturze Zrzeszenia Banków Spółdzielczych BPS S.A. i SSOZ BPS,
- 4) doskonalenie umiejętności planowania wyniku finansowego Banku,
- 5) ocena ryzyka wyniku finansowego i wpływu produktów bankowych na to ryzyko,
- 6) prowadzenie działań mających na celu prawidłowe zarządzanie aktywami i pasywami w celu ustalenia optymalnego wyniku finansowego,
- 7) opracowywanie „Planu finansowego Banku Spółdzielczego w Jordanowie” biorącego pod uwagę zarządzanie wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka,
- 8) podnoszenie wiedzy pracowników dotyczącej oceny zdolności kredytowej Klientów oraz rozpoznawania czynników rynkowych, makroekonomicznych, które mogą wpływać na taką ocenę,
- 9) prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka cyklu gospodarczego w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami,
- 10) ustalenie bezpiecznych limitów kredytowych na podstawie danych historycznych i ich monitorowanie,
- 11) bezpieczne i zdywersyfikowane zaangażowanie w różne branże,
- 12) właściwy podział zadań i organizacja procesów zarządzania ryzykiem biznesowym (w tym ryzykiem wyniku finansowego),
- 13) nadzór nad efektywnością procesów zarządzania ryzykiem wyniku finansowego i poziomem ryzyka.

W ramach pomiaru ryzyka biznesowego (w tym ryzyka wyniku finansowego) Bank dokonuje oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej, polegającej na:

- 1) analizie aktywów Banku, pod względem ich podstawowych pozycji oraz zmian zachodzących w stosunku do końca ubiegłego miesiąca, końca ubiegłego roku oraz końca analogicznego miesiąca w roku ubiegłym,
- 2) analizie pasywów Banku, pod względem ich podstawowych pozycji oraz zmian zachodzących w stosunku do końca ubiegłego miesiąca, końca ubiegłego roku oraz końca analogicznego miesiąca w roku ubiegłym,
- 3) analizie rachunku zysków i strat Banku, pod względem jego podstawowych pozycji oraz zmian zachodzących w stosunku do końca analogicznego miesiąca w roku ubiegłym,
- 4) analizie rachunku zysków i strat Banku w układzie miesięcznym, pod względem jego podstawowych pozycji oraz zmian zachodzących w stosunku do końca ubiegłego roku oraz końca analogicznego miesiąca w roku ubiegłym,
- 5) analizie wskaźników ekonomiczno – finansowych Banku oraz ryzyka biznesowego (w tym ryzyka wyniku finansowego), pod względem ich podstawowych pozycji oraz zmian zachodzących w stosunku do końca ubiegłego miesiąca, końca ubiegłego roku oraz końca analogicznego miesiąca w roku ubiegłym, na podstawie grup wymienionych w „Instrukcji identyfikacji, pomiaru i monitorowania sytuacji ekonomiczno – finansowej oraz ryzyka biznesowego (w tym ryzyka wyniku finansowego)”.

Cele szczegółowe zawarte są w „Polityce zarządzania ryzykiem biznesowym (w tym ryzykiem wyniku finansowego)”, stanowiącej element „Polityk zarządzania ryzykami”, „Planie finansowym Banku Spółdzielczego w Jordanowie”, „Instrukcji identyfikacji, pomiaru i monitorowania sytuacji ekonomiczno - finansowej oraz ryzyka biznesowego (w tym ryzyka wyniku finansowego)” oraz „Instrukcji sporządzania i monitorowania Planu finansowego i Strategii zarządzania Bankiem Spółdzielczym w Jordanowie”.

Bank przeprowadza test warunków skrajnych zmian w otoczeniu. Test ten przeprowadzany jest w zakresie kształtowania się wyniku finansowego poprzez:

- 1) analizę możliwych scenariuszy zakładających pogorszenie parametrów makroekonomicznych oraz zmiany w najbliższym otoczeniu (wzrost konkurencji) na podstawie spadku wartości pasywów oprocentowanych,

<p>spadku marży odsetkowej, wzrostu poziomu kredytów zagrożonych (wzrostu tworzonych rezerw), spadku przychodów z tytułu prowizji,</p> <p>2) analizę wpływu zmian kosztów działania Banku o wartość ich zmienności w czasie na wartość wyniku finansowego.</p> <p>Oprócz w/w testu warunków skrajnych, Bank przeprowadza odwrócony test warunków skrajnych, w którym określana jest maksymalna zmiana parametrów, których realizacja nie spowoduje poniesienia przez Bank straty rozumianej jako ujemny wynik netto. Niezależnie od opisanych powyżej testów zmian makro i mikrootoczenia, Bank przeprowadza testy warunków skrajnych związane z przychodami o jednorazowym charakterze. W ramach tego testu wyznaczanych jest łącznie 9 scenariuszy testowych, zakładających obniżenie pozostałych przychodów operacyjnych, rozwiązanych rezerw oraz łącznie obydwu wskazanych pozycji o 50%, 75% i 100%.</p> <p>W każdym ze scenariuszy opisanych powyżej, wyznaczany jest zannualizowany zysk netto Banku przy założonych brakach przychodów jednorazowych, w celu wyznaczenia procentowej zmiany zysku (wrażliwości) na zmianę testowanego parametru.</p> <p>Wyniki w/w testów wykorzystuje się m.in. do weryfikacji i wyznaczania poziomu limitów ograniczających ryzyko biznesowe (w tym ryzyko wyniku finansowego).</p> <p>Ryzyko inwestycji finansowych:</p> <p>Rada Nadzorcza Banku określa cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem inwestycji finansowych w „Strategii zarządzania ryzykami” zawierającej „Cele strategiczne (Politykę długoterminową) w zakresie zarządzania ryzykiem inwestycji finansowych (Strategię inwestycyjną)”.</p> <p>Bank dokonuje inwestycji finansowych w instrumenty rynku kapitałowego i pieniężnego lub przedsięwzięcia mogące przynieść Bankowi zyski, zgodnie ze Strategią zarządzania Bankiem i „Planem finansowym Banku Spółdzielczego w Jordanowie”, które przyjęte są przez Zarząd Banku, opiniowane przez Komitet Audytu i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia zarządzania Bankiem dodatkowo zatwierdzana jest przez Zebranie Przedstawicieli Banku.</p> <p>Ze względu na szczególny charakter działalności bankowej, związany z obciążaniem ryzykiem środków powierzonych przez deponentów, Bank realizuje inwestycje finansowe unikając nabywania aktywów, które generują nadmiernie wysokie ryzyko w relacji do przyjętego apetytu na ryzyko, zdolności do oceny tego ryzyka oraz możliwości zabezpieczenia się przed jego skutkami (hedgingu), który biorąc pod uwagę specyfikę działalności Banku (Bank Spółdzielczy) nie jest obecnie stosowany.</p> <p>Bank dokonuje inwestycji finansowych angażując swoje wolne środki, nie wykorzystane w ramach działalności kredytowej i nie zaangażowane w Banku Zrzeszającym lub w instrumentach Systemu Ochrony, w następujących celach inwestycyjnych dotyczących rodzaju spodziewanego efektu inwestycyjnego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zwiększenie wartości kapitału – maksymalizacja wartości kapitału na koniec okresu inwestowania, pozwalające na wzrost rentowności kapitału; 2) stały dochód – uzyskiwanie regularnych, w przybliżeniu stałych dochodów w okresie inwestowania; 3) bezpieczeństwo kapitału – utrzymanie wartości kapitału, w sytuacji spadku wartości pieniądza spowodowanego inflacją; 4) płynność – zachowanie płynności poprzez możliwość szybkiej zamiany instrumentu finansowego na gotówkę po oczekiwanej cenie, np. w celu zabezpieczenia finansowania niezbędnego do planowania awaryjnego; 5) cele strategiczne – np. możliwość wpływu właścicielskiego na podmiot świadczący znaczące usługi na rzecz Banku. <p>Cele szczegółowe zawarte są Polityce inwestycyjnej, stanowiącej element „Polityk zarządzania ryzykami” oraz w „Instrukcji zarządzania ryzykiem inwestycji finansowych”.</p> <p>Bank przeprowadza test warunków skrajnych dla instrumentów finansowych zaliczanych do portfela handlowego. Test warunków skrajnych dla portfela handlowego przeprowadzany jest jako analiza wpływu spadku cen instrumentów finansowych, np.: jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych i akcje spółek giełdowych o 30 % na uznany kapitał Banku.</p>	<p>g)</p>
<p>Art. 435 ust. 1 lit. a) i d) CRR</p>	<p>Informacje na temat strategii i procesów zarządzania ryzykiem opisane zostały w wierszu f) niniejszej Tabeli (dotyczy lit. a) art. 435 ust. 1 CRR) Lit. d) art. 435 ust. 1 CRR – niniejsze ujawnienia nie dotyczą Banku</p>

Tabela EU LIQA – Zarządzanie ryzykiem płynności oraz informacje wynikające z Rekomendacji P KNF:

Podstawa prawna	Numer wiersza	
Art. 435 ust. 1 lit. a) CRR	a)	<p>Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.</p> <p>Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych, 2. podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej.

		<p>Struktura posiadanych przez Bank aktywów powinna umożliwiać elastyczne dostosowywanie się do potrzeb płynnościowych. W tym celu Bank dywersyfikuje swoje aktywa według następujących kryteriów:</p> <p>1) płynności, 2) bezpieczeństwa, 3) rentowności.</p> <p>Istotnym warunkiem utrzymania płynności w przyszłości jest zarządzanie płynnością długoterminową. Bank bada strukturę pasywów długoterminowych powiązaną ze strukturą aktywów długoterminowych i ustala limity zaangażowania w aktywa długoterminowe, określone w „Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności i finansowania”.</p> <p>Przez zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania rozumie się proces kształtowania struktury ilościowej (zróżnicowanie składników zarówno pasywów, jak i aktywów) w celu zapewnienia płynności finansowej Banku, przy jednoczesnym osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego.</p> <p>Zarządzanie płynnością i finansowaniem objęte jest systemem mechanizmów kontrolnych uwzględniających wszystkie elementy tego procesu, a zwłaszcza ocenę przyjętych narzędzi pomiaru, ocenę realizacji polityki Banku, przestrzeganie ustalonych wewnętrznych limitów ostrożnościowych, system kompetencji i odpowiedzialności, mechanizmy informacyjno-sprawozdawcze stosowane na poszczególnych szczeblach zarządzania.</p> <p>Bank ogranicza ryzyko płynności i finansowania poprzez stosowanie systemu limitów, w tym strategicznego limitu dotyczącego ryzyka płynności i finansowania oraz odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów.</p> <p>Zatwierdzone przez Zarząd Banku procedury zarządzania ryzykiem płynności i finansowania zawierają m.in. zasady zarządzania ryzykiem koncentracji płynności, zapewniającym dywersyfikację źródeł i okresu finansowania oraz uwzględniającym potrzebę dywersyfikacji aktywów płynnych.</p>
Art. 435 ust. 1 lit. b) CRR	b)	Niniejsze ujawnienie nie dotyczy Banku
-	c)	Niniejsze ujawnienie nie dotyczy Banku
Art. 435 ust. 1 lit. c) CRR	d)	Niniejsze ujawnienie nie dotyczy Banku
Art. 435 ust. 1 lit. d) CRR	e)	Niniejsze ujawnienie nie dotyczy Banku
-	f)	Niniejsze ujawnienie nie dotyczy Banku
-	g)	Niniejsze ujawnienie nie dotyczy Banku
Art. 435 ust. 1 lit. e) CRR	h)	Zarząd Banku oświadcza, że adekwatność ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem płynności i finansowania w Banku daje pewność, że stosowane systemy zarządzania tym ryzykiem są adekwatne z punktu widzenia profilu i strategii Banku.
Art. 435 ust. 1 lit. f) CRR	i)	<p>Na dzień 31 grudnia 2023 roku wszystkie wskaźniki płynności znajdowały się na bezpiecznym poziomie, w tym m.in. LCR, który na koniec 2023 roku wg sprawozdawczości przekazywanej do KNF wyniósł 284,5374 %, natomiast wg zasad SSOZ BPS na dzień 29 grudnia 2023 r. wynosił 349,8218 % oraz NSFR, który osiągnął poziom 182,2500 %. Szczegółowe informacje dotyczące profilu ryzyka płynności i finansowania Banku opisane zostały w niniejszej Informacji, w części dotyczącej ujawnień wynikających z Rekomendacji P KNF.</p> <p>Stosowane przez Bank metody zarządzania ryzykiem płynności i finansowania zapewniły w 2023 roku ryzyko płynności i finansowania na poziomie zgodnym z apetytem na ryzyko określonym przez Zarząd Banku i zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą Banku. Funkcjonujący w Banku proces oceny adekwatności zasobów płynności (ILAAP) zapewnił posiadanie przez Bank stabilnego finansowania oraz odpowiednich buforów płynnościowych do terminowego regulowania zobowiązań, także w sytuacji skrajnej oraz zgodność z wymogami nadzorczymi dotyczącymi płynności.</p> <p>Płynność Banku znajdowała się na bezpiecznym poziomie, co odzwierciedlały poziomy wskaźników płynności, które kształtowały się powyżej wyznaczonych limitów. Z tego względu Bank nie identyfikował konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań poprawiających sytuację płynnościową.</p> <p>Niniejszym Zarząd Banku oświadcza, że ustalenia dotyczące zarządzania ryzykiem płynności i finansowania opisane w niniejszej Informacji są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem płynności i finansowania są odpowiednie z punktu widzenia profilu, skali działalności, strategii oraz planów finansowych Banku.</p> <p>Kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka płynności i finansowania zawarte są w Załączniku nr 2 do niniejszej Informacji.</p>
Rekomendacja P KNF	Rek. 18	<p>a) rola i zakres odpowiedzialności właściwych komórek oraz innych jednostek organizacyjnych Banku w procesie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania</p> <p>W proces zarządzania ryzykiem płynności i finansowania zaangażowane są następujące jednostki:</p> <p>1. Rada Nadzorcza Banku:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zatwierdza „Strategię zarządzania Bankiem Spółdzielczym w Jordanowie”, „Strategię zarządzania ryzykami”, w tym ryzyka płynności i finansowania, założenia do planu finansowego, roczny „Plan finansowy Banku Spółdzielczego w Jordanowie” oraz Plan pozyskiwania długoterminowych źródeł finansowania oraz nadzoruje ich przestrzeganie, – zatwierdza Politykę handlową, która obejmuje działania mające na celu zapewnienie stabilności bazy depozytowej Banku, Politykę zarządzania ryzykiem płynności i finansowania oraz zasady sporządzania testów warunków skrajnych, – zatwierdza strukturę organizacyjną, zapewniającą rozdzielenie funkcji operacyjnych od oceny ryzyka płynności i finansowania, – nie rzadziej niż raz na kwartał analizuje raporty o poziomie płynności Banku, ponoszonym przez Bank ryzyku płynności i finansowania, wykorzystaniu limitów ostrożnościowych i skutkach decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania oraz zapewnia, by Zarząd Banku podejmował odpowiednie działania naprawcze w sytuacji wystąpienia problemów, – zatwierdza metody szacowania wymogów wewnętrznych oraz limity alokacji kapitału z tytułu ryzyka płynności i

finansowania,

- zatwierdza apetyt na ryzyko w „Strategii zarządzania ryzykami”, tj. akceptowalny ogólny poziom ryzyka Banku oraz monitoruje jego przestrzeganie,
- zatwierdza strategiczny limit na poziomie Banku dotyczący ryzyka płynności i finansowania, określony w „Strategii zarządzania ryzykami”,
- pełni funkcję kontrolną w odniesieniu do zarządzania ryzykiem płynności i finansowania podejmowanym przez Bank,
- ocenia realizację „Strategii zarządzania ryzykami” oraz Polityki w zakresie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania, zgodnie z zapisami „Instrukcji SIZ”;

2. Komitet Audytu Banku:

- wydaje opinię dotyczącą systemu kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania,
- wydaje opinię w sprawie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania,
- wydaje opinię na podstawie przedstawionych raportów przez Zarząd Banku wyników identyfikacji, oceny, kontroli i modyfikacji wielkości i profilu ryzyka płynności i finansowania,
- monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej (nadzoruje w sposób bieżący skuteczność systemu kontroli wewnętrznej) i systemu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania oraz Audytu Wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej;

3. Zarząd Banku:

- odpowiada za stworzenie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania (opracowanie pisemnych zasad oraz procedur) oraz za realizację zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą Banku Strategii, Polityk i planów w zakresie ryzyka płynności i finansowania, a także sprawuje nadzór nad efektywnym procesem zarządzania tym ryzykiem,
- odpowiada za zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania w sposób zapewniający utrzymanie płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej w normalnych warunkach, jak i w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych,
- dostosowuje strukturę organizacyjną Banku oraz stopień zaawansowania metod zarządzania ryzykiem płynności i finansowania do charakteru, rozmiaru i skali działalności Banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka Banku,
- precyzyjne i jednoznacznie określa tolerancję ryzyka płynności i finansowania adekwatną do „Strategii zarządzania Bankiem Spółdzielczym w Jordanowie”,
- uruchamia odpowiednie do sytuacji awaryjne plany płynności,
- sprawuje kontrolę nad stworzeniem odpowiedniego systemu raportowania zgodnie z „Instrukcją SIZ”,
- odpowiada za dostosowanie rodzajów i wielkości ryzyka oraz procesu zarządzania do akceptowanego przez Radę Nadzorczą Banku ogólnego poziomu ryzyka (apetytu na ryzyko) oraz za właściwe sformalizowanie i zaawansowanie tego procesu,
- odpowiada za przydzielenie adekwatnych środków technicznych (zapewniających sprawne gromadzenie i przetwarzanie informacji dla celów zarządzania ryzykiem płynności i finansowania) oraz dobór personelu do zarządzania ryzykiem płynności i finansowania,
- przeprowadza przeglądy zasad zarządzania ryzykiem płynności i finansowania oraz oceny mechanizmów kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania tym ryzykiem, wprowadzając w razie potrzeby (w razie poważnych zmian profilu działalności Banku lub zasadniczych zmian sytuacji rynkowej), niezbędne korekty i udoskonalenia,
- nadzoruje przeprowadzanie testów warunków skrajnych, w tym:
  - a) zapewnia, aby testy warunków skrajnych były analizowane odpowiednio konserwatywnie, bez względu na bieżącą sytuację płynnościową Banku, a więc także wtedy, gdy dostępność płynności jest nieograniczona;
  - b) omawia rezultaty przeprowadzonych testów warunków skrajnych;
  - c) zapewnia, by rezultaty przeprowadzonych testów warunków skrajnych były wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem, a w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności oraz w procesie planowania strategicznego Banku;
  - d) dokonuje przeglądu założeń, scenariuszy oraz rezultatów testów warunków skrajnych;
- zatwierdza rodzaje i wysokość limitów dotyczących ryzyka płynności i finansowania obowiązujących w Banku,
- ustala strategiczny limit na poziomie Banku dotyczący ryzyka płynności i finansowania, określony w „Strategii zarządzania ryzykami”,
- odpowiada za system informacji zarządczej i poprawność Polityki informacyjnej obejmującej ujawnienia w zakresie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania,
- co najmniej raz w roku dokonuje oceny przyjętej „Polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania” pod względem sposobu jej stosowania oraz ewentualnej konieczności wprowadzenia zmian,
- dba o zapewnienie okresowej, niezależnej kontroli „Polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania” oraz przyjętych regulacji wewnętrznych, a także sposobu ich realizacji.

4. Prezes Zarządu nadzoruje ryzyka istotne w Banku, w tym ryzyko płynności i finansowania.

5. Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo – Księgowych:

- zarządza ryzykiem płynności i finansowania w Banku,
- nadzoruje bezpieczeństwo finansowe Banku, Politykę inwestycyjną Banku, „Politykę zarządzania ryzykiem płynności i finansowania”, w tym zapewnienie płynności i finansowania,
- nadzoruje przygotowanie, wprowadzenie i prawidłowe stosowanie procedur wewnętrznych dotyczących podejmowania czynności związanych z bieżącym zarządzaniem płynnością, zgodnie z przyjętą przez Zarząd

Banku polityką,

- dba o właściwe określenie zakresu zadań, obowiązków i kontroli oraz odpowiedzialności poszczególnych pracowników w zakresie podejmowania czynności związanych z zarządzaniem płynnością i finansowaniem,
- pełni nadzór nad prawidłowością zawierania transakcji związanych z realizacją „Polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania”,
- pełni nadzór nad prawidłowością rozliczania transakcji dotyczących zarządzania płynnością,
- pełni nadzór nad realizacją awaryjnych planów płynności.

6. Główny Księgowy odpowiedzialny jest za:

- zarządzanie bieżącą płynnością w Banku - zarządzanie rachunkiem podstawowym Banku w zakresie bieżącej płynności finansowej i likwidowanie przejściowych niedoborów pieniężnych,
- utrzymanie środków na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym w ilości zapewniającej:
  - wywiązanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań Banku,
  - utrzymanie rezerwy obowiązkowej na wymaganym przepisami NBP poziomie,
- bieżące zarządzanie środkami pieniężnymi w kasach Banku,
- utrzymywanie krótkoterminowej, średnioterminowej i długoterminowej płynności Banku,
- maksymalizowanie dochodów z przeprowadzanych transakcji (zapewnienie maksymalizacji dochodów, przy jednoczesnym utrzymaniu bezpiecznego poziomu ryzyka płynności i finansowania),
- prawidłowość i bezpieczeństwo zawieranych transakcji,
- identyfikację zagrożeń mających wpływ na płynność finansową Banku,
- uczestnictwo w opracowaniu regulacji związanych z ryzykiem płynności i finansowania.

7. Zespół Finansowo - Księgowy oraz Zastępca Głównego Księgowego odpowiadają za:

- sporządzanie Diennej analizy przepływu środków pieniężnych oraz zagospodarowania wolnych środków,
- zawieranie transakcji lokowania środków na podstawie decyzji Głównego Księgowego,
- rozliczanie transakcji lokowania środków,
- obliczenie na każdy dzień sprawozdawczy wskaźnika płynności krótkoterminowej - (LCR - Liquidity Coverage Ratio),
- obliczanie na każdy dzień sprawozdawczy wskaźnika stabilnego finansowania netto - (NSFR - Net Stable Funding Ratio).

8. Komórka ds. ryzyk odpowiada za:

- monitorowanie i analizę poziomu ryzyka płynności i finansowania,
- opracowanie i weryfikację limitów dotyczących ryzyka płynności i finansowania,
- analizę wpływu obecnej i przyszłej sytuacji na rynku międzybankowym i sytuacji ogólnogospodarczej na ryzyko płynności i finansowania Banku,
- sporządzanie informacji zawierających ocenę ryzyka płynności i finansowania wraz ze stosownymi wnioskami dla Zarządu, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej Banku, w zakresie i w terminach określonych w „Instrukcji SIZ”,
- opracowanie i weryfikację metod analizy ryzyka płynności i finansowania,
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych oraz ich weryfikację,
- wyliczanie wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka płynności i finansowania,
- weryfikację awaryjnych planów płynności stanowiących Załącznik nr 2 do „Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności i finansowania”.

9. Komórka ds. kontroli wewnętrznej odpowiada za:

- kontrolę i ocenę funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania w Banku,
- przeprowadzanie w jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku testowań (kontroli wewnętrznych, kompleksowych, problemowych oraz doraźnych).

10. Komórka ds. zgodności odpowiada za:

- ocenę regulacji wewnętrznych pod kątem prawidłowości i zgodności z przepisami prawa oraz dbałość o spójność regulacji wewnętrznych,
- kontrolę zgodności działania poszczególnych jednostek i komórek organizacyjnych z przepisami prawa oraz uchwałami organów statutowych.

11. Zespół Obsługi Klienta (w tym Kasjerzy) odpowiada za:

- prowadzenie obsługi kasowej,
- przyjmowanie wpłat i wypłat kasowych,
- uzgadnianie obrotów kasowych,
- utrzymywanie ustalonego limitu pogotowia kasowego,
- przestrzeganie limitów kasowych i organizowanie transportu gotówki, przyjmowanie zasileń i odprowadzanie nadmiaru gotówki.

12. Każdy pracownik Banku zobowiązany jest do:

- realizacji Strategii, Planów i Polityk Banku w zakresie pozyskiwania depozytów i udzielania kredytów,
- zgłaszania kierownictwu informacji o niepokojących sygnałach, mogących wpłynąć niekorzystnie na sytuację Banku (obserwacja zachowań Klientów),
- dbania o jak najlepszy wizerunek Banku oraz do rzetelnej obsługi Klientów,
- kształtowania pozytywnych relacji z Klientami Banku.

13. Audyt Wewnętrzny z ramienia SSOZ BPS ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku - stanowi trzeci poziom zarządzania ryzykiem. Audyt dostarcza obiektywnej

oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania, w tym ocenia zgodność działań wszystkich jednostek i komórek (w tym Komórki ds. ryzyk, Komórki ds. zgodności, Komórki ds. kontroli wewnętrznej) z polityką Banku oraz regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa. Zadania Audytu Wewnętrznego są realizowane przez SSOZ BPS.

Struktura organizacyjna zapewnia rozdzielanie zadań związanych z zawieraniem transakcji od oceny ryzyka płynności i finansowania.

b) działalność w zakresie pozyskiwania finansowania

Głównym źródłem finansowania aktywów są depozyty podmiotów sektora niefinansowego i sektora rządowego i samorządowego. Bank zakłada utrzymanie dotychczasowej struktury depozytów przyjętych od Klientów Banku.

Źródła finansowania działalności Banku na dzień 31.12.2023 r. przedstawia poniższa tabela:

w mln zł

Źródła finansowania działalności Banku (wg pierwotnych terminów wymagalności)		
Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2023 r.
A.	Pasywa ogółem (źródła finansowania)	558,0
A.1	Zobowiązania ogółem	512,4
A.1.1.	Zobowiązania wg sektorów	512,4
I.	Podmioty finansowe	0,0
1.	Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0,0
2.	Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego	0,0
3.	Zobowiązania wobec pozostałych podmiotów sektora finansowego	0,0
II.	Zobowiązania wobec podmiotów sektora niefinansowego ogółem	438,0
1.	Podmioty gospodarcze	117,2
2.	Gospodarstwa domowe	309,8
3.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	11,0
III.	Podmioty sektora rządowego i samorządowego	74,4
A.2.	Inne źródła finansowania	45,6
B.	Zobowiązania pozabilansowe otrzymane	5,0

Oferta depozytowa Banku kierowana jest zarówno do Klientów sektora niefinansowego, w tym głównie do osób fizycznych, a także do podmiotów sektora rządowego i samorządowego i dostosowywana jest do oczekiwań Klientów, jak również do działań Banków konkurencyjnych.

c) stopień, w jakim funkcje skarbowe oraz zarządzanie ryzykiem płynności są scentralizowane bądź zdecentralizowane

Funkcje skarbowe oraz zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania w Banku są w pełni scentralizowane i wykonywane są na poziomie Centrali Banku zgodnie z „Instrukcją zarządzania ryzykiem płynności i finansowania”. Oddziały Banku nie wykonują samodzielnie funkcji skarbowych oraz nie zarządzają ryzykiem płynności i finansowania.

d) zasady funkcjonowania w ramach Zrzeszenia

Bank wszystkie czynności w zakresie rozliczeń międzybankowych oraz rozliczeń walutowych dokonuje za pośrednictwem Banku Zrzeszającego – Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. Rachunek rezerwy obowiązkowej Banku prowadzony jest w BPS S.A.

Bank przystąpił z dniem 31.12.2015 r. do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, która stanowi jednostkę zarządzającą Systemem Ochrony w rozumieniu przepisów Rozdziału 3a Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (SSOZ BPS). Celem Systemu Ochrony jest przede wszystkim zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika. Przedmiotem działalności Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A. jest także realizowanie Audytu Wewnętrznego wobec członków oraz monitorowanie, szacowanie i kontrola ryzyka działalności członków Spółdzielni.

W związku z powyższym Bank:

- spełnia założenia Strategii Grupy w zakresie zaangażowania kapitałowego w Banku Zrzeszającym, a także utrzymywał minimum depozytowe, zgodnie z zasadami Umowy Systemu Ochrony,
- spełnia założenia SSOZ BPS w zakresie pokrywania składki na rzecz Spółdzielni i zaangażowania Banku w fundusze Systemu Ochrony, zgodnie z Umową Systemu Ochrony,
- utrzymuje wskaźniki LCR i NSFR na wymaganych poziomach, aby jego ocena globalna wynikająca z Zasad oceny punktowej w systemie Ochrony Zrzeszenia BPS nie była gorsza niż „B” lub „C”.

e) rozmiar i skład nadwyżki płynności Banku

Rozmiar i skład nadwyżki płynności Banku na dzień 31.12.2023 r. przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa nadwyżki	Wartość wskaźników (nadwyżki)	Nazwa części składowej nadwyżki
1	LCR ponad minimum (wg sprawozdawczości przekazywanej do KNF)	179,5374 %	wyrażony w procentach iloraz aktywów płynnych i odpływów płynności pomniejszonych o przyływy płynności
2	NSFR ponad minimum	77,2500 %	wyrażony w procentach stosunek wartości dostępnego stabilnego finansowania Banku do wymaganego stabilnego finansowania Banku

f) wymogi dotyczące dodatkowego zabezpieczenia na wypadek obniżenia oceny kredytowej Banku – nie dotyczy.

g) normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka w działalności Banków obowiązujące w danej jurysdykcji

Bank ogranicza ryzyko płynności i finansowania poprzez stosowanie systemu limitów oraz odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów. Analizie podlegają m.in. następujące wskaźniki wynikające z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych:

Wyszczególnienie	Limit nadzorczy	Limit wewnętrzny
Wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR - Liquidity Coverage Ratio)	min. 100,0000 %	min. 105,0000 %
Wskaźnik stabilnego finansowania (NSFR - Net Stable Funding Ratio)	min. 100,0000 %	min. 105,0000 %

Na koniec 2023 roku wskaźnik LCR wg sprawozdawczości przekazywanej do KNF wyniósł 284,5374 %, natomiast wg zasad SSOZ BPS na dzień 29.12.2023 r. wynosił 349,8218 %, z kolei wskaźnik NSFR wyniósł na dzień 31.12.2023 r. 182,2500 %.

h) luka płynności zawierająca kilka najbliższych przedziałów dla pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz otrzymanych na tej podstawie skumulowanych luk płynności

**Urealnione zestawienie płynności
według stanu na dzień 31-12-2023**

(mln zł)

Lp	Wyszczególnienie	SUMA	<= 7 dni	> 7 dni <= 1 m-ca	> 1 m-ca <= 3 m-cy	> 3 m-cy <= 6 m-cy	> 6 m-cy <= 1 rok	> 1 rok <= 2 lata	> 2 lat <= 5 lat	> 5 lat <= 10 lat	> 10 lat <= 20 lat	> 20 lat
	AKTYWA BILANSOWE	570,0	283,0	5,6	3,7	6,7	20,9	24,7	54,4	62,1	70,9	38,0
	ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE OTRZYMANE	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	PASYWA BILANSOWE	570,0	54,3	16,2	20,7	22,1	19,0	0,2	0,0	0,0	0,0	437,5
	ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE UDZIELONE	13,3	12,2	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Wskaźniki płynności												
1.	Luka		272,8	-11,7	-17,0	-15,4	2,0	24,5	54,4	62,1	70,9	-399,5
2.	Luka skumulowana		221,4	209,8	192,8	177,4	179,3	203,9	258,2	320,3	391,2	-8,3
3.	Wskaźnik płynności		30,1119	0,3241	0,1809	0,3025	1,1036	116,2545	-	-	-	0,0869
4.	Wskaźnik płynności skumulowany		4,3279	3,5033	2,8448	2,4004	2,2316	2,3981	2,7709	3,1965	3,6829	0,9858

i) dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach Zrzeszenia

Bank może regulować swoją płynność płatniczą poprzez wykorzystywanie szeregu instrumentów oferowanych przez Bank Zrzeszający. Po stronie aktywnej są to przede wszystkim rachunki bieżące i lokaty terminowe, które charakteryzują się wysoką płynnością. Po stronie pasywnej jest to kredyt w rachunku bieżącym, lokaty płynnościowe oraz inne kredyty celowe oferowane przez Bank Zrzeszający. Płynne finansowanie swoich Klientów Bank może prowadzić poprzez system współfinansowania konsorcjalnego z Bankiem Zrzeszającym lub innym Bankiem Spółdzielczym. Celem poprawy płynności, Bank może przeprowadzać z Bankiem Zrzeszającym transakcje sprzedaży wierzytelności.

Z uwagi na przynależność do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, Bank w sytuacji niebezpieczeństwa utraty bieżącej płynności lub wypłacalności, może uzyskać pomoc finansową z Funduszu Zabezpieczającego Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

j) aspekty ryzyka płynności, na które Bank jest narażony i które monitoruje

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- utrata reputacji na skutek niekorzystnych informacji pojawiających się w mediach,
- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez Klientów zaburzające prognozy przepływów pieniężnych Banku,
- okresowo duża koncentracja depozytów tzw. dużych deponentów,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego wzrostu zapotrzebowania na środki.

k) dywersyfikacja źródeł finansowania Banku

Bank dywersyfikuje swoje źródła finansowania poprzez:

- oferowanie produktów depozytowych Klientom z sektora niefinansowego, budżetowego i finansowego,
- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące, itp.

l) inne techniki wykorzystywane do ograniczania ryzyka płynności

W celu ograniczenia ryzyka płynności i finansowania Bank podejmuje następujące działania:

- 1) kształtowanie struktury aktywów i pasywów (zapadalności/wymagalności) w taki sposób, aby dopasować ją do potrzeb wynikających z cyklu działalności Banku;
- 2) utrzymywanie odpowiednich zasobów aktywów płynnych dla zapewnienia nieprzewidzianego zapotrzebowania na środki, na poziomie uzależnionym od stabilności depozytów oraz prawdopodobieństwa szybkiego wzrostu portfela kredytowego;
- 3) wykorzystywanie rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych (Zarządzenie Prezesa NBP w sprawie zasad i trybu naliczania i utrzymywania rezerwy obowiązkowej), przy utrzymywaniu średniego stanu rezerwy na zadeklarowanym poziomie;
- 4) ograniczanie koncentracji wierzytelności, zaangażowań wobec udziałowców i grup powiązanych kapitałowo i organizacyjnie oraz innych nadmiernych zaangażowań;
- 5) wyodrębnienie stabilnych źródeł finansowania i podejmowanie działań w celu ich powiększenia;
- 6) utrzymywanie zróżnicowanej bazy depozytowej, zarówno w kategoriach terminowości, jak i podmiotowości Klientów (ograniczanie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania);
- 7) stałe umowy współpracy z Bankami umożliwiające przyjęcie lokat międzybankowych lub zaciągnięcie kredytów i pożyczek;
- 8) pozyskiwanie środków na rynkach finansowych innymi dostępnymi metodami;
- 9) trafne prognozy krótko-, średnio- i długoterminowe dotyczące przepływów pieniężnych;
- 10) wypracowywanie technik szybkiego reagowania na działanie czynników zewnętrznych;
- 11) kształtowanie właściwych relacji z Klientami – zarówno kredytobiorcami, jak i deponentami – w celu zmniejszenia niepewności, co do ewentualnych zachowań w momencie powstania sytuacji kryzysowej.

m) pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności, łącznie z dodatkowymi wskaźnikami, dla których Bank nie ujawnia danych

- **Baza depozytowa** – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym;
- **Depozyty stabilne (stałe)** – depozyty, które w długim okresie czasu wykazują nieznaczne wahania. Dzięki tym depozytom Bank może finansować aktywa o dłuższych terminach zapadalności. Wartość depozytów stabilnych jest wyznaczana, jako iloczyn wartości depozytów w poszczególnych grupach podmiotowych i rodzajowych oraz wskaźnika osadu, wyliczonego dla danej grupy depozytów w analizowanym okresie;
- **Depozyty niestabilne (zmienne)** – stanowią różnicę pomiędzy łącznym stanem depozytów, a wartością depozytów stabilnych z tego samego okresu. Bank nie może na nich polegać przy finansowaniu aktywów o dłuższych terminach zapadalności;
- **Płynność śróddzienna** – zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu;
- **Płynność bieżąca** – zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- **Płynność krótkoterminowa** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- **Płynność średnioterminowa** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1 miesiąca do 12 miesięcy;
- **Płynność długoterminowa** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- **Ryzyko płynności** – zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat;
- **Ryzyko finansowania** – zagrożenie niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio- i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez Bank z zobowiązań finansowych, takich jak płatności i zabezpieczenia, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio- i długoterminowej, bądź w całości, bądź związane z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania;
- **Termin płatności (zapadalności/wymagalności)** – termin zapadalności lub wymagalności liczony od dnia, na który sporządzane jest zestawienie terminów płatności wynikających z umowy.

Pozostałe pojęcia określone zostały w regulacji wewnętrznej pt.: „Instrukcja zarządzania ryzykiem płynności i finansowania”.

n) sposób odzwierciedlenia ryzyka płynności rynku (produktu) w systemie zarządzania płynnością płatniczą Banku

Podstawowe formy lokowania środków pozostałych po zaspokojeniu potrzeb kredytowych Klientów Banku, dostępne Bankom Spółdzielczym to:

- 1) papiery wartościowe Skarbu Państwa lub gwarantowane przez Skarb Państwa (obligacje, bony skarbowe, itp.),
- 2) bony pieniężne NBP,
- 3) papiery wartościowe emitowane przez Bank Zrzeszający,
- 4) akcje Banku Zrzeszającego,
- 5) akcje spółek giełdowych,
- 6) akcje i udziały w podmiotach współpracujących (w tym zależnych),
- 7) obligacje w podmiotach niefinansowych.

Wybór odpowiedniego instrumentu finansowego uzależniony jest od celu oraz okresu inwestycji finansowej i jest każdorazowo dokonywany przez Zarząd Banku, który przy dokonywaniu wyboru instrumentu finansowego bierze pod uwagę poziom ryzyka związanego z daną inwestycją.

Bank dokonuje inwestycji finansowych wyłącznie w instrumenty bezpieczne, o niskim ryzyku. Alokowanie środków pieniężnych w aktywa rentowne o akceptowalnym poziomie ryzyka stanowiło także jeden z podstawowych celów operacyjnych Banku na rok 2023, które zawarte były w „Planie finansowym Banku Spółdzielczego w Jordanowie na rok 2023”.

o) – q) testy warunków skrajnych (opis modelowanych scenariuszy, ze wskazaniem sposobu ich wykorzystania oraz sposobu, w jaki plan awaryjny płynności uwzględni wyniki testów warunków skrajnych)

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, które zgodne są z zapisami Rekomendacji P KNF oraz z „Wytocznymi EBA/GL/2018/04 z 19.07.2018 roku dotyczącymi testów warunków skrajnych przeprowadzanych przez instytucje”. Zakres przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku jest współmierny do charakteru, rozmiaru i skali działalności Banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka (wg zasady proporcjonalności).

Testy warunków skrajnych obejmują następujące scenariusze:

1. Odwrócony test warunków skrajnych obrazujący stopień zabezpieczenia zobowiązań Banku,
2. Test warunków skrajnych polegający na testowaniu przestrzegania przez Bank miar nadzorczych wynikających z Rozporządzenia delegowanego nr 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. w odniesieniu do wymogu pokrycia wypływów netto dla instytucji kredytowych (LCR),
3. Test warunków skrajnych obrazujący możliwość wycofania przez Klientów środków za pomocą kanałów elektronicznych oparty o wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR),
4. Odwrócony test warunków skrajnych polegający na testowaniu przestrzegania przez Bank miar nadzorczych wynikających z Rozporządzenia delegowanego nr 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. w odniesieniu do wymogu pokrycia wypływów netto dla instytucji kredytowych (LCR),
5. Test warunków skrajnych polegający na testowaniu przestrzegania przez Bank wskaźnika stabilnego finansowania netto – (Wskaźnika płynności długoterminowej) – NSFR,
6. Odwrócony test warunków skrajnych polegający na testowaniu przestrzegania przez Bank wskaźnika stabilnego finansowania netto – (Wskaźnika płynności długoterminowej) – NSFR,
7. Test warunków skrajnych obrazujący wystąpienie nadwyżki lub niedoboru środków w przypadku spadku depozytów ogółem o 20 %,
8. Test warunków skrajnych obrazujący maksymalny okres obsługi Klientów Banku w przypadku różnej dynamiki wypływów środków,
9. Analiza „horyzontu przeżycia”,
10. Test warunków skrajnych polegający na uwzględnieniu pogorszenia się jakości portfela kredytowego,
11. Test warunków skrajnych polegający na uwzględnieniu pogorszenia się jakości portfela kredytowego oraz zmiany struktury aktywów polegającej na wzroście portfela kredytowego,
12. Test warunków skrajnych polegający na uwzględnieniu pogorszenia się jakości portfela kredytowego, zmiany struktury aktywów polegającej na wzroście portfela kredytowego oraz spadku depozytów terminowych,
13. Test warunków skrajnych polegający na uwzględnieniu nagłego lub zwiększonego odpływu depozytów poprzez elektroniczne kanały dostępu,
14. Test kształtowania się wskaźników płynności przy zastosowaniu prognoz kształtowania się aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych w oparciu o zatwierdzony w Banku Plan finansowy.

Wyniki testów warunków skrajnych służą:

- 1) jako podstawa do podjęcia działań naprawczych bądź mających na celu ograniczenie ekspozycji Banku,
- 2) do dostosowania profilu płynnościowego Banku do przyjętej tolerancji ryzyka,
- 3) do oceny adekwatności nadwyżki płynności, a także zdolności do kompensacji niedoborów,
- 4) jako istotny wkład w proces kształtowania awaryjnego planu płynności Banku oraz określania strategii i taktyki działania na wypadek pojawienia się warunków skrajnych płynności – w zależności od stopnia, w jakim przewidywane deficyty w finansowaniu są większe niż (lub przewidywane nadwyżki są mniejsze niż) te wynikające z tolerancji ryzyka płynności i finansowania,
- 5) jako element w procesie planowania strategicznego Banku,
- 6) jako element codziennej praktyki zarządzania ryzykiem,
- 7) bezpośrednio do ustalania limitów wewnętrznych,
- 8) jako podstawa do dostosowywania i ulepszania regulacji wewnętrznych.

Awaryjne plany płynności są zintegrowane z ciągłym procesem analizy ryzyka płynności i finansowania w Banku, założeniami oraz rezultatami testów warunków skrajnych.

Bank sporządza testy warunków skrajnych w okresach miesięcznych, z wyjątkiem testu kształtowania się wskaźników płynności przy zastosowaniu prognoz kształtowania się aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych w oparciu o zatwierdzony w Banku „Plan finansowy Banku Spółdzielczego w Jordanowie”, który przeprowadzany jest raz w roku.

r) polityka Banku w zakresie utrzymywania rezerw płynności

Bank działając jako instytucja społecznego zaufania, jest przygotowany do przewyciężenia każdej z możliwych przyczyn powstania ryzyka utraty płynności. Płynność finansowa jest podstawowym wyznacznikiem bezpieczeństwa Banku, mającym bezpośredni wpływ na wiarygodność i renomę całej instytucji.

Kluczowe znaczenie dla Banku ma kształtowanie się płynności w okresie do jednego miesiąca, która wymaga stałej, bieżącej oceny i analizy tak, aby zapewnić odpowiedni poziom rezerwy płynności.

W zależności od charakteru, dotkliwości oraz okresu trwania zdarzenia kryzysowego, do potencjalnych źródeł finansowania można zaliczyć, przykładowo:

- a) przyrost depozytów,
- b) wydłużenie terminów wymagalności zobowiązań,
- c) emisje instrumentów dłużnych krótko- i długoterminowych,
- d) sekurytyzację aktywów,
- e) ciągnięcie przyznanych linii finansowania.

s) ograniczenia regulacyjne w zakresie transferu płynności w obrębie Zrzeszenia - nie dotyczy.

t) częstotliwość i rodzaj wewnętrznej sprawozdawczości w zakresie płynności

System informacji zarządczej w zakresie ryzyka płynności i finansowania:

- 1) zapewnia Zarządowi, Komitetowi Audytu, Radzie Nadzorczej Banku i właściwym pracownikom bieżącą i perspektywną (dotyczącą przyszłej sytuacji przewidywanej i nieplanowanej) informację na temat pozycji płynnościowej Banku,
- 2) daje możliwość obliczenia pozycji płynności we wszystkich walutach, w których Bank prowadzi działalność,
- 3) zapewnia zdolność do obliczania pozycji płynnościowej na bazie śróddziennej, na bazie dziennej, dla krótszych horyzontów czasowych oraz dla dłuższych okresów,
- 4) umożliwia dostarczanie bardziej szczegółowych i aktualnych informacji w warunkach skrajnych,
- 5) ujmuje wszystkie źródła ryzyka płynności i finansowania, w tym rodzaje ryzyka warunkowego wraz z powiązanimi wartościami progowymi i wynikające z nowych rodzajów działalności,
- 6) jest stosowany w bieżącym zarządzaniu ryzykiem płynności i finansowania w celu monitorowania zgodności z polityką, procedurami i limitami ostrożnościowymi, w tym strategicznym limitem dotyczącym ryzyka płynności i finansowania,
- 7) pozwala na monitorowanie, czy Bank dysponuje wystarczającymi aktywami nieobciążonymi właściwego rodzaju i jakości na ewentualność wystąpienia oczekiwanych i nieoczekiwanych potrzeb pożyczkowych.

Częstotliwość i rodzaj wewnętrznej sprawozdawczości w zakresie płynności przedstawia poniższa tabela:

Nazwa sprawozdania	Zakres informacji	Komórka sporządzająca	Odbiorca - Zarząd	Odbiorca - Komitet Audytu	Odbiorca - Rada Nadzorcza
Dzienna analiza przepływu środków pieniężnych oraz zagospodarowanie wolnych środków	Dzienna analiza przepływu środków pieniężnych oraz zagospodarowanie wolnych środków A. Wpływy środków B. Wypływy środków C. Nadwyżka (Niedobór) środków	Zespół Finansowo-Księgowy / Zastępca Głównego Księgowego	D – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo – Księgowych T - Zarząd	X	X
LCR	Wyliczany zgodnie z Wytycznymi SSOZ BPS	Zastępca Głównego Księgowego	D – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo – Księgowych T - Zarząd	X	X
NSFR	Wyliczany zgodnie z Wytycznymi SSOZ BPS	Zastępca Głównego Księgowego	T - Zarząd	X	X
Raport z ryzyka płynności i finansowania	1. Źródła finansowania działalności Banku 2. Zaangażowanie środków oraz aktywa płynne 3. Analiza zrywalności depozytów, depozytów bieżących i terminowych z możliwością zerwania za pomocą kanałów elektronicznych oraz przedterminowej spłaty kredytów 4. Analiza największych deponentów, dużych depozytów, depozytów osób wewnętrznych, depozytów terminowych z negocjowanym oprocentowaniem oraz koncentracja depozytów według grup podmiotowych w bazie depozytowej Banku 5. Analiza stabilności bazy depozytowej Banku 6. Informacje dotyczące wpływu	Komórka ds. ryzyk	M (w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy ww. raport)	K	K

			<p>środków nie objętych systemem gwarantowania depozytów na stabilność bazy depozytowej Banku (miesięcznie) i koszt dodatkowego pozyskania finansowania (kwartalnie)</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Analiza wskaźnikowa ryzyka płynności i finansowania oraz współczynniki miar nadzorczych 8. Kontrola przestrzegania ustanowionych limitów ostrożnościowych 9. Prognoza płynności finansowej Banku 10. Analiza płynności długoterminowej i wskaźników finansowania aktywów długoterminowych 11. Analiza wewnętrznych cen transferowych (FTP) 12. Testy warunków skrajnych 13. Obszar ESG 14. Wnioski 					
		<p>Pogłębiona analiza płynności długoterminowej, źródeł finansowania ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz kosztów i źródeł finansowania aktywów długoterminowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Struktura terminowa bilansu i pozycji pozabilansowych 2. Wskaźniki używane do analizy finansowania aktywów długoterminowych oraz ich limitowania 3. Jakość posiadanego portfela kredytowego i inne wskaźniki wykorzystywane w ryzyku kredytowym 4. Symulacja wpływu na poziom płynności możliwej obniżki cen przyjętych zabezpieczeń w postaci hipoteki na nieruchomościach 5. Struktura walutowa udzielonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie 6. Strategia zabezpieczenia ryzyka płynności, z uwzględnieniem struktury źródeł finansowania ekspozycji kredytowych ogółem oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, a także ocenę odnawialności posiadanych źródeł finansowania 7. Koszty oraz źródła finansowania aktywów długoterminowych 8. Ocena stopnia realizacji harmonogramu prac inwestycyjnych, zmiany zdolności kredytowej wnioskodawców i kredytobiorców 9. Podsumowanie 	Komórka ds. ryzyk	R	R	R	
		<p>Przegląd zarządczy „Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności i finansowania”</p>	<p>Weryfikacja pod kątem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zmian przepisów zewnętrznych (ryzyko braku zgodności) 2. Stosowanych metod oceny ryzyka 3. Spójności z przepisami wewnętrznymi Banku 4. Zmian w strukturze organizacyjnej (schemacie struktury organizacyjnej) 5. Dostosowania do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku 6. Modyfikacji systemu informatycznego 7. Zaleceń wydanych w ramach systemu kontroli wewnętrznej 8. Przyjętych założeń testów warunków skrajnych (w tym ocena ich skuteczności) 9. Rodzajów i wysokości przyjętych limitów 10. Weryfikacji przyjętych awaryjnych planów płynności 	Komórka ds. ryzyk	R	X	X	
		<p>Plan pozyskiwania długoterminowych źródeł finansowania Banku Spółdzielczego w Jordanowie na rok ....</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prognozy makroekonomiczne na rok ..... 2. Źródła finansowania działalności Banku 3. Długoterminowe źródła finansowania działalności Banku 4. Polityka kształtowania stóp procentowych oraz opłat i prowizji 5. Strategia marketingowa wobec Klientów Banku 6. Podsumowanie 	Komórka ds. ryzyk	R	R	R	

			<p>Analiza wykonania Planu pozyskiwania długoterminowych źródeł finansowania Banku Spółdzielczego w Jordanowie</p>	<ol style="list-style-type: none"> Wykonanie Planu pozyskiwania długoterminowych źródeł finansowania zobowiązań Banku na dzień Wykonanie Planu pozyskiwania długoterminowych źródeł finansowania na dzień Wnioski 	Komórka ds. ryzyk	K	K	K
			<p>Test awaryjnych planów płynności</p>	<ol style="list-style-type: none"> Awaryjne plany płynności podlegające testowaniu Wnioski 	Komórka ds. ryzyk	R	R	R
			<p>Ocena adekwatności zasobów płynnych (ILAAP) w zakresie luki zgodności regulacji i procesu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania</p>	<p>Ocena przeprowadzana raz w roku zgodnie z „Wytocznymi dotyczącymi informacji na temat ICAAP oraz ILAAP gromadzonych do celów procesu przeglądu i oceny nadzorczej (SREP) symbol EBA/GL/2016/10”</p>	Komórka ds. ryzyk	R	R	R
		D - dziennie R - rocznie		T - tygodniowo K - kwartalnie		M - miesięcznie X - nie dotyczy		

Tabela EU CRA: Ogólne informacje jakościowe na temat ryzyka kredytowego

Podstawa prawna	Numer wiersza	
Art. 435 ust. 1 lit. f) CRR	a)	<p>Bank jest uniwersalnym Bankiem depozytowo – kredytowym, który obsługuje przedsiębiorstwa, spółki i spółdzielnie, rolników indywidualnych, przedsiębiorców indywidualnych, osoby prywatne, instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych, Jednostki Samorządu Terytorialnego. Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego, utrzymywanie ryzyka kredytowego Banku w granicach tolerancji na ryzyko, dywersyfikacja portfela ekspozycji kredytowych, dostosowana do ustalonego przez Bank dopuszczalnego poziomu ryzyka kredytowego, rozwijanie działalności kredytowej oraz inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, postanowień nadzorczych rekomendacji i adekwatności kapitałowej, ograniczanie ryzyka kredytowego wynikającego z transmisji ryzyka ESG na jakość ekspozycji kredytowych oraz zdolność kredytobiorcy do obsługi zadłużenia poprzez: <ol style="list-style-type: none"> identyfikację Klientów Instytucjonalnych o wysokim ryzyku ESG oraz analizę wpływu ryzyka ESG na zdolność kredytową tych Klientów na etapie udzielania kredytu lub przedłużania okresu kredytowania, ograniczanie udzielania nowego finansowania branżom o wysokim sektorowym ryzyku ESG na cele inne niż zrównoważone środowiskowo, dążenie do zwiększania procentowego udziału ekspozycji kwalifikujących się jako zrównoważone środowiskowo w portfelu kredytowym, dbałość o długoterminowe bezpieczeństwo Banku wynikające z czynników ryzyka ESG oraz wpływ ryzyka ESG, w tym ryzyka greenwashingu na ryzyko kredytowe wynikające z ekspozycji wobec Klientów i kontrahentów i ich narażenia na czynniki ryzyka ESG. <p>Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):</p> <ol style="list-style-type: none"> utrzymanie dotychczasowej struktury działalności w zakresie kredytowania, z uwzględnieniem zmian wynikających z Rekomendacji Z KNF, bieżące analizowanie potrzeb rynku lokalnego w zakresie kredytowania inwestycji, finansowania budownictwa mieszkaniowego, wsparcia rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, detaliczne oraz wsparcia w wykorzystywaniu funduszy pomocowych, udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie oprocentowanych zmienną stopą, kredytów o okresowo stałej stopie i gwarantowanych kredytów mieszkaniowych – Bezpieczny Kredyt Nowy Dom, dające możliwość wyboru lub konwersji ekspozycji kredytowej zabezpieczonej hipotecznie Klientom zgodnie z Rekomendacją S KNF, przy jednoczesnej dbałości o wpływ wprowadzanych produktów na profil innych rodzajów ryzyka, w tym ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym. Bank nie udziela kredytów „klucz za dług”, współpracę z Bankiem Zrzeszającym w odniesieniu do grup Klientów, których kompleksowa obsługa przekracza aktualne możliwości Banku (w tym konsorcja), doskonalenie systemów oceny zdolności kredytowej w szczególności metody identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka kredytowego ekspozycji wobec poszczególnych kredytobiorców, papierów wartościowych oraz ryzyka kredytowego na poziomie portfela, doskonalenie monitoringu kredytowego wraz z systemem klasyfikacji ekspozycji kredytowych do kategorii ryzyka i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku oraz utrzymywanie zgodności z „Jednolitymi zasadami kwalifikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych przez uczestników Systemu Ochrony zrzeczenia BPS”, zapewnienie szybkiej identyfikacji ekspozycji nieobsługiwanych (NPE) oraz zapewnienie odpowiedniej efektywności zarządzania restrukturyzującą i windykacją wierzytelności Banku, w tym aktywami przejętymi za długi, okresowe przeglądanie efektywności polityk w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym, budowę bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego, dokonywanie bezpiecznych inwestycji finansowych, podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela kredytowego, działania organizacyjno-proceduralne,

		<p>13. utrzymywanie udziału kredytów o wysokim ryzyku czynników ESG na poziomie nie przekraczającym 5 % w stosunku do całego portfela kredytowego wg wartości bilansowej brutto.</p> <p>Cel przyświecający zasadom postępowania i procedurom w zakresie ryzyka kredytowego promuje proaktywne podejście do monitorowania jakości kredytowej, wczesnego rozpoznawania pogorszenia się jakości kredytu oraz zarządzania ogólną jakością kredytów i powiązaniem profilem ryzyka portfela, w tym poprzez nowe działania w obszarze udzielania kredytów.</p> <p>Zakres i rodzaj przeprowadzanych testów warunków skrajnych w Banku jest współmierny do charakteru, rozmiaru i skali działalności Banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka (wg zasady proporcjonalności).</p> <p>Bank w sposób odpowiadający skali działalności i profilowi ryzyka, zapewnia rozdzielanie funkcji pomiędzy komórkami organizacyjnymi przeprowadzającymi operacje mające wpływ na ryzyko kredytowe i ryzyko koncentracji kredytowej (jednostki biznesowe), a jednostkami odpowiedzialnymi za ocenę, monitorowanie i kontrolowanie ryzyka kredytowego. Rozdzielenie to dotyczy również poziomu Zarządu, gdzie nadzór nad jednostkami odpowiedzialnymi za ocenę, monitorowanie i kontrolowanie ryzyka jest pełniony przez Prezesa Zarządu, który nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym.</p>
<p>Art. 435 ust. 1 lit. a) i d) CRR (lit. d) nie dotyczy Banku)</p>	<p>b)</p>	<p>Bank zarządza ryzykiem kredytowym (w tym ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzykiem rezydualnym, ryzykiem koncentracji kredytowej), ekspozycjami nieobsługiwanymi (NPE) i restrukturyzowanymi (FBE) oraz ryzykiem ESG) w oparciu o „Strategię zarządzania Bankiem Spółdzielczym w Jordanowie”, Cele strategiczne (Politykę długoterminową) w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym (w tym ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzykiem rezydualnym, ryzykiem koncentracji kredytowej), Cele strategiczne (Politykę długoterminową) w zakresie zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi (NPE) i restrukturyzowanymi (FBE)” oraz Strategię ESG, stanowiące element „Strategii zarządzania ryzykami”, Politykę zarządzania ryzykiem kredytowym (w tym: ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzykiem rezydualnym, ryzykiem koncentracji kredytowej), Politykę w zakresie ekspozycji nieobsługiwanymi (NPE) i restrukturyzowanymi (FBE) oraz Politykę zarządzania ryzykiem ESG, stanowiące element „Polityk zarządzania ryzykami”, „Plan finansowy Banku Spółdzielczego w Jordanowie”, a także w oparciu o „Instrukcję zarządzania ryzykiem kredytowym”.</p> <p>Apetyt na ryzyko kredytowe określany jest z wykorzystaniem odpowiednich limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko kredytowe. Limity te obejmują kluczowe aspekty apetytu na ryzyko kredytowe, w tym m.in. segmenty Klientów, rodzaje zabezpieczenia oraz dostosowane są do modelu biznesowego i złożoności Banku. Wysokość limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko kredytowe dostosowana jest do akceptowanego przez Radę Nadzorczą Banku apetytu na ryzyko, zatwierdzonego w ramach „Strategii zarządzania ryzykami” oraz do planowanych działań określonych w „Planie finansowym Banku Spółdzielczego w Jordanowie”.</p> <p>Wysokość wszystkich limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko kredytowe przeglądana jest kwartalnie i weryfikowana, z uwzględnieniem w szczególności czynników makroekonomicznych oraz czynników wewnętrznych, które zaistniały w Banku, co najmniej raz w roku w trakcie przeglądu zarządczego procedur w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym lub częściej, jeżeli w istotny sposób zmienia się ryzyko w otoczeniu Banku lub zmianie ulega profil ryzyka Banku. Natomiast miesięcznie przeglądana jest wysokość podstawowych limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko kredytowe, w tym strategicznych limitów.</p> <p>W proces zarządzania ryzykiem kredytowym zaangażowane są następujące jednostki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rada Nadzorcza Banku 2. Komitet Audytu Banku 3. Zarząd Banku 4. Prezes Zarządu 5. Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych 6. Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo – Księgowych 7. Główny Księgowy 8. Komórka Analityków kredytowych oraz Kierownik 9. Komórka ds. monitoringu oraz Kierownik 10. Komórka ds. restrukturyzacji i windykacji 11. Komórka ds. ryzyk 12. Zespół Finansowo – Księgowy oraz Zastępca Głównego Księgowego 13. Administrator W – SBN 14. Koordynator ds. ubezpieczeń 15. Pracownicy linii biznesowej 16. Dyrektorzy Oddziałów oraz Kierownik Zespołu Kredytów 17. Komórka ds. kontroli wewnętrznej 18. Komórka ds. zgodności 19. Audyt Wewnętrzny sprawowany przez SSOZ BPS 20. Pozostali pracownicy Banku. <p>Bank zarządza ryzykiem koncentracji kredytowej poprzez jego identyfikację w każdym obszarze swojej działalności, oceniając jego wpływ na kapitał, płynność i wyniki finansowe. Koncentracja może pojawić się w trakcie wykonywania przez Bank takich czynności, jak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) udzielanie kredytów, 2) finansowanie działalności Banku, 3) zarządzanie płynnością, 4) zabezpieczenie wierzytelności bankowych, 5) inwestowanie w dłużne papiery wartościowe, 6) obejmowanie lub nabywanie akcji/udziałów innych podmiotów.

		<p>Oceniając ryzyko koncentracji kredytowej, Bank uwzględni specyfikę prowadzonej działalności, tj. znajomość lokalnych uwarunkowań, Klientów oraz branż charakterystycznych dla obszaru działania Banku. Analizy ryzyka koncentracji kredytowej dokonuje się zarówno na poziomie jednostkowym, jak i skonsolidowanym.</p> <p>Identyfikując ryzyko koncentracji kredytowej ocenia się wszystkie koncentracje w pozycjach bilansowych i pozabilansowych, a także te wynikające z ekspozycji w portfelu bankowym i handlowym (oddzielnie oraz łącznie). Koncentrację zaangażowań Banku rozpatruje m.in. w stosunku do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pojedynczego Klienta; 2) grupy powiązanych Klientów; 3) sektorów gospodarki/branż; 4) rodzajów zabezpieczeń przyjmowanych przez Bank lub zabezpieczenia dostarczonego przez tego samego dostawcę; 5) produktów; 6) podmiotów sektora finansowego; 7) znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym.
Art. 435 ust. 1 lit. b) CRR	c)	Niniejsze ujawnienia nie dotyczą Banku
Art. 435 ust. 1 lit. b) CRR	d)	Niniejsze ujawnienia nie dotyczą Banku

Tabela EU MRA: Wymogi dotyczące ujawniania informacji jakościowych na temat ryzyka rynkowego

Podstawa prawna	Numer wiersza	
Art. 435 ust. 1 lit. a) i d) CRR (lit. d) nie dotyczy Banku)	a)	<p>W Banku zidentyfikowane zostały następujące rodzaje ryzyka rynkowego podlegające zarządzaniu:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) ryzyko walutowe, b) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym. <p>Ryzyko walutowe: Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.</p> <p>Cel ten jest realizowany w oparciu o poniższe cele pośrednie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zawieranie transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko, 2) utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2 % funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe, 3) prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z Rozporządzeniem CRR. Należy podkreślić, że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych Klientom Banku, 4) kształtowanie pozycji walutowej w ramach limitu otwartej pozycji walutowej całkowitej nie przekraczającej 2 % funduszy własnych oraz limitów dla każdej z walut osobno, dostosowując operacyjnie zajmowaną pozycję w danej walucie obcej do kształtowania się kursu złotego, 5) przykładanie szczególnej uwagi do rozwoju operacji z Klientami i prowadzenie ciągłych prac nad rozszerzeniem zakresu i udoskonaleniem oferty produktów i usług. Działania swoje Bank opiera w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb Klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej, 6) zgodnie z profilem biznesowym Banku oraz strukturą jego bazy Klientów, szczególnie nacisk położono na dopasowywanie oferty produktowej i kanałów zawierania transakcji do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących wymianę handlową z zagranicą, 7) w ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej. <p>Zarządzanie ryzykiem walutowym w Banku opiera się na następujących limitach uchwalanych przez Zarząd Banku:</p> <ul style="list-style-type: none"> – limit całkowitej pozycji walutowej; – limit pozycji netto w każdej walucie obcej oddzielnie wyrażony w jednostkach walut; – limit wartości zagrożonej dla portfela pozycji walutowych dla Banku o znacznej skali działalności walutowej – Bank w cyklach miesięcznych bada czy spełnia warunki, aby być zaliczanym do Banku o znacznej skali działalności walutowej. <p>Jednostkami odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem walutowym w Banku są:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rada Nadzorcza Banku, – Komitet Audytu Banku, – Zarząd Banku (w tym Prezes Zarządu, który nadzoruje ryzyka istotne w Banku, w tym ryzyko walutowe, Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo – Księgowych, który nadzoruje organizację obsługi transakcji walutowych oraz zarządza ryzykiem wynikającym z prowadzonej przez Bank działalności, w tym ryzykiem walutowym), – Komórka ds. ryzyk, – Główny Księgowy, – Zastępcę Głównego Księgowego,

- Zespół Finansowo-Księgowy,
- IOD,
- Zespół Obsługi Klienta,
- Oddziały i Filie,
- Dyrektorzy Oddziałów,
- Komórka ds. kontroli wewnętrznej,
- Komórka ds. zgodności,
- Audyt Wewnętrzny z ramienia SSOZ BPS.

Ryzykiem walutowym w Banku zarządza Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo – Księgowych.

W Banku z częstotliwością miesięczną przeprowadzane są testy warunków skrajnych, czyli ocena wpływu nieoczekiwanych zmian na rynku walutowym (zmiany na rynku makroekonomicznym) na sytuację finansową Banku przejawiających się znacznym wzrostem ryzyka walutowego.

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych w zakresie:

1. analizy wpływu znacznego wzrostu całkowitej pozycji walutowej, tj. o 50 % na sytuację Banku. Test ten ma za zadanie sprawdzić, czy pomimo wzrostu całkowitej pozycji walutowej, pozycja ta nie przekroczy 2 % funduszy własnych,
2. badania wpływu wzrostu kursu pozycji krótkich i spadku kursu pozycji długich oraz w drugim przypadku wpływu wzrostu (deprecjacja PLN)/spadku (aprecjacja PLN) wszystkich kursów o 30 % na wynik z pozycji wymiany. Poziom ryzyka ocenia się jako niski, gdy udział % straty w wyniku pozycji wymiany jest poniżej 10 %, umiarkowany, gdy mieści się w przedziale od 10 % do 15 %, podwyższony od 15 % do 20 %, natomiast wysoki poziom ryzyka występuje w przypadku pow. 20 %.

Podstawowym celem ograniczania ryzyka walutowego jest utrzymanie całkowitej pozycji walutowej Banku w wysokości nie przekraczającej 2 % funduszy własnych, tj. w wysokości nie wiążącej się z koniecznością tworzenia wewnętrznego wymogu kapitałowego, zgodnie z „Procedurą szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego”.

Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym:

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczenia ryzyka bazowego oraz ryzyka niedopasowania,
- podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym Polityki handlowej - Planu działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego celem wypracowania odpowiednich marż,
- codzienną realizację polityki stóp procentowych w procesie sprzedaży produktów bankowych,
- utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach nie zagrażających realizacji „Planu finansowego Banku Spółdzielczego w Jordanowie” i adekwatności kapitałowej Banku,
- utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany przez Radę Nadzorczą Banku,
- minimalizację ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku,
- prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym w ramach zarządzania aktywami i pasywami Banku,
- utrzymanie poziomu poszczególnych kategorii ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym występujących w prowadzonym portfelu bankowym na poziomie nie wymagającym tworzenia dodatkowych wymogów kapitałowych (według metodologii przyjętej w wewnętrznych procedurach Banku).

Komórkami odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym w Banku są:

- 1) Zarząd Banku,
- 2) Prezes Zarządu,
- 3) Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo - Księgowych,
- 4) Komórka ds. ryzyk,
- 5) Główny Księgowy,
- 6) Zastępca Głównego Księgowego,
- 7) Komórka ds. kontroli wewnętrznej,
- 8) Komórka ds. zgodności,
- 9) Audyt Wewnętrzny,
- 10) Dyrektorzy Oddziałów,
- 11) Kierownik Zespołu Obsługi Klienta,
- 12) Kierownik Zespołu Kredytów,
- 13) pozostali pracownicy zajmujący się obsługą kredytów i depozytów,
- 14) pozostałe komórki i jednostki organizacyjne Banku w ramach zadań przypisanych w „Regulaminie organizacyjnym Banku Spółdzielczego w Jordanowie” oraz w „Instrukcji zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym”.

		<p>Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym w Banku ma charakter:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) skonsolidowany – oznacza to, że obejmuje ono łącznie wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku oraz 2) całościowy – uwzględniane są przy analizie wszystkie istotne dla Banku rodzaje ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym w powiązaniu z innymi rodzajami ryzyk bankowych. <p>Pomiar ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym obejmuje wszystkie oprocentowane pozycje bilansowe i pozabilansowe zarządzane przez jednostki i komórki organizacyjne Banku.</p> <p>Bank do pomiaru stopnia narażenia na ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym stosuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – metodę luki (jako podstawowe narzędzie analityczne), – metodę symulacji zmian wyniku odsetkowego, – miarę rozszerzonego wyniku odsetkowego netto, – analizę podstawowych wskaźników związanych z ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym, – metodę szacowania zmian wartości ekonomicznej Banku. <p>W ramach ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym, Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ryzyko niedopasowania, 2) ryzyko bazowe, 3) ryzyko opcji (klienta). <p>Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym (łącznie z kontrolą przestrzegania limitów oraz testami warunków skrajnych) w okresach miesięcznych.</p> <p>Ograniczanie ryzyka stopy procentowej w kategorii ryzyka niedopasowania i ryzyka bazowego i jego możliwego, negatywnego wpływu na zmiany rynkowych stóp procentowych będzie prowadzone poprzez szybką reakcję Banku (zmiany oprocentowania depozytów i kredytów) w przypadku niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych. Polityka stosowana przez Bank w zakresie stopy procentowej polega na optymalizacji stosowanych stawek oprocentowania depozytów oraz kredytów, zapewniających jednocześnie konkurencyjność na rynku, osiągnięcie zaplanowanego wyniku finansowego oraz odpowiedniego poziomu płynności dla poszczególnych przedziałów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów.</p>
Art. 435 ust. 1 lit. b) CRR	b)	Niniejsze ujawnienia nie dotyczą Banku
Art. 435 ust. 1 lit. c) CRR	c)	Niniejsze ujawnienia nie dotyczą Banku

Tabela EU ORA: Informacje jakościowe na temat ryzyka operacyjnego oraz informacje wynikające z Rekomendacji M KNF:

Podstawa prawna	Numer wiersza	
Art. 435 ust. 1 lit. a), b), c) i d) CRR (lit. b), c) i d) nie dotyczą Banku)	a)	<p>Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności i ryzykiem ICT w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem ICT i ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):</p> <ul style="list-style-type: none"> – określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym, – prowadzenie i analizę rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego w OperNet (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności), – opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasad identyfikacji, rejestracji, oceny i monitorowania strat z tytułu ryzyka operacyjnego oraz przyjęte przez Bank określenie ryzyka operacyjnego na potrzeby stosowania tych zasad, uwzględniające możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmujące również ryzyko prawne oraz uwzględniające zdarzenia charakteryzujące się niską częstotliwością występowania, lecz wysokimi stratami, – zasady zarządzania kadrami, z uwzględnieniem czynników ESG, – zasady zarządzania ryzykiem ICT, związanym z prawidłowym, efektywnym i bezpiecznym wspieraniem działalności Banku przez jego środowisko teleinformatyczne. <p>Celem strategicznym zarządzania ryzykiem ICT jest zwiększenie efektywności wykorzystania narzędzi informatycznych przez Klientów i pracowników Banku. Celami szczegółowymi są:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) udoskonalanie narzędzi informatycznych wspierających pracowników i procesy wewnętrzne, b) udoskonalanie zasobów informatycznych niezbędnych do świadczenia nowoczesnych usług bankowych, c) zapewnianie bezpieczeństwa przetwarzania danych, <ul style="list-style-type: none"> – określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank, – zdefiniowanie tolerancji/apetytu Banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowych sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym oraz określone działania, które Bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone, – przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego, – weryfikacja spójności procedur wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi,

- doskonalenie systemów zarządzania poszczególnymi czynnikami ryzyka operacyjnego,
- doskonalenie procesów występujących w działalności Banku, w celu zmniejszenia poziomu ryzyka operacyjnego i strat operacyjnych,
- doskonalenie systemu motywowania pracowników oraz zarządzania kadrami,
- wykorzystywanie najlepszych, najbardziej efektywnych form zabezpieczania ryzyka operacyjnego.

W procesie bezpośredniego realizowania zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza Banku,
- 2) Komitet Audytu Banku,
- 3) Zarząd Banku,
- 4) Prezes Zarządu,
- 5) Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych,
- 6) Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo – Księgowych,
- 7) Główny Księgowy / Koordynator Programu AML/CFT,
- 8) Zespół Finansowo – Księgowy,
- 9) Komórka ds. ryzyk,
- 10) Komórka ds. zgodności,
- 11) Komórka ds. bezpieczeństwa / Inspektor Ochrony Danych (IOD),
- 12) Komórka ds. kontroli wewnętrznej,
- 13) Komórka ds. kadrowo – płacowych,
- 14) Komórka ds. ICT/ASI,
- 15) Kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych (w tym Analityk AML / CFT),
- 16) Komórka ds. marketingu,
- 17) Pozostali pracownicy Banku,
- 18) Audyt Wewnętrzny z ramienia SSOZ BPS.

Podstawowe procesy niezbędne do zarządzania ryzykiem operacyjnym to:

- opracowanie i wdrożenie procedur zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz bezpieczeństwem Banku, dostosowanych do przepisów zewnętrznych, z wykorzystaniem procedur wzorcowych Banku Zrzeszającego,
- okresowy przegląd zarządczy przyjętych procedur wewnętrznych,
- identyfikacja i rejestracja zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz incydentów ryzyka braku zgodności,
- wycena strat zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- analiza zagrożeń i propozycja działań w celu ograniczania ryzyka operacyjnego,
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych oraz testów ciągłości działania,
- raportowanie wyników analiz i ocen Zarządowi, Komitetowi Audytu oraz Radzie Nadzorczej Banku,
- podejmowanie działań ograniczających ryzyko operacyjne oraz ryzyko braku zgodności,
- system kontroli wewnętrznej,
- szkolenia pracowników, członków Zarządu, Komitetu Audytu oraz Rady Nadzorczej Banku.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku przebiega w następujących etapach:

- 1) identyfikacja i ewidencja zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- 2) pomiar ryzyka,
- 3) ocena/szacowanie ryzyka,
- 4) monitorowanie ryzyka,
- 5) raportowanie ryzyka,
- 6) stosowanie mechanizmów kontrolnych i ograniczających ryzyko.

Bank stosuje system informacji zarządczej (SIZ) zapewniający otrzymywanie przez Radę Nadzorczą, Komitet Audytu oraz Zarząd Banku, aktualnych informacji o poziomie ryzyka operacyjnego, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem.

Działania zabezpieczające:

- wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowania oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku,
- zapobieganie powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażającym utratą ciągłości działania Banku,
- zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka,
- działania prewencyjne, związane z identyfikacją i monitoringiem ryzyka prowadzenia operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów,
- osłabianie i niwelowanie skutków zgłaszanych zdarzeń poprzez przygotowanie odpowiednich procedur i sposobów reagowania pracowników Banku na wypadek zajścia zdarzenia ryzyka operacyjnego, a także poprzez dokonanie przeniesienia ryzyka na inne podmioty, w przypadku opłacalności i dostępności takiej metody dla danego rodzaju ryzyka,
- stosowanie ubezpieczeń,
- tworzenie planów awaryjnych zachowania ciągłości działania,
- okresowy przegląd zarządczy procedur obowiązujących w Banku.

Art. 446 CRR	b)	Niniejsze ujawnienia nie dotyczą Banku
Art. 446 CRR	c)	Niniejsze ujawnienia nie dotyczą Banku

Art. 454 CRR	d)	Niniejsze ujawnienia nie dotyczą Banku																																				
Rekomendacja M KNF	Rek. 17	Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Banku wspierane jest przez system informatyczny OperNet. Straty brutto z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2023 roku prezentuje poniższa tabela:																																				
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Lp.</th> <th>Rodzaj zdarzenia</th> <th>Ilość</th> <th>Wielkość straty brutto (w mln zł)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Oszustwo wewnętrzne</td> <td>0</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Oszustwo zewnętrzne</td> <td>26</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy</td> <td>0</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności</td> <td>2</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Szkody w rzeczowych aktywach trwałych</td> <td>1</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Zakłócenie działalności gospodarczej i awarie systemu</td> <td>16</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td>Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami</td> <td>240</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Razem:</td> <td>285</td> <td>0,00</td> </tr> </tbody> </table>	Lp.	Rodzaj zdarzenia	Ilość	Wielkość straty brutto (w mln zł)	1.	Oszustwo wewnętrzne	0	0,00	2.	Oszustwo zewnętrzne	26	0,00	3.	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0	0,00	4.	Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	2	0,00	5.	Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	1	0,00	6.	Zakłócenie działalności gospodarczej i awarie systemu	16	0,00	7.	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	240	0,00	Razem:		285	0,00
		Lp.	Rodzaj zdarzenia	Ilość	Wielkość straty brutto (w mln zł)																																	
		1.	Oszustwo wewnętrzne	0	0,00																																	
		2.	Oszustwo zewnętrzne	26	0,00																																	
		3.	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0	0,00																																	
		4.	Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	2	0,00																																	
		5.	Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	1	0,00																																	
		6.	Zakłócenie działalności gospodarczej i awarie systemu	16	0,00																																	
		7.	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	240	0,00																																	
Razem:		285	0,00																																			
Wielkość straty brutto w tys. zł wyniosła natomiast 34,17 tys. zł.																																						
Bank realizując proces zarządzania ryzykiem operacyjnym identyfikuje zdarzenia ryzyka operacyjnego, dokonuje ewidencjonowania i analizy przyczyn występowania zdarzeń związanych z ryzykiem operacyjnym. W przypadku konieczności, podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę procesów wewnętrznych Banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania testowań (kontroli wewnętrznej), a także organizacja odpowiednich szkoleń dla pracowników. W minionym roku Bank podejmował m.in. następujące działania w celu ograniczania poziomu i skutków ryzyka operacyjnego:																																						
<ul style="list-style-type: none"> – podnoszono poziom bezpieczeństwa usług bankowości internetowej, – na bieżąco ostrzegano o cyberatakach na aplikacje i systemy informatyczne Banku, w tym podnoszono świadomość zagrożeń wśród Klientów i pracowników Banku, – kierowano pracowników na liczne szkolenia elearningowe, – prowadzono stałe monitorowanie sprzętu odpowiedzialnego za prawidłowe funkcjonowanie Banku. Procesy odpowiedzialne za ciągłość pracy Banku były stale monitorowane, – obligowano pracowników Banku do bieżącego zapoznawania się z obowiązującymi Instrukcjami i regulaminami. 																																						

Tabela EU OR1: Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego i kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem

w mln zł

Działalność bankowa		a	b	c	d	e
		Odpowiedni wskaźnik			Wymogi w zakresie funduszy własnych	Kwota ekspozycji na ryzyko
		Rok-3	Rok-2	Ostatni rok		
1	Działalność bankowa objęta metodą wskaźnika bazowego	14,6	26,6	32,1	3,7	45,8
2	Działalność bankowa objęta metodą standardową/alternatywną metodą standardową	-	-	-	-	-
3	<i>Objęta metodą standardową:</i>	-	-	-	-	-
4	<i>Objęta alternatywną metodą standardową:</i>	-	-	-	-	-
5	Działalność bankowa objęta metodami zaawansowanego pomiaru	-	-	-	-	-

III. UJAWNIANIE INFORMACJI NA TEMAT WYMOGÓW W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH I NA TEMAT KWOT EKSPOZYCJI WAŻONYCH RYZYKIEM ZGODNIE Z ART. 438 lit. d) ROZPORZĄDZENIA CRR

Tabela EU OV1: Przegląd łącznych kwot ekspozycji na ryzyko

w mln zł

		Łączne kwoty ekspozycji na ryzyko		Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych
		a	b	c
		T 31.12.2023 r.	T-1 31.12.2022 r.	T 31.12.2023 r.
1	Ryzyko kredytowe (z wyłączeniem ryzyka kredytowego kontrahenta)	206,6	190,1	16,5
2	W tym metoda standardowa	206,6	190,1	16,5
3	W tym podstawowa metoda IRB (F-IRB)	-	-	-
4	W tym metoda klasyfikacji	-	-	-
EU-4a	W tym instrumenty kapitałowe według uproszczonej metody ważenia ryzykiem	-	-	-

5	W tym zaawansowana metoda IRB (A-IRB)	-	-	-
6	Ryzyko kredytowe kontrahenta – CCR	-	-	-
7	W tym metoda standardowa	-	-	-
8	W tym metoda modeli wewnętrznych (IMM)	-	-	-
EU-8a	W tym ekspozycje wobec kontrahenta centralnego	-	-	-
EU-8b	W tym korekta wyceny kredytowej – CVA	-	-	-
9	W tym pozostałe CCR	-	-	-
10	Nie dotyczy	-	-	-
11	Nie dotyczy	-	-	-
12	Nie dotyczy	-	-	-
13	Nie dotyczy	-	-	-
14	Nie dotyczy	-	-	-
15	Ryzyko rozliczenia	-	-	-
16	Ekspozycje sekurytyzacyjne w portfelu bankowym (po zastosowaniu pułapu)	-	-	-
17	W tym metoda SEC-IRBA	-	-	-
18	W tym SEC-ERBA (w tym IAA)	-	-	-
19	W tym metoda SEC-SA	-	-	-
EU-19a	W tym 1 250 % RW/odliczenie	-	-	-
20	Ryzyko pozycji, ryzyko walutowe i ryzyko cen towarów (ryzyko rynkowe)	-	-	-
21	W tym metoda standardowa	-	-	-
22	W tym metoda modeli wewnętrznych	-	-	-
EU-22a	Duże ekspozycje	-	-	-
23	Ryzyko operacyjne	45,8	34,6	3,7
EU-23a	W tym metoda wskaźnika bazowego	45,8	34,6	3,7
EU-23b	W tym metoda standardowa	-	-	-
EU-23c	W tym metoda zaawansowanego pomiaru	-	-	-
24	Kwoty poniżej progów odliczeń (podlegające wadze ryzyka równej 250 %)	-	-	-
25	Nie dotyczy	-	-	-
26	Nie dotyczy	-	-	-
27	Nie dotyczy	-	-	-
28	Nie dotyczy	-	-	-
29	Ogółem	252,4	224,7	20,2

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko kredytowe (z wyłączeniem ryzyka kredytowego kontrahenta) w porównaniu do 31.12.2022 r. była wyższa o 16,5 mln zł, natomiast łączna kwota ekspozycji na ryzyko operacyjne zwiększyła się r/r o 11,2 mln zł. Ogółem łączna kwota ekspozycji na ryzyko występujące w działalności Banku zwiększyła się o 27,7 mln zł.

IV. UJAWNIANIE INFORMACJI NA TEMAT NAJWAŻNIEJSZYCH WSKAŹNIKÓW ZGODNIE Z ART. 447 ROZPORZĄDZENIA CRR

Ujawnienie informacji, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013, nastąpiło przy wykorzystaniu wzoru EU KM1 określonego w Załączniku I do Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 oraz uchylającego Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1555, Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 i Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2295 oraz zgodnie z instrukcjami zawartymi w Załączniku II do tego Rozporządzenia.

Tabela EU KM1: Najważniejsze wskaźniki

		a	b	c	d	e
		T	T-1	T-2	T-3	T-4
		31.12.2023 r.				31.12.2022 r.
Dostępne fundusze własne (kwoty)						
1	Kapitał podstawowy Tier I	41,9	-	-	-	37,5
2	Kapitał Tier I	41,9	-	-	-	37,5
3	Łączny kapitał	42,8	-	-	-	38,3
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem						
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	252,4	-	-	-	224,7
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	16,5926	-	-	-	16,6760
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	16,5926	-	-	-	16,6760

7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	16,9411	-	-	-	17,0335
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-	-	-	-	-
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-	-	-	-
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	-	-	-	-	-
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,0000	-	-	-	8,0000
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000	-	-	-	2,5000
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-	-	-	-
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-	-	-	-
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-	-	-	-
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-	-	-	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-	-	-	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5000	-	-	-	2,5000
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5000	-	-	-	10,5000
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,5926	-	-	-	8,6760
Wskaźnik dźwigni						
13	Miara ekspozycji całkowitej	492,5	-	-	-	428,4
14	Wskaźnik dźwigni (%)	8,5031	-	-	-	8,7453
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)						
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-	-	-	-
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-	-	-	-
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000	-	-	-	3,0000
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)						
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-	-	-	-
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0000	-	-	-	3,0000
Wskaźnik pokrycia wpływów netto						
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	182,8	-	-	-	153,0
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	74,5	-	-	-	80,3
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	10,7	-	-	-	11,0
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	63,8	-	-	-	69,3
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	286,2499	-	-	-	220,7168
Wskaźnik stabilnego finansowania netto*						
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	480,4	-	-	-	427,3
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	263,6	-	-	-	255,7
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	182,2500	-	-	-	167,0670

Na dzień 31.12.2023 r. łączny kapitał Banku wyniósł 42,8 mln zł. Łączny współczynnik kapitałowy na dzień 31.12.2023 r. wyniósł 16,9411 %, natomiast współczynnik kapitału podstawowego TIER I wyniósł 16,5926 %.

Wskaźnik pokrycia wpływów netto oraz Wskaźnik stabilnego finansowania netto kształtują się na prawidłowym poziomie.

V. UJAWNIANIE INFORMACJI NA TEMAT POLITYKI WYNAGRODZEŃ ZGODNIE Z ART. 450 ust. 1 lit. a) – d), h), i) oraz j) ROZPORZĄDZANIA CRR

Tabela EU REMA: Polityka wynagrodzeń

Podstawa prawna	Numer wiersza	Ujawniane informacje jakościowe
Art. 450 ust. 1 lit. a), b) i c) CRR	a)	<p>Zasady ustalania, wypłacania i monitorowania wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, w tym wynagrodzeń Zarządu, Rady Nadzorczej oraz Komitetu Audytu Banku określone zostały w „Polityce wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Jordanowie”, przyjętej Uchwałą Zarządu Banku nr 1/61/2023 z dnia 01.12.2023 r. oraz Uchwałą Rady Nadzorczej Banku nr 1/12/2023 z dnia 04.12.2023 r. oraz w „Polityce wynagrodzeń wszystkich pracowników Banku Spółdzielczego w Jordanowie” przyjętej Uchwałą Zarządu Banku nr 2/61/2023 z dnia 01.12.2023 r. oraz Uchwałą Rady Nadzorczej Banku nr 2/12/2023 z 04.12.2023 r.</p> <p>Bank określił katalog stanowisk, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku na podstawie Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2021/923 z dnia 25 marca 2021 r. uzupełniającego Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających kryteria służące ustaleniu obowiązków kierowniczych, funkcji kontrolnych, istotnych jednostek gospodarczych i znacznego wpływu na profil ryzyka istotnej jednostki gospodarczej oraz określające kryteria służące ustaleniu pracowników lub kategorii pracowników, których działalność zawodowa wpływa na profil ryzyka tych instytucji w sposób porównywalnie tak istotny jak w przypadku pracowników lub kategorii pracowników, o których mowa w art. 92 ust. 3 tej Dyrektywy.</p> <p>W/w Polityki oparte są na zasadzie równości wynagrodzeń za tę samą pracę lub pracę o tej samej wartości i są neutralne pod względem płci.</p> <p>Za osoby zajmujące stanowiska istotne uznaje się: członków Rady Nadzorczej (nie otrzymujących zmiennych składników wynagrodzeń), członków Zarządu, Głównego Księgowego oraz pracownika Komórki ds. zgodności, ponieważ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bank jest działającą na rynku lokalnym instytucją spółdzielczą, świadczącą podstawowe usługi bankowe. 2) Struktura organizacyjna Banku nie jest skomplikowana. 3) Rada Nadzorcza Banku określa apetyt na ryzyko, sprawuje nadzór nad funkcjonującym w Banku systemem zarządzania ryzykiem, ocenia jakość i skuteczność metod zarządzania ryzykiem oraz nadzoruje system kontroli wewnętrznej. 4) Zarząd decyduje o profilu podejmowanego ryzyka, a także o jakości zarządzania zarówno w Pionie Handlowym, Pionie Finansowym oraz Pionie Zarządzania Bankiem. 5) Decyzje w zakresie inwestycji kapitałowych oraz decyzje kredytowe powyżej 100 tys. zł są podejmowane przez Zarząd, 6) Główny Księgowy pełni obowiązki kierownicze w zakresie finansów, w tym opodatkowania i budżetowania, 7) Komórka ds. zgodności pełni funkcje kontrolne i odpowiada za zgodność działania Banku z przepisami zewnętrznymi. <p>Organem nadzorującym politykę wynagrodzeń w Banku jest Rada Nadzorcza, w skład której wchodzi 10 członków. W roku 2023 Rada Nadzorcza Banku odbyła 13 posiedzeń.</p> <p>W Banku nie został powołany komitet ds. wynagrodzeń, a przy ustalaniu polityki wynagrodzeń Bank nie korzystał z konsultantów zewnętrznych.</p>
Art. 450 ust. 1 lit. a), b) i c) CRR	b)	<p>Celem opracowania i wdrożenia Polityki wynagrodzeń jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) określenie stałych i zmiennych składników wynagrodzeń pracowników na stanowiskach istotnych, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Jordanowie, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku, 2) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęca do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka, 3) wspieranie realizacji Strategii zarządzania Bankiem i Strategii zarządzania ryzykami oraz ograniczanie konfliktu interesów w Banku Spółdzielczym w Jordanowie. <p>Polityka wynagrodzeń oparta jest na zasadzie równości wynagrodzeń za tę samą pracę lub pracę o tej samej wartości i jest neutralna pod względem płci.</p> <p>Polityka wynagrodzeń podlega zatwierdzeniu i weryfikacji co najmniej raz w roku, zgodnie z „Instrukcją SI2” przez Radę Nadzorczą Banku. Przegląd ten obejmuje m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) weryfikację i samoocenę identyfikacji pracowników, których działalność zawodowa ma lub może mieć istotny wpływ na profil ryzyka instytucji, 2) ocenę przyjętych zasad i kryteriów przyznawania i wypłaty zmiennych składników wynagradzania, 3) przestrzeganie limitów w zakresie wypłaty zmiennych składników wynagradzania, 4) przegląd po kątem zapisów dot. neutralności względem płci, 5) propozycje zmian do obowiązujących polityk. <p>Bank prowadzi, realizuje Politykę wynagrodzeń odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.</p> <p>Polityka wynagrodzeń wszystkich pracowników Banku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wspiera prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i nie zachęca do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka; 2) wspiera realizację „Strategii Zarządzania Bankiem Spółdzielczym w Jordanowie na lata 2023-2027” i „Strategii zarządzania ryzykami” oraz ogranicza konflikt interesów.

	<p>Polityka wynagrodzeń wszystkich pracowników, w tym osób zajmujących stanowiska istotne jest neutralna względem płci.</p> <p>Polityka wynagrodzeń i praktyki w tym zakresie obowiązujące w Banku, są zgodne z podejściem do zarządzania ryzykiem kredytowym, apetytem na ryzyko kredytowe i strategiami oraz nie powodują konfliktu interesów.</p> <p>Polityka wynagrodzeń i praktyki w tym zakresie mające zastosowanie do pracowników, w szczególności zidentyfikowanych pracowników zaangażowanych w udzielanie, obsługę i monitorowanie kredytów, są spójne i nie składają się do podejmowania ryzyka przekraczającego ryzyko tolerowane przez Bank, a ponadto są dostosowane do strategii biznesowej, celów i długofalowych interesów Banku.</p> <p>Polityka wynagrodzeń i praktyki w tym zakresie obejmują środki zarządzania konfliktami interesów z myślą o ochronie konsumentów przed niepożądanym, szkodliwym wpływem wynikającym z wynagrodzenia pracowników prowadzących sprzedaż.</p> <p>Polityka wynagrodzeń i praktyki w tym zakresie w szczególności zapewniają, aby wyniki i proces pomiaru ryzyka służący określeniu zmiennego składnika wynagrodzenia (premi) pracowników zaangażowanych w udzielanie kredytów obejmowały odpowiednie wskaźniki jakości kredytowej, zgodne z apetytem Banku na ryzyko kredytowe oraz na ryzyko ESG. Realizacja polityki wynagrodzeń wszystkich pracowników Banku uwzględnia sytuację finansową Banku.</p> <p>Rada Nadzorcza przyjmuje ogólne zasady polityki wynagrodzeń wszystkich pracowników, dokonuje ich okresowych przeglądów i jest odpowiedzialna za nadzór nad wdrażaniem Polityki.</p> <p>Stan wdrożenia polityki wynagrodzeń wszystkich pracowników podlega co najmniej raz do roku niezależnemu przeglądowi wewnętrznemu pod kątem zgodności z Polityką, innymi politykami i procedurami dotyczącymi wynagrodzeń, które zostały przyjęte przez Radę Nadzorczą.</p> <p>Za coroczny przegląd zarządcy Polityki wynagrodzeń wszystkich pracowników odpowiada Komórka ds. kadrowo – płacowych.</p>
<p>Art. 450 ust. 1 lit. a), b) i c) CRR</p>	<p>Zapisy Polityki wynagrodzeń obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stałe składniki wynagrodzenia, zależne od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją oraz wynikające z Kodeksu Pracy, rozumiane jako: <ol style="list-style-type: none"> a) wynagrodzenie zasadnicze, b) dodatek za staż pracy, c) dodatek funkcyjny, d) nagrody jubileuszowe, e) odprawa w związku ze zwolnieniami, przejściem na emeryturę lub rentę lub śmiercią pracownika; 2) zmienne składniki wynagrodzenia zależne od zrównoważonych i dostosowanych do ryzyka wyników, rozumiane jako premia uznaniowa, przy czym osoby pełniące kluczowe funkcje – mające istotny wpływ (zgodnie z kompetencjami decyzyjnymi) na kierowanie Bankiem, o których mowa w § 28 Rozporządzenia MFFiPR są wynagradzane w zakresie wynagradzania zmiennego za osiągnięcie celów wynikających z pełnionych funkcji, a ich wynagrodzenie nie może być uzależnione od wyników finansowych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku. <p>Bank stosuje Politykę wynagrodzeń w ograniczonym zakresie, w odniesieniu do osób, których roczna wysokość zmiennego wynagrodzenia nie przekracza równowartości w złotych 50 000 euro (równowartość wyliczana jest według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w ostatnim dniu roboczym danego roku) ani jednej trzeciej jej łącznego rocznego wynagrodzenia. Stosowanie Polityki wynagrodzeń w ograniczonym zakresie dotyczy zmiennych składników wynagrodzenia i oznacza brak konieczności zatrzymywania co najmniej 40% zmiennych składników wynagrodzenia i wypłacania tych składników po zakończeniu okresu oceny, za jaki to wynagrodzenie przysługuje, z zastosowaniem okresu odroczenia nie krótszego niż od 4 do 5 lat od zakończenia okresu oceny.</p> <p>c) Wypłata członkom Zarządu zmiennych składników wynagrodzenia uzależniona jest od pozytywnej oceny przez Radę Nadzorczą realizacji Strategii zarządzania Bankiem, Strategii zarządzania ryzykami, Polityk zarządzania ryzykami i Planu finansowego oraz indywidualnych efektów pracy poszczególnych członków Zarządu. Ocena wyników całego Banku obejmuje ocenę spełnienia kryteriów ilościowych obejmujących koszt ryzyka, koszt kapitału i ryzyko płynności w perspektywie długoterminowej, a także wynik finansowy Banku.</p> <p>Wypłata zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących kluczowe stanowiska oraz Członków Zarządu następuje po dokonanej ocenie z uwzględnieniem stopnia realizacji celów ESG oraz wskaźników ESG po zrealizowaniu Harmonogramu wdrożenia procedur w zakresie ESG oraz uwzględnieniu czynników ESG w ocenie jakościowej Członków Zarządu. Czynniki ESG brane pod uwagę przy ocenie „Polityki wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Jordanowie” za dany rok:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wdrożenie metodyk oceny ryzyka ESG w procesie udzielania kredytów, 2) zwiększanie udziału kredytów o niskim ryzyku ESG, 3) wprowadzenie do oferty produktów na cele związane z finansowaniem zrównoważonego rozwoju, 4) ocena rejestru skarg i reklamacji, 5) brak naruszeń przepisów prawa pracy, 6) stosowanie zasad etyki bankowej, 7) stosowanie polityki różnorodności, 8) unikanie konfliktu interesów. <p>Oceny efektów pracy osób pełniących kluczowe funkcje (pracowników nie będących członkami Zarządu) dokonuje się w oparciu o ocenę poziomu realizacji przez te osoby powierzonych przez Zarząd celów, a także spełnienie kryteriów jakościowych.</p> <p>Wypłata zmiennych składników wynagrodzeń następuje pod warunkiem uzyskania przez osobę zajmującą</p>

		<p>stanowisko istotne pozytywnej oceny efektów pracy za trzyletni okres oceny.</p> <p>Polityka wynagrodzeń wszystkich pracowników obejmuje wyraźnie wyodrębnione kryteria określania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) podstawowego stałego wynagrodzenia, które przede wszystkim powinno odzwierciedlać odpowiednie doświadczenie zawodowe i zakres odpowiedzialności organizacyjnej wyrażony w zakresie zadań danego pracownika; 2) wynagrodzenia zmiennego, które powinno odzwierciedlać zrównoważone i dostosowane do ryzyka wyniki, a także osiągnięte wyniki wykraczające poza zakres obowiązków wyrażony w zakresie zadań pracownika.
Art. 450 ust. 1 lit. d) CRR	d)	<p>Stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 100 % w odniesieniu do każdej osoby zajmującej stanowisko istotne.</p> <p>Rada Nadzorcza Banku weryfikuje i ustala na kolejny rok kalendarzowy maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym (w przeliczeniu na jednego członka Zarządu) do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym (w przeliczeniu na jednego pracownika Banku). Wskaźnik ten w Banku został ustalony na poziomie max 450 %.</p>
Art. 450 ust. 1 lit. e) i f) CRR	e) – g)	Niniejsze ujawnienia nie dotyczą Banku
Art. 450 ust. 1 lit. j) CRR	h)	Z uwagi na brak żądania ujawnienia informacji - nie dotyczy Banku
Art. 450 ust. 1 lit. k) CRR	i)	Niniejsze ujawnienie nie dotyczy Banku
Art. 450 ust. 2 CRR	j)	Niniejsze ujawnienie nie dotyczy Banku

Tabela EU REM1: Wynagrodzenie przyznane za dany rok obrotowy

w mln zł

			a	b	c	d
			Funkcja nadzorcza organu zarządzającego	Funkcja zarządcza organu zarządzającego	Pozostali członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla	Pozostały określony personel
1	Wynagrodzenie stałe	Liczba pracowników należących do określonego personelu	10	4	2	-
2		Wynagrodzenie stałe ogółem	0,2	1,3	0,3	-
3		W tym: w formie środków pieniężnych	0,2	1,3	0,3	-
4		(Nie ma zastosowania w UE)				
EU-4a		W tym: akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-
5		W tym: instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	-	-	-	-
EU-5x		W tym: inne instrumenty	-	-	-	-
6		(Nie ma zastosowania w UE)				
7		W tym: inne formy	-	-	-	-
8		(Nie ma zastosowania w UE)				
9	Wynagrodzenie zmienne	Liczba pracowników należących do określonego personelu	-	4	2	-
10		Wynagrodzenie zmienne ogółem	-	0,3	0,1	-
11		W tym: w formie środków pieniężnych	-	0,3	0,1	-
12		W tym: odroczone	-	-	-	-
EU-13a		W tym: akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-
EU-14a		W tym: odroczone	-	-	-	-
EU-13b		W tym: instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	-	-	-	-
EU-14b		W tym: odroczone	-	-	-	-
EU-14x		W tym: inne instrumenty	-	-	-	-
EU-14y		W tym: odroczone	-	-	-	-
15	W tym: inne formy	-	-	-	-	
16	W tym: odroczone	-	-	-	-	
17	Wynagrodzenie ogółem (2 + 10)		0,2	1,6	0,4	-

Tabela EU REM2: Płatności specjalne na rzecz pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (określony personel)

w mln zł

		a	b	c	d
		Funkcja nadzorcza organu zarządzającego	Funkcja zarządcza organu zarządzającego	Pozostali członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla	Pozostały określony personel
Gwarantowane wypłaty wynagrodzenia zmiennego					
1	Gwarantowane wypłaty wynagrodzenia zmiennego – liczba pracowników należących do określonego personelu	-	-	-	-
2	Gwarantowane wypłaty wynagrodzenia zmiennego – kwota łączna	-	-	-	-
3	W tym gwarantowane wypłaty wynagrodzenia zmiennego dokonywane w danym roku obrachunkowym, które nie są uwzględniane w górnym pułapie premii	-	-	-	-
Odprawy przyznane w poprzednich okresach i wypłacone w danym roku obrachunkowym					
4	Odprawy przyznane w poprzednich okresach i wypłacone w danym roku obrachunkowym – liczba pracowników należących do określonego personelu	-	-	-	-
5	Odprawy przyznane w poprzednich okresach i wypłacone w danym roku obrachunkowym – kwota łączna	-	-	-	-
Odprawy przyznane w danym roku obrachunkowym					
6	Odprawy przyznane w danym roku obrachunkowym – liczba pracowników należących do określonego personelu	-	-	-	-
7	Odprawy przyznane w danym roku obrachunkowym – kwota łączna	-	-	-	-
8	W tym odprawy wypłacone w danym roku obrachunkowym	-	-	-	-
9	W tym odprawy odroczone	-	-	-	-
10	W tym odprawy wypłacone w danym roku obrachunkowym, które nie są uwzględniane w górnym pułapie premii	-	-	-	-
11	W tym najwyższa wypłata przyznana jednej osobie	-	-	-	-

Tabela EU REM3: Wynagrodzenie odroczone

w mln zł

		a	b	c	d	e	f	EU - g	EU - h
	Odroczone i zatrzymane wynagrodzenie	Łączna kwota odroczonego wynagrodzenia przyznanego za poprzednie okresy wykonywania obowiązków	W tym kwota wynagrodzenia przysługującego w danym roku obrachunkowym	W tym kwota wynagrodzenia przysługującego w kolejnych latach obrachunkowych	Kwota korekty z tytułu wyników dokonanej w danym roku obrachunkowym w celu uwzględnienia odroczonego wynagrodzeń przysługujących w danym roku obrachunkowym	Kwota korekty z tytułu wyników dokonanej w danym roku obrachunkowym w celu uwzględnienia odroczonego wynagrodzeń przysługujących w przyszłych latach wykonywania obowiązków	Łączna kwota korekty w ciągu danego roku obrachunkowego wynikająca z pośrednich korekt <i>ex post</i> (tj. zmiany wartości odroczonego wynagrodzeń wynikające ze zmian cen instrumentów)	Łączna kwota odroczonego wynagrodzenia przyznanego przed danym rokiem obrachunkowym i faktycznie wypłaconych w danym roku obrachunkowym	Łączna kwota odroczonego wynagrodzenia przyznanego za poprzedni okres wykonywania obowiązków, które przysługuje, ale podlega okresom zatrzymania
1	Funkcja nadzorcza organu zarządzającego	-	-	-	-	-	-	-	-
2	W formie środków pieniężnych	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Inne instrumenty	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Inne formy	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Funkcja zarządcza organu zarządzającego	-	-	-	-	-	-	-	-
8	W formie środków pieniężnych	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Inne instrumenty	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Inne formy	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Pozostali członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla	-	-	-	-	-	-	-	-
14	W formie środków pieniężnych	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty	-	-	-	-	-	-	-	-

	niepieniężne								
17	Inne instrumenty	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Inne formy	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Pozostały określony personel	-	-	-	-	-	-	-	-
20	W formie środków pieniężnych	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Akcje lub odpowiadające im tytuły własności	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne	-	-	-	-	-	-	-	-
23	Inne instrumenty	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Inne formy	-	-	-	-	-	-	-	-
25	Łączna kwota	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabela EU REM4: Wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR rocznie

w mln zł

	EUR	a
		Osoby o wysokich zarobkach stanowiące określony personel zgodnie z art. 450 lit. i) CRR
1	1 000 000 do poniżej 1 500 000	-
2	1 500 000 do poniżej 2 000 000	-
3	2 000 000 do poniżej 2 500 000	-
4	2 500 000 do poniżej 3 000 000	-
5	3 000 000 do poniżej 3 500 000	-
6	3 500 000 do poniżej 4 000 000	-
7	4 000 000 do poniżej 4 500 000	-
8	4 500 000 do poniżej 5 000 000	-
9	5 000 000 do poniżej 6 000 000	-
10	6 000 000 do poniżej 7 000 000	-
11	7 000 000 do poniżej 8 000 000	-
x	Jeżeli potrzebne są dalsze przedziały płatności, listę należy odpowiednio wydłużyć.	-

Tabela EU REM5: Informacje na temat wynagrodzenia pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (określony personel)

w mln zł

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	
		Wynagrodzenie organu zarządzającego			Obszary działalności							
		Funkcja nadzorcza organu zarządzającego	Funkcja zarządcza organu zarządzającego	Organ zarządzający ogółem	Bankowość inwestycyjna	Bankowość detaliczna	Zarządzanie aktywami	Funkcje korporacyjne	Niezależne funkcje kontroli wewnętrznej	Wszystkie pozostałe	Ogółem	
1	Łączna liczba pracowników należących do określonego personelu										nd.	
2	W tym: członkowie organu zarządzającego	nd.	nd.	nd.								
3	W tym: pozostali członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla				nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.		
4	W tym: pozostały określony personel				nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.		
5	Łączne wynagrodzenie określonego personelu	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.		
6	W tym: wynagrodzenie zmienne	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.		
7	W tym: wynagrodzenie stałe	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.		

VI. INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z „WYTYCZNYCH EBA DOTYCZĄCYCH UJAWNIEŃ W ZAKRESIE EKSPOZYCJI NIEOBSŁUGIWANYCH I RESTRUKTURYZOWANYCH EBA/GL/2018/10”

Na podstawie „Wytycznych EBA dotyczących ujawnienia w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych EBA/GL/2018/10”, Banki zobowiązane są do opracowywania i ujawniania czterech raportów, prezentujących zbiorcze dane raz w roku, przedstawiających:

- a) jakość kredytową ekspozycji restrukturyzowanych z podziałem na obsługiwane i nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane, utratę ich wartości oraz zabezpieczenia, według Załącznika nr I do w/w Wytycznych,
- b) jakość kredytową ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania, według Załącznika nr II do w/w Wytycznych,
- c) ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy, według Załącznika nr II do w/w Wytycznych,
- d) zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne, z podziałem na rodzaje przejętych aktywów, według Załącznika nr V do w/w Wytycznych.

Tabela nr 1 - Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych z podziałem na obsługiwane i nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane, utratę ich wartości oraz zabezpieczenia
(w mln zł)

		a	b	c	d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu inwestycji restrukturyzowanych	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne		
			W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonania zobowiązania	W tym ekspozycje dotknięte utratą wartości					
1	Kredyty i zaliczki	7,3	14,9	-	14,3	-	8,7	-	-
2	Banki centralne	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Institucje rządowe	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Institucje kredytowe	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Inne instytucje finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	4,5	13,4	-	12,8	-	7,4	-	-
7	Gospodarstwa domowe	2,8	1,5	-	1,5	-	1,3	-	-
8	Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Łącznie	7,3	14,9	-	14,3	-	8,7	-	-

Tabela nr 2 - Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania (w mln zł)

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna											
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane								
		Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane >30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane >90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane >180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane >1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane >powyżej 5 lat	Przeterminowane >5lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	
1	Kredyty i zaliczki	350,4	349,9	0,5	22,0	21,1	0,2	0,6	0,1	-	-	-	0,5
2	Banki centralne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Instytucje rządowe	9,1	9,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Instytucje kredytowe	93,6	93,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Inne instytucje finansowe	0,3	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	36,4	36,4	-	14,4	14,4	-	-	-	-	-	-	-
7	w tym MŚP	35,1	35,1	-	14,4	14,4	-	-	-	-	-	-	-
8	Gospodarstwa domowe	211,0	210,5	0,5	7,6	6,7	0,2	0,6	0,1	-	-	-	0,5
9	Dłużne papiery wartościowe	196,1	196,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Banki centralne	82,9	82,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Instytucje rządowe	62,6	62,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Instytucje kredytowe	50,6	50,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Inne instytucje finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Ekspozycje pozabilansowe				-								-
16	Banki centralne				-								-
17	Instytucje rządowe				-								-
18	Instytucje kredytowe				-								-
19	Inne instytucje finansowe				-								-
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe				-								-
21	Gospodarstwa domowe				-								-
22	Łącznie	546,5	546,0	0,5	22,0	21,1	0,2	0,6	0,1	-	-	-	0,5

Tabela nr 3 - Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy (w mln zł)

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	
	Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe		
	Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane - skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane - skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	
		w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3		w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3				
1	Kredyty i zaliczki	350,4	-	-	22,0	-	-	0,4	-	-	11,6	-	-	-	-	9,0
2	Banki centralne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Institucje rządowe	9,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Institucje kredytowe	93,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Inne instytucje finansowe	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	36,4	-	-	14,4	-	-	-	-	-	8,0	-	-	-	-	6,5
7	w tym MŚP	35,1	-	-	14,4	-	-	-	-	-	8,0	-	-	-	-	6,5
8	Gospodarstwa domowe	211,0	-	-	7,6	-	-	0,4	-	-	3,6	-	-	-	-	2,5
9	Dłużne papiery wartościowe	196,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Banki centralne	82,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Institucje rządowe	62,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Institucje kredytowe	50,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Inne instytucje finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Ekspozycje pozabilansowe	13,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Banki centralne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Institucje rządowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Institucje kredytowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Inne instytucje finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Łącznie	559,8	-	-	22,0	-	-	0,4	-	-	11,6	-	-	-	-	9,0

Tabela nr 4 - Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne, z podziałem na rodzaje przejętych aktywów (w mln zł)

		a	b
		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	-	-
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	-	-
3	Nieruchomości mieszkalne	-	-
4	Nieruchomości komercyjne	-	-
5	Ruchomości (samochody, środki transportu, itp.)	-	-
6	Kapitał własny i instrumenty dłużne	-	-
7	Pozostałe	-	-
8	Łącznie	-	-

VII. INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI Z KNF

W Banku Spółdzielczym w Jordanowie została przyjęta przez Zarząd Banku oraz zatwierdzona przez Radę Nadzorczą „**Polityka zarządzania konfliktami interesów**”, która określa zasady ograniczania konfliktu interesów, w tym zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka organu zarządzającego lub na stanowisku kierowniczym w Banku, w tym funkcji kluczowych w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

Polityka zarządzania konfliktem interesów definiuje zjawisko konfliktu interesów, identyfikuje najczęstsze obszary występowania konfliktu interesów w Banku oraz określa sposoby/ mechanizmy ich eliminowania lub minimalizowania w działalności Banku. W zarządzaniu konfliktem interesów bierze się pod uwagę w szczególności ochronę interesów Klientów, gwarantowanie równego ich traktowania, jak również dążenie do wzmocnienia wizerunku Banku jako instytucji profesjonalnej, uczciwej i kierującej się przejrzystymi zasadami funkcjonowania.

„Polityka zarządzania konfliktami interesów” zgodnie z zapisami Rekomendacji Z KNF dotyczy zarówno zaistniałych, jak i potencjalnych konfliktów interesów oraz określa relacje i zdarzenia, w tym usługi, umowy lub transakcje zawierane przez Bank, w których mogą wystąpić konflikty interesów oraz wskazuje, jak należy zarządzać takimi konfliktami. Bank unika konfliktu interesów stosując rozwiązania organizacyjne oraz zasady postępowania określone w regulacjach wewnętrznych. Bank dokłada wszelkich starań, aby w przypadkach powstania konfliktu interesów nie doszło do naruszenia interesów Klienta. Stosowany jest podział zadań, decyzyjności i procedury zapewniające zapobieganie konfliktowi interesów oraz konfliktowi personalnemu, w szczególności w zakresie podejmowania decyzji i zawierania transakcji mogących rodzić konflikt interesów. Każdy pracownik Banku, niezależnie od zajmowanego stanowiska i zakresu odpowiedzialności, zobowiązany jest do ujawniania wszelkich okoliczności mogących skutkować lub skutkujących konfliktem interesów, a także do przeciwdziałania konfliktom interesów.

Zawieranie transakcji z podmiotami zależnymi lub powiązаныmi z Bankiem lub członkiem organu lub osobą zajmującą stanowisko kierownicze

1. W przypadku transakcji z podmiotami powiązаныmi z Bankiem, w tym z podmiotami zależnymi w istotny sposób wpływających na sytuację finansową lub prawną Banku lub prowadzących do nabycia lub zbycia albo innego rozporządzenia znacznym majątkiem wprowadzono zasadę uzyskania akceptacji Rady Nadzorczej lub Zebrania Przedstawicieli dla takiej transakcji zgodnie ze Statutem Banku.
2. Wprowadzono zasadę:
  - 1) uzyskania zgody Rady Nadzorczej oraz Zarządu na transakcję z podmiotami powiązаныmi z Członkiem organu lub osobą zajmującą stanowisko kierownicze w Banku, zgodnie z art. 79a ust. 3 Prawa bankowego;
  - 2) stosowania odrębnych procedur zawierania transakcji (np. regulaminy wewnętrzne) z podmiotami powiązаныmi z Członkiem organu;
  - 3) decyzje dotyczące Członków organów Banku lub podmiotów powiązanych z Członkiem organu, zapadają w głosowaniu tajnym, bez udziału tej osoby.
3. W przypadku decyzji dotyczących osób zasiadających w organie Banku, osób na stanowiskach kierowniczych lub podmiotów powiązanych z członkiem organu Banku lub osobą na stanowisku kierowniczym głosowanie w sprawie tej osoby lub podmiotu powiązanego odbywa się bez uczestnictwa tej osoby, a decyzja podejmowana jest zgodnie z zapisami odpowiedniego regulaminu obowiązującego w Banku.
4. Członkowie Zarządu oraz osoby pełniące kluczowe funkcje w Banku nie mogą pełnić dodatkowych funkcji w podmiocie zależnym lub innym podmiocie należącym do grupy, w której znajduje się Bank, jeżeli mogłoby to negatywnie wpłynąć na efektywność wykonywanych obowiązków w Banku, w szczególności nie gwarantowałoby poświęcania niezbędnej ilości czasu na wykonywanie funkcji w Banku lub powodowałoby powstanie konfliktów interesów osłabiających niezależność osądu wobec funkcji pełnionej w Banku.

Mechanizmy kontrolne służące zapobieganiu konfliktom interesów i minimalizowaniu ryzyka ich występowania (sposoby zarządzania przez Bank istotnymi konfliktami interesów oraz konfliktami które mogłyby powstać z powodu przynależności Banku do grupy lub transakcji zawieranych przez Bank z innymi podmiotami w grupie)

1. Mechanizmy kontrolne w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów obejmują:
  - 1) rozwiązania organizacyjne zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienie sytuacji powodujących konflikt interesów oraz
  - 2) system zbierania, przekazywania i wykorzystania informacji w zakresie ryzyka wystąpienia konfliktu interesów zapewniający możliwość reakcji kierownictwa Banku na zaistniałe zagrożenia.
2. W zakresie rozwiązań organizacyjnych w Banku stosuje się poniższe zasady:
  - 1) pracownika lub Członka Zarządu, którego konflikt interesów dotyczy, wyłącza się od uczestniczenia w procesie decyzyjnym, w sprawie której konflikt interesów dotyczy, lub na którą wywiera wpływ, do czasu zakończenia się procesu decyzyjnego. Pracownik lub Członek Zarządu nie może reprezentować Banku na etapie wykonywania podjętych decyzji, w sprawach w których uprzednio podlegał wyłączeniu;

- 2) jeśli zdarzenia lub okoliczności wskazujące na istnienie konfliktu interesów dotyczą członka Rady Nadzorczej Banku, to Przewodniczący Rady zobowiązany jest zastosować dostępne w Banku instrumenty prawne w celu wyłączenia od działania w pracach tego Członka Rady, którego okoliczności lub zdarzenia dotyczą;
  - 3) tworzenie i dokumentowanie zadań i schematów podległości służbowej zapewniające jednoznaczne określanie tych kompetencji oraz podległości w obszarze zarządzania operacjami i decyzyjności na różnych szczeblach organizacyjnych, zapobiegające przyporządkowaniu zakresu odpowiedzialności mogącemu prowadzić do konfliktu interesów, w tym ukrywania szkód, błędów lub niewłaściwych działań,
  - 4) aktualizacja i dokonywanie przeglądów zarządczych regulacji wewnętrznych w zakresie struktury organizacyjnej, podziału zadań, systemu decyzyjnego, zapewniające identyfikację i wyeliminowanie potencjalnych konfliktów interesów,
  - 5) przyjęcie odpowiednich regulacji wewnętrznych dotyczących zawierania transakcji zapewniające unikanie konfliktu interesów i nadzór nad ich stosowaniem.
3. W zakresie systemu zbierania, przekazywania i wykorzystania informacji, Bank wdraża:
- 1) obowiązek zgłaszania ryzyka konfliktu interesów przez członków organów Banku i pracowników, a także odpowiednio obowiązek powstrzymania się od decydowania lub zabierania głosu w danej sprawie (dotyczy to również sytuacji konfliktu interesów między Bankiem i Klientem lub członkiem organu/pracownikiem i Klientem),
  - 2) prowadzenie ewidencji dotyczącej przypadków zgłoszenia ryzyka konfliktu interesów, uzyskanych od członków organów lub pracowników lub też będące skutkiem przeglądu zarządczego przekazywanych do Komórki ds. zgodności.

W 2023 roku Bank dokonał weryfikacji i oceny przestrzegania „Polityki zarządzania konfliktami interesów”.

W ramach weryfikacji i oceny przeglądu dokonano i oceny przestrzegania Polityki w obszarach:

- 1) konfliktu dotyczącego relacji i transakcji Banku z członkami organów, osobami na stanowiskach kierowniczych, w tym pełniącymi kluczowe funkcje, a także transakcji z podmiotami powiązаныmi z członkami organów, osobami na stanowiskach kierowniczych, w tym pełniącymi kluczowe funkcje,
- 2) konfliktu dotyczącego transakcji Banku z pracownikami, a także z podmiotami powiązаныmi (w tym personalnie) z pracownikami,
- 3) konfliktu dotyczącego powiązań personalnych w strukturze organizacyjnej Banku,
- 4) konfliktu dotyczącego zawierania transakcji z podmiotami powiązаныmi z Bankiem,
- 5) konfliktu dotyczącego zawierania transakcji z różnymi Klientami w sytuacji konfliktu interesów.

Wyniki weryfikacji i oceny przestrzegania „Polityki zarządzania konfliktami interesów”:

- Bank posiada wdrożone mechanizmy kontrolne w zakresie przestrzegania Polityki w postaci regulacji wewnętrznych,
- w 2023 roku w wyniku testowania mechanizmów kontrolnych, a także w ramach oceny BION nie stwierdzono wadliwego funkcjonowania lub braku mechanizmów kontrolnych,
- w 2023 roku stwierdzono następujące najważniejsze zdarzenia dotyczące realizacji Polityki:
  - 1) udzielono 5 kredytów członkom Rady Nadzorczej lub podmiotom z nimi powiązаныm,
  - 2) udzielono 4 kredyty członkom Zarządu lub podmiotom z nim powiązаныm,
  - 3) udzielono 7 kredytów członkom kadry kierowniczej,
  - 4) udzielono 3 kredyty pracownikom,
  - 5) nie udzielano kredytów podmiotom zależnym lub powiązаныm,
  - 6) nie stwierdzono nieprawidłowości postępowania w zakresie unikania konfliktu interesów,
  - 7) nie były zgłaszane skargi Klientów na sytuację konfliktu interesów Banku z Klientem lub pomiędzy Klientami z winy Banku.

Wnioski:

„Polityka zarządzania konfliktami interesów” była realizowana prawidłowo, zakres zasad oraz istniejące mechanizmy wdrożenia Polityki są wystarczające.

Bank wprowadził zasady ograniczania konfliktu interesów, w tym zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, które stanowią integralną część Polityki zgodności. W Banku prowadzony jest Rejestr Konfliktu Interesów. W/w zasady w 2023 roku były przestrzegane.

VIII. INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z ROZPORZĄDZENIA PARLAMANETU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 2019/2088 Z DNIA 27 LISTOPADA 2019 R. W SPRAWIE UJAWNIEŃ INFORMACJI ZWIĄZANYCH ZE ZRÓWNOWAŻONYM ROZWOJEM W SEKTORZE USŁUG FINANSOWYCH

Misją Banku jest służyć Klientom w zakresie bezpieczeństwa finansowego, cenowego, uniwersalnych produktów i usług na zasadzie partnerstwa z poszanowaniem istniejącego otoczenia oraz otaczających Bank społeczność. Finanse są częścią procesu budowy zaufania Klientów, na które składają się przejrzyste i proste finansowanie, wysoka jakość i bezpieczeństwo usługi oraz dostęp do aplikacji bankowych czy digitalizacja procesów. Dzięki takiemu podejściu i kompleksowej ofercie, Bank uwzględnia potrzeby różnych grup społecznych w celu osiągnięcia przez nich sukcesów osobistych i gospodarczych. Wypracowany zysk Banku gwarantuje stabilność kapitałową oraz ciągły i zrównoważony rozwój.

Podejście Banku do ryzyka ESG jest holistyczne, tj. obejmuje również realizację zrównoważonych celów Banku, co jest istotne dla jego działalności w długim terminie.

Bank uwzględnia ryzyko ESG w swoich Strategiach, tj. w „Strategii zarządzania ryzykami” oraz w „Strategii zarządzania Bankiem Spółdzielczym w Jordanowie na lata 2023-2027” i w modelach biznesowych, w tym:

- a) uwzględnia ryzyko ESG w strategii biznesowej, przyjmując przy tym co najmniej 10-letni planistyczny horyzont czasowy,
- b) wyznaczył w „Strategii ESG” strategiczne cele w zakresie ESG,
- c) określił wysokość środków finansowych, które będą alokowane na finansowanie poszczególnych celów strategicznych w zakresie ESG w Polityce handlowej - Planie działań marketingowych, będącej elementem Planu finansowego Banku Spółdzielczego w Jordanowie,
- d) zdefiniował wskaźniki ESG (key performance indicators – KPI), jak również ich dopuszczalne limity i wykorzystuje je w procesie zarządzania ryzykiem ESG.

Bank uwzględnia ryzyko ESG w zarządzaniu wewnętrznym (internal governance), w tym:

- a) posiada wewnętrzne procedury w zakresie zarządzania ryzykiem ESG, włączając ryzyko „greenwashingu”,
- b) wprowadził definicje wykorzystywane w zarządzaniu ryzykiem ESG (np. definicję "zielonego produktu", co ma znaczenie w przeciwdziałaniu zjawisku „greenwashingu”),
- c) wyznaczył członka Zarządu bezpośrednio odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem ESG,
- d) w procesie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje poddaje ocenie wiedzę, umiejętności i doświadczenie kandydatów w obszarze zarządzania ryzykiem ESG,
- e) wyznaczył w swoich strukturach organizacyjnych komórkę odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem ESG oraz zapewnił tej komórce niezbędne zasoby ludzkie oraz finansowe,
- f) Komórki ds. kontroli wewnętrznej w Banku dokonuje oceny efektywności systemu zarządzania z uwzględnieniem zarządzania ryzykiem ESG, co znajduje odzwierciedlenie w przeprowadzanych oraz planowanych audytach wewnętrznych,
- g) zapewnia kadrze zarządzającej i pracownikom szkolenia z zakresu zarządzania ryzykiem ESG,
- h) w politykach wynagrodzeń powiązał zmienną część wynagrodzeń osób zajmujących kluczowe stanowiska ze stopniem realizacji celów ESG oraz ze wskaźnikami ESG,
- i) posiada systemy raportowania pozwalające na gromadzenie, agregowanie i zarządzanie danymi z obszaru zrównoważonego rozwoju,
- j) włączył dane dotyczące ryzyka ESG do procesów raportowania wewnętrznego i udostępnia je członkowi Zarządu oraz komórce organizacyjnej odpowiedzialnym za zarządzanie tym ryzykiem, co umożliwia im efektywne podejmowanie decyzji w tym zakresie. Bank odpowiednio dostosowuje swoje systemy informatyczne w celu systematycznego agregowania w/w danych umożliwiających ocenę ekspozycji Banku na ryzyko ESG.

Bank uwzględnia ryzyko ESG w wewnętrznych ramach zarządzania ryzykiem, w tym:

- a) włączył ryzyko ESG jako ryzyko istotne do wewnętrznych ram zarządzania ryzykiem w celu jego monitorowania w krótkim, średnim oraz długim okresie. Obszar ESG został uwzględniony w wewnętrznych raportach o ryzyku,
- b) w procesie monitoringu ryzyka kredytowego przeprowadził due diligence klientów pod kątem ryzyka ESG, zarówno przed wejściem w relację biznesową z nimi, jak i systematycznie, w czasie trwania tej relacji, przy czym monitorowanie tego ryzyka odbywa się zarówno na poziomie klienta, jak i na poziomie portfela kredytowego,
- c) uwzględnia ryzyka klimatyczne w procesach wyceny zabezpieczeń,
- d) wyznaczył wewnętrzne limity ekspozycji oraz koncentracji z uwzględnieniem ryzyka ESG,
- e) identyfikuje i kwantyfikuje ryzyko ESG w procesie wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej (ICAAP),
- f) uwzględnia ryzyko ESG w wewnętrznym zarządzaniu ryzykiem płynności i finansowania, w tym dokonuje oceny wpływu tego ryzyka na potencjalne wypływy netto środków finansowych oraz na uszczuplenie buforów płynnościowych,
- g) monitoruje wpływ ryzyka klimatycznego (w tym ryzyka fizycznego oraz ryzyka transformacji) na ryzyko:
  - operacyjne (w tym w szczególności na zachowanie ciągłości działania oraz na ryzyko prawne, obejmujące ryzyko sporów sądowych),
  - reputacyjne (w tym związane z ryzykiem „greenwashingu”),
  - rynkowe, związane z potencjalnym negatywnym wpływem czynników ESG na podaż, popyt oraz ceny instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu handlowym Banku.

Wg stanu na 31.12.2023 r. w Banku zostało udzielonych łącznie 101 kredytów z oceną ryzyka wynikającego z czynników ESG (w tym 82 kredyty o niskim ryzyku czynników ESG oraz 19 kredytów o średnim ryzyku czynników ESG) na łączną kwotę 78,5 mln zł (w tym 59,6 mln zł stanowiły kredyty o niskim ryzyku czynników ESG, natomiast 18,9 mln zł kredyty o średnim ryzyku czynników ESG).

Bank ustalił następujący apetyt na ryzyko ESG:

- Udział kredytów o wysokim ryzyku czynników ESG do całego portfela kredytowego wg wartości bilansowej brutto – max. 5 % – wykonanie limitu na dzień 31.12.2023 r. wyniosło 0,0000 %,

- Wskaźnik GAR (Green Asset Ratio) – wskaźnik zielonych aktywów do całego portfela kredytowego wg wartości bilansowej brutto – min. 5 % - wykonanie limitu na dzień 31.12.2023 r. wyniosło 6,5554 %.

IX. INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z ROZPORZĄDZENIA WYKONAWCZEGO KOMISJI (UE) 2021/763 Z DNIA 23 KWIEŃNIA 2021 R. USTANAWIAJĄCEGO WYKONAWCZE STANDARDY TECHNICZNE DO CELÓW STOSOWANIA ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 575/2013 I DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2014/59/UE W ODNIESIENIU DO SPRAWOZDAWCZOŚCI NADZORCZEJ W OBSZARZE MINIMALNEGO WYMOGU W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH I ZOBOWIĄZAŃ KWALIFIKOWALNYCH ORAZ PODAWANIA TEGO WYMOGU DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ

Tabela EU KM2: Najważniejsze wskaźniki – MREL i w stosownych przypadkach wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych dotyczący globalnych instytucji o znaczeniu systemowym

		a	b	c	d	e	f
		Minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL)	Wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych dotyczący globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (TLAC)				
		T	T	T-1	T-2	T-3	T-4
Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne, współczynniki i elementy składowe							
1	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne	42,8					
EU-1a	W tym fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	42,8					
2	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (TREA)	252,4					
3	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne wyrażone jako odsetek TREA	0,1694					
EU-3a	W tym fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	0,1694					
4	Miara ekspozycji całkowitej (TEM) grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji	492,5					
5	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne wyrażone jako odsetek TEM	0,0868					
EU-5a	W tym fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	0,0868					
6a	Czy ma zastosowanie wyłączenie z podporządkowania przewidziane w art. 72b ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 575/2013? (wyłączenie w wysokości 5 %)						
6b	Kwota łączna dozwolonych niepodporządkowanych instrumentów zobowiązań kwalifikowalnych, jeżeli swoboda decyzji co do podporządkowania zgodnie z art. 72b ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 jest stosowana (wyłączenie w wysokości maks. 3,5 %)						
6c	w przypadku gdy ograniczone wyłączenie z podporządkowania ma zastosowanie zgodnie z art. 72b ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, kwota wyemitowanych środków, których stopień uprzywilejowania jest równy stopniowi uprzywilejowania wyłączonych zobowiązań i które ujęto w wierszu 1, podzielona przez kwotę wyemitowanych środków, których stopień uprzywilejowania jest równy stopniowi uprzywilejowania wyłączonych zobowiązań i które zostałyby ujęte w wierszu 1, jeżeli nie zastosowano by ograniczenia (%)						
Minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL)							
EU-7	MREL wyrażony jako odsetek TREA						
EU-8	W tym część, która musi zostać spełniona z wykorzystaniem funduszy własnych lub zobowiązań podporządkowanych						
EU-9	MREL wyrażony jako odsetek TEM						
EU-10	W tym część, która musi zostać spełniona z wykorzystaniem funduszy własnych lub zobowiązań podporządkowanych						

Tabela EU TLAC1: Elementy składowe – MREL i w stosownych przypadkach wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych dotyczący globalnych instytucji o znaczeniu systemowym

		a	b	c
		Minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL)	Wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych dotyczący globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (TLAC)	Pozycja uzupełniająca: Kwoty kwalifikujące się do celów MREL, ale nie do celów TLAC
Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne oraz korekty				
1	Kapitał podstawowy Tier I	41,9		
2	Kapitał dodatkowy Tier I	0,00		
3	Zbiór pusty w UE			
4	Zbiór pusty w UE			
5	Zbiór pusty w UE			
6	Kapitał Tier II	0,9		

7	Zbiór pusty w UE			
8	Zbiór pusty w UE			
11	Fundusze własne do celów art. 92a rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i art. 45 dyrektywy 2014/59/UE			
Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne: Elementy kapitału nieregulacyjnego				
12	Instrumenty zobowiązań kwalifikowalnych wyemitowane bezpośrednio przez podmiot restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podporządkowane wyłączonym zobowiązaniom (niepodlegające zasadzie praw nabytych)	0,00		
EU-12a	Instrumenty zobowiązań kwalifikowalnych wyemitowane przez inne podmioty należące do grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podporządkowane wyłączonym zobowiązaniom (niepodlegające zasadzie praw nabytych)	0,00		
EU-12b	Instrumenty zobowiązań kwalifikowalnych podporządkowane wyłączonym zobowiązaniom wyemitowane przed dniem 27 czerwca 2019 r. (podporządkowane podlegające zasadzie praw nabytych)	0,00		
EU-12c	Instrumenty w Tier II o rezydualnym terminie zapadalności wynoszącym co najmniej jeden rok, w takim zakresie, w jakim nie kwalifikują się one jako pozycje w Tier II	0,00		
13	Zobowiązania kwalifikowalne niepodporządkowane wyłączonym zobowiązaniom (niepodlegające zasadzie praw nabytych, przed zastosowaniem ograniczenia)	0,00		
EU-13a	Zobowiązania kwalifikowalne niepodporządkowane wyłączonym zobowiązaniom wyemitowane przed dniem 27 czerwca 2019 r. (przed zastosowaniem ograniczenia)	0,00		
14	Kwota niepodporządkowanych instrumentów zobowiązań kwalifikowalnych, w stosownych przypadkach po zastosowaniu przepisów art. 72b ust. 3 CRR	0,00		
15	Zbiór pusty w UE	0,00		
16	Zbiór pusty w UE	0,00		
17	Pozycje zobowiązań kwalifikowalnych przed korektą	0,00		
EU-17a	W tym pozycje zobowiązań podporządkowanych	0,00		
Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne: Korekty elementów kapitału nieregulacyjnego				
18	Pozycje funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych przed korektą	42,8		
19	(Odliczenie ekspozycji między grupami restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji realizującymi strategię wielokrotnych punktów kontaktowych)			
20	(Odliczenie inwestycji w inne instrumenty zobowiązań kwalifikowalnych)			
21	Zbiór pusty w UE			
22	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne po korekcie			
EU-22a	W tym: fundusze własne i zobowiązania podporządkowane			
Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem i miara ekspozycji wskaźnika dźwigni grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji				
23	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (TREA)	252,4		
24	Miara ekspozycji całkowitej (TEM)	492,5		
Współczynnik funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych				
25	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne wyrażone jako odsetek TREA	0,1694		
EU-25a	W tym fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	0,1694		
26	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne wyrażone jako odsetek TEM	0,0868		
EU-26a	W tym fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	0,0868		
27	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek TREA) dostępny po spełnieniu wymogów grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji	0,0494		
28	Wymóg połączonego bufora specyficznego dla instytucji			
29	w tym wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego			
30	w tym wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego			
31	w tym wymóg utrzymywania bufora ryzyka			

	systemowego			
EU-31a	w tym bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub innych instytucji o znaczeniu systemowym			
Pozycje uzupełniające				
EU-32	Łączna kwota wyłączonych zobowiązań, o których mowa w art. 72a ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 575/2013			

Tabela EU TLAC3b: Kolejność zaspokajania wierzycieli – podmiot restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

	Opis stopnia uprzywilejowania w postępowaniu upadłościowym (tekst dowolny)	Klasyfikacja stopni uprzywilejowania w postępowaniu upadłościowym					Suma kolumn 1-5
		1	2	3	4	5	
		(najniższy stopień)				(najwyższy stopień)	
1		Fundusze własne o których mowa w art. 26 rozp. 575/2013 (kategoria 10)	Odsetki od należności w kategoriach 1, 2, 3a i 3b (kategoria 3c)	Należności wynikające z umów rachunku bankowego (kategoria 3b)	Należności z tytułu środków innych niż gwarantowane (kategoria 3a)	Zobowiązania wobec osób fizycznych i MŚP niegwarantowane przez BFG (kategoria 2)	
2	Zbiór pusty w UE						
3	Zbiór pusty w UE						
4	Zbiór pusty w UE						
5	Fundusze własne i zobowiązania potencjalnie kwalifikujące się do spełnienia MREL	42,8	1,5	0,0	80,0	104,8	229,1
6	w tym rezydualny termin zapadalności ≥ 1 rok < 2 lata	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7	w tym rezydualny termin zapadalności ≥ 2 lata < 5 lat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8	w tym rezydualny termin zapadalności ≥ 5 lat < 10 lat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
9	w tym rezydualny termin zapadalności ≥ 10 lat, ale z wyłączeniem wieczystych papierów wartościowych	42,8	0,0	0,0	0,0	0,0	42,8
10	w tym wieczyste papiery wartościowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

X. INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z USTAWY PRAWO BANKOWE

Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem, informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń, a także informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa

System zarządzania ryzykiem opiera się na kompleksowych informacjach uzyskanych na podstawie identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka w Banku. W celu ułatwienia procedury przeglądu i podejmowania decyzji oraz zapobiegania decyzjom mogącym nieświadomie zwiększać ryzyko, Bank zapewnia skuteczne przekazywanie informacji na temat ryzyka. W tym celu przekazuje informacje na temat polityki w zakresie ryzyka oraz stosowne dane na jego temat (np. o ekspozycjach i kluczowych wskaźnikach/limitach ryzyka), zarówno horyzontalnie w obrębie Banku, jak i w górę oraz w dół hierarchii służbowej. W tym celu prowadzi działania naprawcze, rekomenduje i ogranicza zidentyfikowane czynniki ryzyka, tak aby te działania, zalecenia, rekomendacje i inicjatywy były spójne i znane wszystkim jednostkom i komórkom organizacyjnym, które mogą podejmować, zlecać, rekomendować odpowiednie działania i inicjatywy. Ewidencja ta umożliwia ustalenie osób koordynujących te działania i inicjatywy, ich status, a także na czyje polecenie zostały podjęte, jak i wskazywać ryzyko, któremu zapobiegają.

System zarządzania ryzykiem umożliwia Bankowi skuteczne podejmowanie decyzji odnośnie realizacji strategii zarządzania Bankiem.

System zarządzania ryzykiem realizowany jest na podstawie „Strategii zarządzania ryzykami”. Strategia ta określa istotę i cel zarządzania ryzykiem w Banku, rolę organów nadzorczych i pracowników w procesie zarządzania ryzykiem, zasady zarządzania ryzykiem (poziomy zarządzania – linie obrony), zadania priorytetowe w zakresie zarządzania ryzykiem, zawarte w Celach strategicznych (Politykach długoterminowych), stanowiących Załączniki do w/w Strategii, zasady systemu kontroli wewnętrznej, a także profil ryzyka – aktualną i docelową strukturę ryzyka, generalną skłonność do podejmowania ryzyka.

Podstawowe założenia zarządzania ryzykiem:

- 1) Bank skutecznie zarządza ryzykiem występującym w jego działalności, w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem, zaprojektowanego i wprowadzonego przez Zarząd Banku, który również zapewnia jego działanie, opiniowanego przez Komitet Audytu oraz nadzorowanego przez Radę Nadzorczą Banku, obejmującego jednostki i komórki organizacyjne Banku, w pełni uwzględniającego istotę

- ekspozycji Banku na ryzyko oraz obejmującego wszystkie istotne rodzaje ryzyka, w tym jego adekwatność i skuteczność,
- 2) podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. Bank stosuje metody identyfikowania i pomiaru lub szacowania ryzyka, kontroli ryzyka, monitorowania i raportowania o ryzyku związanym z jego działalnością, dostosowane do wielkości i profilu ryzyka,
  - 3) w Banku realizowane są zadania związane z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka,
  - 4) do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:
    - dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu;
    - stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki;
    - monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, w tym norm płynnościowych określonych w Pakiecie CRD IV / CRR oraz wynikających z Banking Reform Package;
    - szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka zgodnie z Rozporządzeniem CRR;
    - szacowanie kapitału wewnętrznego i utrzymywanie funduszy własnych na poziomie wynikającym z polityki Banku zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego;
    - analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego);
    - uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego);
    - agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku;
    - raportowanie Zarządowi oraz Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej Banku wyników oceny ryzyk zgodnie z funkcjonującym w Banku systemem informacji zarządczej oraz poziomem funduszy własnych wynikającym z polityki Banku;
    - audyt skuteczności systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
    - wykorzystywanie przez Zarząd, Komitet Audytu oraz Radę Nadzorczą Banku wyników systemu kontroli wewnętrznej do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem,
  - 5) podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka reguluje „Strategia zarządzania ryzykami”, „Polityki zarządzania ryzykami” oraz zatwierdzone przez Zarząd Banku instrukcje i regulaminy, obejmujące ryzyka, które Bank uznał za istotne,
  - 6) Bank w ramach oceny procesu szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego (przeglądu zarządczego) określa mapę ryzyk występujących w Banku w oparciu o analizę jakościowych i ilościowych kryteriów oceny istotności ryzyk, z uwzględnieniem modelu biznesowego Banku.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest ryzyko kredytowe oraz jego pochodne wymienione w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, a także w Dyrektywie 2013/36 Unii Europejskiej z dnia 26 czerwca 2013 r.

Ryzyka występujące w działalności Banku:

- 1) ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji kredytowej, ryzyko rezydualne, ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH), ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK), ryzyko portfela ekspozycji nieobsługiwanych (NPE) i restrukturyzowanych (FBE), ryzyko ESG,
- 2) ryzyko walutowe,
- 3) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym,
- 4) ryzyko operacyjne (ryzyko modelu, ryzyko ICT, ryzyko outsourcingu, ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu (ML/TF)),
- 5) ryzyko płynności i finansowania,
- 6) ryzyko biznesowe (w tym ryzyko wyniku finansowego),
- 7) ryzyko bancassurance,
- 8) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- 9) ryzyko kapitałowe (niewypłacalności),
- 10) ryzyka trudnomierzalne (np. ryzyko (utruty) reputacji, ryzyko greenwashingu, ryzyko prowadzenia działalności (conduct risk), ryzyko braku zgodności),
- 11) ryzyko inwestycji finansowych,
- 12) inne ryzyka uznane przez Bank za istotne.

Bank weryfikuje istotność ryzyk w procesie przeglądu zarządczego „Procedury szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego”.

Procedury zarządzania ryzykami podlegają przeglądowi zarządczemu w cyklach rocznych m.in. pod kątem ich dostosowania do obowiązujących przepisów prawa z uwzględnieniem zmian w skali działalności Banku, a także zmian organizacyjnych.

Proces zarządzania ryzykiem:

1. Zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku jest zgodne z obowiązującymi przepisami, posiadanymi uprawnieniami, „Strategią zarządzania ryzykami”, „Politykami zarządzania ryzykami” oraz obowiązującymi w Banku regulacjami wewnętrznymi. „Strategia zarządzania ryzykami” jest zgodna z celami strategicznymi i ogólnymi zamierzeniami Banku w zakresie zarządzania ryzykiem, zawartymi w „Strategii zarządzania Bankiem Spółdzielczym w Jordanowie”. Strategia ta podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu, który przeprowadza Komórka ds. ryzyk. Notatka z przeglądu zarządczego przedkładana jest Zarządowi Banku, Komitetowi Audytu oraz Radzie Nadzorczej Banku, po uprzednim zatwierdzeniu przez Wiceprezesów Zarządu oraz zaopiniowaniu przez Komórkę ds. zgodności.
2. W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:
  - 1) Rada Nadzorcza Banku,
  - 2) Komitet Audytu Banku,
  - 3) Zarząd Banku,
  - 4) Prezes Zarządu - Członek Zarządu Banku nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym,
  - 5) Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych,
  - 6) Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo-Księgowych,
  - 7) Główny Księgowy/Koordinator Programu AML/CFT,
  - 8) Zastępca Głównego Księgowego,
  - 9) Zespół Finansowo – Księgowy,
  - 10) Komórka ds. ryzyk,
  - 11) Komórka ds. zgodności,
  - 12) Komórka ds. bezpieczeństwa/Inspektor Ochrony Danych (IOD),
  - 13) Komórka Analityków kredytowych oraz jej Kierownik,
  - 14) Komórka ds. monitoringu oraz jej Kierownik,
  - 15) Komórka ds. restrukturyzacji i windykacji,
  - 16) Komórka ds. kontroli wewnętrznej,
  - 17) Komórka ds. ICT/ASI,
  - 18) Komórka ds. kadrowo-płacowych,
  - 19) Kierownicy pozostałych komórek i jednostek (w tym Analityk AML/CFT oraz Zastępca Analityka AML/CFT),
  - 20) Komórka ds. marketingu,
  - 21) pozostali pracownicy Banku,
  - 22) Audyt Wewnętrzny z ramienia SSOZ BPS.

Wymagania wobec Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu i Zarządu Banku:

- 1) członkowie Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu i Zarządu Banku zawsze cieszą się wystarczająco dobrą opinią i posiadają wystarczającą wiedzę, umiejętności i doświadczenie do wykonywania swoich obowiązków. Ogólny skład organów Banku odzwierciedla odpowiednio szeroki zakres doświadczeń. Członkowie Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu i Zarządu Banku muszą spełniać wymogi dotyczące odpowiedniości,
- 2) wszyscy członkowie organów poświęcają wystarczająco dużo czasu na wykonywanie swoich funkcji w Banku, a także analizom z zakresu ryzyka. Każdy członek Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu i Zarządu Banku wykonuje obowiązki aktywnie, z należytą starannością i zaangażowaniem, dokonuje ocen na podstawie własnego, niezależnego osądu oraz obiektywnych i merytorycznych argumentów oraz podejmuje decyzje zgodnie z tymi ocenami. Członkowie Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu i Zarządu Banku oraz osoby pełniące kluczowe funkcje w Banku dokładnie rozumieją obowiązujące w Banku zasady zarządzania oraz swoją rolę,
- 3) członkowie Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu i Zarządu Banku znają i rozumieją strukturę organizacyjną Banku, w tym jej cel, potrzeby, słabe strony i ograniczenia,
- 4) organy Banku biorą czynny udział w zarządzaniu wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka, o których mowa w przepisach rangi ustawowej, w Rozporządzeniu CRR, w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, a także w wycenie aktywów związanych z tymi rodzajami ryzyka. Oznacza to regularne omawianie zagadnień ryzyka na posiedzeniach w/w organów, a także podejmowanie niezbędnych działań w reakcji na stwierdzany nadmierny poziom narażenia na ryzyko,
- 5) wszyscy członkowie Zarządu Banku są w pełni świadomi jego struktury i zakresu odpowiedzialności, a także podziału zadań między poszczególnymi Członkami Zarządu. W celu zapewnienia odpowiednich mechanizmów kontroli i równowagi jego proces decyzyjny nie jest zdominowany przez jednego członka Zarządu lub niewielką grupę członków. Rada Nadzorcza, Komitet Audytu oraz Zarząd Banku skutecznie współdziałają, dostarczają sobie nawzajem informacji wystarczających do tego, aby mogły wykonywać swoje role,

- 6) do obowiązków Zarządu Banku należy ustalanie, zatwierdzanie i nadzorowanie wdrażania „Strategii zarządzania ryzykami”, w tym skłonności instytucji do podejmowania ryzyka oraz jej ram zarządzania ryzykiem, a także środków zapewniających, aby Zarząd Banku poświęcał wystarczająco dużo czasu na zagadnienia związane z ryzykiem.

Rada Nadzorcza Banku:

- 1) zatwierdza „Cele strategiczne (Politykę długoterminową) w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym (w tym ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzykiem rezydualnym, ryzykiem koncentracji kredytowej), Cele strategiczne (Politykę długoterminową) w zakresie zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi (NPE) i restrukturyzowanymi (FBE), w ramach „Strategii zarządzania ryzykami” i strategii biznesowej, aby zapewnić ich zgodność z ramami apetytu na ryzyko Banku, planowaniem kapitałowym i płynnościowym, jak również – jeżeli to konieczne – z procesem wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej (ICAAP) oraz procesem wewnętrznej oceny adekwatności zasobów płynności (ILAAP),
- 2) sprawuje nadzór nad łaodem wewnętrznym w Banku oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność. Ocena ładu wewnętrznego w Banku i jego wdrożenie, dokonywane są przez Radę Nadzorczą Banku, co najmniej raz w roku. Koncentruje się ona na wszelkich zmianach czynników wewnętrznych i zewnętrznych mających wpływ na Bank. Ocena ta odbywa się w powiązaniu z oceną systemu kontroli wewnętrznej, systemu zarządzania ryzykiem oraz przestrzegania zasad ładu korporacyjnego i innych standardów rynkowych stosowanych w Banku,
- 3) dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd Banku założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Komitetowi Audytu oraz Radzie Nadzorczej Banku informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- 4) sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem, systemem kontroli wewnętrznej, szacowania kapitału wewnętrznego, dokonywania przeglądów zarządczych „Strategii zarządzania ryzykami”, „Procedury szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego” i utrzymywania poziomu funduszy własnych na poziomie nie niższym niż oszacowany kapitał wewnętrzny Banku, „Polityki wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Jordanowie” oraz „Polityki anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych”, stanowiącej Załącznik nr 1 do Polityki zgodności, będącej elementem „Polityk zarządzania ryzykami”, a także ocenia ich adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza Banku nadzoruje przestrzeganie w Banku Polityk, Procedury, o których mowa powyżej. W celu realizacji tych zadań Rada Nadzorcza Banku w szczególności:
  - a. wybiera członków Zarządu Banku posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji, zgodnie z wymogami ustawy Prawo bankowe oraz Wytocznymi Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego i Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (EBA/GL/2021/06 z dnia 2 lipca 2021 r.) w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje;
  - b. zatwierdza przyjętą przez Zarząd Banku Strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie;
  - c. monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu Banku w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania ryzykiem;
  - d. zatwierdza określony przez Zarząd Banku w „Strategii zarządzania ryzykami” akceptowalny ogólny poziom ryzyka Banku (apetyt na ryzyko), a także strategiczny limit na poziomie Banku ustanawiany dla każdego istotnego ryzyka oraz monitoruje ich przestrzeganie;
  - e. zatwierdza przyjętą przez Zarząd Banku „Strategię zarządzania ryzykami”, w tym apetyt/tolerancję na ryzyko, a także przyjmuje odpowiednie informacje sprawozdawcze i wyniki systemu kontroli wewnętrznej i na ich podstawie podejmuje decyzje o potrzebie podjęcia działań w reakcji na stwierdzone nadmierne narażenie Banku na ryzyko (w tym o dokonaniu rewizji „Strategii zarządzania ryzykami”) oraz monitoruje jej przestrzeganie;
  - f. zatwierdza Politykę w zakresie szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego, stanowiącą element „Polityk zarządzania ryzykami” oraz zapoznaje się z przeglądem zarządczym „Strategii zarządzania ryzykami”, „Polityk zarządzania ryzykami” i „Procedury szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego”;
  - g. pełni nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem Polityk i procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem;
  - h. pełni nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu Banku obowiązków w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, w zależności od wewnętrznego podziału zadań w Zarządzie Banku;
  - i. określa zasady raportowania do Komitetu Audytu oraz Rady Nadzorczej Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd Banku, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
  - j. odpowiada za nadzór oraz przeprowadza coroczną ocenę adekwatności i skuteczności „Polityki anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych”, stanowiącej Załącznik nr 1 do Polityki zgodności, będącej elementem „Polityk zarządzania ryzykami”, systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, Komórki ds. zgodności oraz Komórki ds. kontroli wewnętrznej;
  - k. sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej;
  - l. monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od Komórki ds. zgodności, Komórki ds. kontroli wewnętrznej, Zarządu Banku;

- m. w ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Rada Nadzorcza Banku:
- nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd Banku dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności;
  - zatwierdza Politykę zgodności Banku;
  - co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank,
- 5) sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym również nadzór nad adekwatnością i skutecznością systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku, w tym ryzykiem systemów informatycznych i bezpieczeństwem informacji,
- 6) sprawuje nadzór nad zgodnością „Polityk zarządzania ryzykami” w zakresie podejmowania ryzyka ze „Strategią zarządzania ryzykami” i „Planem finansowym Banku Spółdzielczego w Jordanowie”,
- 7) nadzorując ryzyko operacyjne szczególną uwagę poświęca zagadnieniom bezpieczeństwa informacji i systemów informatycznych, w tym:
- a. zarządzaniu bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania, procesowi tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, zarządzaniu elektronicznymi kanałami dostępu,
  - b. współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa,
  - c. zapewnieniu adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
  - d. zarządzaniu jakością danych o kluczowym znaczeniu dla Banku,
- 8) pełni nadzór nad bezpieczeństwem informacji i systemów informatycznych poprzez:
- a. zatwierdzenie regulacji wewnętrznych w zakresie planowania strategicznego dotyczącego bezpieczeństwa informacji i rozwoju systemów informatycznych,
  - b. przyjęcie odpowiednich planów strategicznych,
  - c. upewnienie się, że Zarząd Banku przyjął odpowiednie regulacje wewnętrzne, a także skutecznie zarządza ryzykiem,
  - d. podejmowanie działań zmierzających do zmniejszenia ryzyka w przypadkach jego nadmiernego wzrostu,
- 9) uzyskuje informacje dotyczące efektywności zarządzania ryzykiem poprzez przyjęcie informacji o poziomie ryzyka, wynikach testów procedur awaryjnych, wynikach przeglądów zarządczych, a także wynikach systemu kontroli wewnętrznej, jak również audytów zewnętrznych.

Komitet Audytu Banku:

- 1) wydaje opinię dotyczącą systemu kontroli wewnętrznej,
- 2) wydaje opinię w sprawie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem,
- 3) wydaje opinię na podstawie przedstawionych raportów przez Zarząd Banku wyników identyfikacji, oceny, kontroli i modyfikacji wielkości i profilu ryzyka braku zgodności,
- 4) monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej (nadzoruje w sposób bieżący skuteczność systemu kontroli wewnętrznej) i systemu zarządzania ryzykiem oraz Audytu Wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej.

Zarząd Banku:

- 1) określa ogólny, akceptowalny poziom ryzyka (limitów), w tym strategiczny limit na poziomie Banku, ustanawiany dla każdego istotnego ryzyka. Limity te ustalane są zgodnie z apetytem na ryzyko określonym w „Strategii zarządzania ryzykami”,
- 2) w celu zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem, Zarząd opracował i wdrożył odpowiedni system zarządzania ryzykiem, obejmujący strukturę organizacyjną, narzędzia wspomagające zarządzanie ryzykiem, system informacji zarządczej, a także odpowiednie zarządzanie kadrami,
- 3) kształtuje i dba o odpowiednią kulturę organizacyjną zorientowaną na efektywne zarządzanie ryzykiem (kultura ryzyka),
- 4) opracowuje i wdraża formalnie przyjęty proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka, realizowany na podstawie przyjętych przez Zarząd Banku regulacji, w tym:
  - „Strategii zarządzania ryzykami”,
  - polityk i procedur dotyczących identyfikacji, oceny (pomiaru lub szacowania), kontroli i monitorowania ryzyka oraz raportowania o ryzyku, opracowanych w formie pisemnej,
- 5) jest odpowiedzialny za wprowadzenie ładu wewnętrznego w Banku oraz zapewnienie jego przestrzegania, a także za dokonywanie okresowej oceny i weryfikacji, mających na celu dostosowanie ładu wewnętrznego w Banku do zmieniającej się sytuacji wewnętrznej i otoczenia Banku. Zarząd Banku powinien informować Komitet Audytu i Radę Nadzorczą Banku o wynikach przeprowadzonej oceny oraz o wszelkich istotnych zdarzeniach mogących mieć wpływ na funkcjonowanie ładu wewnętrznego w Banku,
- 6) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie Strategii ESG,
- 7) projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem (w tym ryzykiem operacyjnym), systemu kontroli wewnętrznej, szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego, utrzymywania poziomu funduszy własnych na poziomie nie niższym niż oszacowany kapitał wewnętrzny i dokonywania przeglądów zarządczych „Strategii zarządzania ryzykami”, „Procedury szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego”, „Polityki wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Jordanowie”, „Polityki wynagrodzeń wszystkich

pracowników Banku Spółdzielczego w Jordanowie” oraz „Polityki anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych”, stanowiącej Załącznik nr 1 do Polityki zgodności, będącej elementem „Polityk zarządzania ryzykami”, w szczególności przez:

- a. opracowanie, przyjęcie i powiązanie Strategii zarządzania Bankiem z w/w systemami i procedurami;
- b. zaprojektowanie i wdrożenie organizacji Banku, w tym ustalenie struktury organizacyjnej dostosowanej do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającej skuteczne wykonywanie zadań;
- c. odpowiedzialność za skuteczność procesu szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego oraz dokonywania przeglądów zarządczych strategii i procedur szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego, poprzez wprowadzenie niezbędnych korekt w razie zmiany poziomu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego;
- d. odpowiedzialność za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację „Polityki w zakresie szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego (w tym ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej oraz Polityki dywidendowej)”, stanowiącej element „Polityk zarządzania ryzykami” oraz dokonywania przeglądów zarządczych Strategii, Polityk i procedur dotyczących szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego tak, aby były odpowiednie do wielkości i profilu ryzyka w Banku. Proces szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego podlega przeglądowi zarządczemu nie rzadziej niż raz do roku;
- e. odpowiedzialność za oszacowanie kapitału wewnętrznego na poziomie zapewniającym pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka;
- f. opracowanie, przyjęcie i wdrożenie „Strategii zarządzania ryzykami” i „Polityk zarządzania ryzykami” oraz zapewnienie wdrożenia planów wynikających z Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, zgodnie z przyjętymi zasadami legislacji wewnętrznej oraz monitorowanie ich przestrzegania;
- g. ustanowienie odpowiednich zasad raportowania, w tym zasad raportowania Zarządu Banku do Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej Banku;
- h. zapewnienie przejrzystości działań Banku oraz przyjęcie i wprowadzenie zasad „Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Jordanowie”;
- i. wprowadzanie niezbędnych korekt i udoskonaleń systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;
- j. określanie bieżącej i przyszłej gotowości Banku do podejmowanego poziomu ryzyka (apetytu na ryzyko, który następnie zatwierdza Rada Nadzorcza Banku);
- k. zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych i stanowiskach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli, Komórkę ds. zgodności i Komórkę ds. kontroli wewnętrznej, Audyt Wewnętrzny oraz zapewnia ich niezależność i środki finansowe, niezbędne do skutecznego wykonywania przez nie zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji;
- l. wprowadzanie podziału realizowanych w Banku zadań, zapewniającego niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie zarządzania od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie zarządzania w zakresie, o którym mowa w „Strategii zarządzania ryzykami”;
- m. nadzorowanie zarządzania ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie, o których mowa w „Strategii zarządzania ryzykami”;
- n. podejmowanie działań mających na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z Komórką ds. zgodności, Komórką ds. kontroli wewnętrznej, a także zapewnienie dostępu pracownikom tych komórek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych;
- o. odpowiedzialność za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
- p. odpowiedzialność za opracowanie Polityki zgodności, stanowiącej element „Polityk zarządzania ryzykami”, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Komitetowi Audytu oraz Radzie Nadzorczej Banku raportów w sprawie zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności;
- q. opracowywanie i akceptowanie „Polityk zarządzania ryzykami” oraz zapewnianie wdrożenia procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem, zgodnie z przyjętymi zasadami legislacji wewnętrznej oraz monitorowanie ich przestrzegania;
- r. nadzorowanie wielkości i profilu ryzyka w Banku;
- s. ustanawianie zasad raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska pracy Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;
- t. odpowiedzialność za adekwatność i skuteczność przestrzegania „Polityki anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych”, stanowiącej Załącznik nr 1 do Polityki zgodności, będącej elementem „Polityk zarządzania ryzykami”;

- u. odpowiedzialność za opracowanie Celów strategicznych (Polityki długoterminowej) w zakresie zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi (NPE) i restrukturyzowanymi (FBE) i zorganizowanie systemu zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi (NPE);
  - v. skuteczne odzyskiwanie należności poprzez zorganizowanie odpowiednich struktur i zasobów w Banku;
  - w. uchwalanie regulacji i procedur oraz wyznaczanie celów i zadań jednostkom i komórkom organizacyjnym w zakresie zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi,
- 8) zapewnia zgodność działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa, z uwzględnieniem działania Banku na podstawie przepisów prawa innego państwa i powiązań Banku z innymi podmiotami, które mogłyby utrudnić skuteczne zarządzanie Bankiem,
  - 9) odpowiada za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne, dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu,
  - 10) zobowiązany jest zapewniać, by system zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym był adekwatny i skuteczny, to znaczy, by proces zarządzania tym ryzykiem dostarczał zamierzone efekty oraz był realizowany w sposób poprawny i odpowiednio do profilu ryzyka na każdym etapie procesu zarządzania ryzykiem, tj. identyfikacji, oceny, kontroli i zapobiegania, monitorowania i raportowania, a jeśli to konieczne – Zarząd Banku podejmuje działania celem weryfikacji, wprowadzania niezbędnych korekt i udoskonaleń tego systemu, w tym regulacji wewnętrznych dotyczących tego systemu,
  - 11) podejmuje decyzje dotyczące organizacji i działania procesów zarządzania ryzykiem (w tym ryzykiem operacyjnym), a także organizacji i działania środowiska wewnętrznego zarządzania tym ryzykiem, w ramach posiadanych kompetencji. W tym zakresie Zarząd Banku zapewnia zasoby niezbędne do skutecznego zarządzania ryzykiem (w tym ryzykiem operacyjnym),
  - 12) dokonuje regularnych przeglądów zarządczych „Strategii zarządzania ryzykami”, „Polityk zarządzania ryzykami” i systemu zarządzania, w tym zasad zarządzania ryzykiem, zgodnie z odpowiednimi regulacjami wewnętrznymi,
  - 13) okresowo przedkłada Komitetowi Audytu oraz Radzie Nadzorczej Banku informacje, raporty i analizy na temat profilu ryzyka, struktury i wielkości ryzyka, na które narażony jest Bank,
  - 14) regularnie, a w razie potrzeby niezwłocznie, informuje Radę Nadzorczą Banku o zdarzeniach i okolicznościach istotnych dla oceny sytuacji Banku oraz zarządzania Bankiem,
  - 15) odpowiada za bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych, w związku z tym szczególną uwagę poświęca zagadnieniom:
    - a. zarządzania bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania,
    - b. tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
    - c. zarządzania elektronicznymi kanałami dostępu,
    - d. współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa,
    - e. zapewnienia adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
    - f. zarządzania jakością danych o kluczowym znaczeniu dla Banku,
  - 16) pełni następujące zadania w zakresie zarządzania ryzykiem systemów informatycznych i bezpieczeństwem informacji:
    - a. realizacja procesów planowania, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi w zakresie planowania strategicznego dotyczącego bezpieczeństwa informacji i rozwoju systemów informatycznych zatwierdzonymi przez Radę Nadzorczą Banku,
    - b. sporządzanie projektów odpowiednich planów strategicznych,
    - c. przyjęcie odpowiednich regulacji wewnętrznych,
    - d. wdrożenie i rozwój systemów informatycznych wspomagających proces zarządzania ryzykiem, a także innych narzędzi informatycznych powiązanych z zarządzaniem ryzykiem. Funkcjonalność systemów wspomaga realizację elementów procesów zarządzania ryzykiem operacyjnym wymienionych w „Strategii zarządzania ryzykami”,
    - e. wdrożenie struktury organizacyjnej w zakresie zarządzania systemami informatycznymi i bezpieczeństwa informacji zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Banku, zapewniającej zapobieganie konfliktom interesów i odpowiednią efektywność zarządzania ryzykiem i systemami,
    - f. nadzorowanie ich przestrzegania, w tym przyjmowanie bieżących informacji o poziomie ryzyka, wynikach testów procedur awaryjnych, wynikach przeglądów zarządczych, a także wynikach testowania (kontroli wewnętrznej) i Audytu Wewnętrznego, jak również audytów zewnętrznych,
    - g. podejmowanie działań zmierzających do zmniejszenia ryzyka, w przypadkach jego nadmiernego wzrostu.

Członkowie Zarządu Banku uwzględniając charakter, skalę i złożoność prowadzonej przez Bank działalności nie łączą odpowiedzialności za nadzór nad zarządzaniem danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący (stwarzający) to ryzyko.

Prezes Zarządu - Członek Zarządu Banku nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym:

- 1) nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku, w tym: ryzykiem kredytowym, ryzykiem koncentracji kredytowej, ryzykiem płynności i finansowania, ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym, ryzykiem

- walutowym, ryzykiem operacyjnym, ryzykiem biznesowym (w tym ryzykiem wyniku finansowego), ryzykiem inwestycji finansowych, ryzykiem kapitałowym (niewypłacalności), ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej, ryzykiem braku zgodności, ryzykiem ESG oraz ryzykiem bancassurance,
- 2) nadzoruje zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności, zgodnie z posiadanymi, potwierdzonymi i zweryfikowanymi przez Radę Nadzorczą Banku kwalifikacjami, niezbędnymi do realizacji strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym,
  - 3) nadzoruje bezpośrednio zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, o którym mowa w „Strategii zarządzania ryzykami”,
  - 4) nadzoruje stosowanie Zasad ładu korporacyjnego, Zasad ładu wewnętrznego oraz ryzyka ESG w nadzorowanych obszarach,
  - 5) w ramach nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem istotnym na drugim poziomie nadzoruje działalność Pionu Zarządzania Bankiem, w skład którego wchodzi:
    - a) Komórka ds. ryzyk,
    - b) Komórka ds. zgodności.
    - c) Komórka ds. bezpieczeństwa/IOD,
    - d) Kierownik Komórki ds. monitoringu,
    - e) Komórka ds. restrukturyzacji i windykacji,
    - f) Komórka ds. kontroli wewnętrznej,
    - g) Kierownik Komórki Analityków kredytowych,
    - h) Komórka ds. kadrowo-płacowych.

W zakresie swoich zadań związanych z nadzorem nad zarządzaniem ryzykiem istotnym, Prezes Zarządu odpowiada za funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem w obrębie całego Banku, w tym za funkcjonowanie systemu informacji zarządczej oraz systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka w całym Banku. Prezes Zarządu Banku nie może nadzorować obszaru działalności Banku stwarzającego ryzyko istotne w działalności Banku.

Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych:

- 1) zarządza ryzykiem kredytowym, w tym ryzykiem DEK, ryzykiem EKZH, ryzykiem rezydualnym, ryzykiem koncentracji kredytowej, ryzykiem ESG, ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym, ryzykiem bancassurance oraz zarządza ekspozycjami nieobsługiwanymi (NPE) i restrukturyzowanymi (FBE), a także nadzoruje sporządzenie raportów w zakresie zarządzanych ryzyk przez odpowiedzialne komórki organizacyjne Banku,
- 2) odpowiada za bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym w podległych komórkach i jednostkach,
- 3) sprawuje kontrole wewnętrzne zgodnie z Planem testowania (kontroli wewnętrznej) zatwierdzanym przez Radę Nadzorczą Banku,
- 4) monitoruje Zasady ładu korporacyjnego, Zasady ładu wewnętrznego oraz ryzyka ESG w nadzorowanych obszarach,
- 5) bezpośrednio nadzoruje pracę Pionu Handlowego, w skład którego wchodzi:
  - a) Kierownik Zespołu Kredytów;
  - b) Kierownik Zespołu Obsługi Klienta;
  - c) Dyrektor Oddziału w Makowie Podhalańskim;
  - d) Dyrektor Oddziału w Zawoi;
  - e) Komórka ds. marketingu.

Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo-Księgowych:

- 1) zarządza ryzykiem płynności i finansowania, ryzykiem biznesowym (w tym ryzykiem wyniku finansowego), ryzykiem operacyjnym (ryzykiem ICT, ryzykiem modelu, ryzykiem ML/TF i ryzykiem outsourcingu), ryzykiem walutowym, ryzykiem kapitałowym (niewypłacalności), ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej oraz ryzykiem inwestycji finansowych, a także sprawuje nadzór nad sporządzaniem raportów w zakresie zarządzanych ryzyk,
- 2) nadzoruje sporządzanie informacji o sytuacji ekonomiczno – finansowej oraz wyniku finansowego,
- 3) odpowiada za bieżące zarządzanie i monitorowanie ryzyka operacyjnego w nadzorowanych obszarach,
- 4) pełni funkcję członka Zarządu ds. AML/CFT zgodnie z zakresem określonym w stanowisku UKNF dotyczącym AMLRO z dnia 01 grudnia 2022 r. oraz nadzór nad Procesem AML /CFT, w tym:
  - a. nadzoruje rejestr transakcji wysokokwotowych,
  - b. koordynuje i odpowiada za realizację obowiązków określonych w Ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, w tym za doskonalenie kwalifikacji (szkolenia) pracowników,
  - c. współpracuje z GIIF i KNF,
  - d. nadzoruje pracę Koordynatora Programu AML/CFT oraz Analityka AML/CFT,
- 5) sprawuje kontrole wewnętrzne zgodnie z Planem testowania (kontroli wewnętrznej) zatwierdzanym przez Radę Nadzorczą Banku,
- 6) monitoruje Zasady ładu korporacyjnego, Zasady ładu wewnętrznego oraz ryzyka ESG w nadzorowanych obszarach;
- 7) ponosi odpowiedzialność za przekazywanie prawidłowych danych sprawozdawczych i pozasprawozdawczych w zakresie nadzorowanego obszaru (KNF, NBP, BFG, BPS S.A., SOZ BPS),
- 8) koordynuje działania w zakresie bezpieczeństwa systemów informatycznych i informacji w Banku,
- 9) kieruje Sztabem kryzysowym zgodnie z Planem utrzymania ciągłości działania Banku Spółdzielczego w Jordanowie,
- 10) sprawuje nadzór nad ochroną danych osobowych i współpracuje z IOD,

- 11) bezpośrednio nadzoruje pracę Pionu Finansowego, w skład którego wchodzi:
  - a. Główny Księgowy / Koordynator Programu AML/CFT,
  - b. Komórka ds. ICT / ASI.

Główny Księgowy / Koordynator Programu AML/CFT (II linia obrony, drugi poziom zarządzania):

- 1) projektuje założenia do „Planu finansowego Banku Spółdzielczego w Jordanowie”,
- 2) koordynuje sporządzanie oraz monitorowanie realizacji „Planu finansowego Banku Spółdzielczego w Jordanowie” przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku,
- 3) opracowuje roczne sprawozdania finansowe oraz projekty podziału zysku bądź pokrycia strat,
- 4) ocenia realizację Zasad (Polityk) rachunkowości w zakresie zarządzania ryzykiem bancassurance zgodnie z „Instrukcją SIZ”,
- 5) wykonuje weryfikację bieżącą oraz testuje skuteczność mechanizmów kontrolnych,
- 6) opracowuje zasady księgowania nowych produktów,
- 7) opracowuje procedury księgowe,
- 8) nadzoruje okresowe ustalanie rzeczywistego stanu aktywów i pasywów,
- 9) wycenia aktywa i pasywa,
- 10) bierze udział w procesie wyznaczania wymogów kapitałowych i wskaźnika dźwigni finansowej,
- 11) ustala wynik finansowy Banku,
- 12) współpracuje z Komórką ds. ryzyk w zakresie sprawozdawczości finansowej i planowania finansowego,
- 13) pełni funkcję Koordynatora Programu AML/CFT zgodnie z „Instrukcją przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w Banku Spółdzielczym w Jordanowie”.

Zastępca Głównego Księgowego (I linia obrony, pierwszy poziom zarządzania):

- 1) sporządza sprawozdawczość obowiązkową dla NBP, BFG, GUS, itd. oraz współpracuje z instytucjami zewnętrznymi w zakresie jej sporządzania,
- 2) odpowiada za przekazywanie prawidłowych danych sprawozdawczych,
- 3) sporządza informacje na potrzeby procesu BION, zapewniające ich zgodność ze sprawozdawczością obowiązkową Banku,
- 4) sporządza sprawozdawczość, raporty i informacje wewnętrzne z zakresu ryzyka kredytowego oraz zabezpieczeń, przygotowuje dane niezbędne do oceny wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego,
- 5) współpracuje i koordynuje działania wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych Banku w celu pozyskania informacji dla poprawnego sporządzania sprawozdawczości obowiązkowej,
- 6) wyznacza wymóg kapitałowy w celu wyliczenia wskaźnika kapitałowego Banku,
- 7) wylicza wskaźnik dźwigni finansowej,
- 8) współpracuje z Komórką ds. ryzyk w zakresie sprawozdawczości finansowej i planowania finansowego,
- 9) pełni funkcję Zastępcy Koordynatora Programu AML/CFT zgodnie z „Instrukcją przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w Banku Spółdzielczym w Jordanowie”.

Zespół Finansowo-Księgowy (I linia obrony, pierwszy poziom zarządzania):

- 1) kontroluje merytorycznie księgowania oraz obroty i salda pod kątem zgodności z dokumentacją źródłową,
- 2) wykonuje czynności związane z zamknięciem dnia operacyjnego, miesiąca, kwartału i roku w systemie informatycznym Banku i sporządza kopie bezpieczeństwa,
- 3) sporządza okresowe informacje sprawozdawcze z zakresu wykonywanych czynności na wewnętrzne potrzeby Banku,
- 4) realizuje zadania dotyczące przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości pieniężnych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł,
- 5) zgodnie z zapisami „Instrukcji monitoringu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych (...) Zespół Finansowo-Księgowy odpowiedzialny jest za:
  - a) tworzenie rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących na należności związane z ekspozycjami kredytowymi w ostatnim dniu każdego miesiąca oraz w ostatnim dniu każdego kwartału kalendarzowego,
  - b) dzienną klasyfikację w systemie EuroBankNet PLUS należności wg kryterium terminowości z uwzględnieniem rat odsetkowych,
  - c) przekazanie Komórcie ds. monitoringu zestawienia ekspozycji kredytowych przeklasyfikowanych ze względu na terminowość,
- 6) administruje profilem Banku na Facebooku i Instagramie oraz obsługuje Messengera,
- 7) na bieżąco aktualizuje stronę internetową we współpracy z Komórką ds. ICT/ASI oraz ponosi odpowiedzialność za aktualność informacji zamieszczanych na stronie internetowej Banku,
- 8) wczytuje do systemu księgowego aktualne kursy walut.

Komórka ds. ryzyk (II linia obrony, drugi poziom zarządzania):

- 1) aktywnie uczestniczy w opracowywaniu „Strategii zarządzania Bankiem Spółdzielczym w Jordanowie”, „Strategii zarządzania ryzykami” oraz w określaniu apetytu na ryzyko, a także strategicznych limitów ustanawianych dla każdego istotnego ryzyka. Komórka ta uczestniczy w weryfikacji efektywności obowiązujących procesów zarządzania ryzykiem,

- 2) jest elementem systemu zarządzania ryzykiem. Organizacja wewnętrzna Komórki ds. ryzyk umożliwia jej realizację procesu zarządzania ryzykiem, w tym kontrolę ryzyka na pierwszym poziomie (I linii obrony),
- 3) stanowi drugi poziom funkcjonującego w Banku systemu zarządzania ryzykiem (II linię obrony), jest niezależna (ale nie odizolowana) od jednostek biznesowych, w których kontroluje ryzyko, usytuowanych na pierwszym poziomie zarządzania (I linii obrony). Pracownicy Komórki ds. ryzyk posiadają wiedzę o technikach i metodach zarządzania ryzykiem oraz działalności prowadzonej przez Bank. Współdziałanie między jednostkami biznesowymi, a Komórką ds. ryzyk przyczynia się do osiągnięcia celu, jakim jest zapewnienie, iż pracownicy Banku – stosownie do ich zakresu czynności i obowiązków – są odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem,
- 4) ocenia (dokonuje przeglądów zarządczych) „Strategię zarządzania ryzykami”, w tym cele do realizacji zaproponowane przez jednostki biznesowe oraz przedstawia opinię (notatkę z przeglądu zarządczego) Radzie Nadzorczej, Komitetowi Audytu i Zarządowi Banku przed zatwierdzeniem „Strategii zarządzania ryzykami”,
- 5) współdzieli odpowiedzialność za wdrożenie „Strategii zarządzania ryzykami” ze wszystkimi jednostkami biznesowymi Banku. Podczas, gdy jednostki biznesowe przestrzegają stosowne mechanizmy kontroli ryzyka, w tym zwłaszcza limitów ryzyka, Komórka ds. ryzyk jest odpowiedzialna za zapewnienie zgodności tych mechanizmów kontroli ryzyka z apetytem na ryzyko oraz za monitorowanie, czy Bank nie podejmuje nadmiernego ryzyka,
- 6) przekazuje Radzie Nadzorczej, Komitetowi Audytu i Zarządowi Banku wszelkie istotne informacje związane z ryzykiem, aby umożliwić określenie apetytu na ryzyko,
- 7) może zalecać usprawnienie systemu zarządzania ryzykiem oraz przedstawiać możliwości zastosowania działań naprawczych odnośnie naruszeń mechanizmów kontroli ryzyka, w tym zwłaszcza obowiązujących limitów w zakresie ryzyka, w tym strategicznych limitów ustanawianych dla każdego istotnego ryzyka,
- 8) aktywnie uczestniczy na wczesnym etapie w identyfikacji ryzyka związanego z planowanymi istotnymi zmianami lub wyjątkowymi transakcjami własnymi Banku oraz przekazuje informacje o swoich ustaleniach Radzie Nadzorczej, Komitetowi Audytu i Zarządowi Banku,
- 9) ocenia, w jaki sposób wszelkie zidentyfikowane ryzyka związane z planowanymi istotnymi zmianami lub wyjątkowymi transakcjami mogą wpływać na zdolność Banku do zarządzania ryzykiem oraz pozyskiwania źródeł finansowania i wykorzystywania kapitału w warunkach normalnych (standardowych) i niekorzystnych,
- 10) umożliwia Bankowi ocenę ryzyka z uwzględnieniem odpowiedniego zakresu scenariuszy oraz opierając się na dostatecznie ostrożnych założeniach dotyczących powiązań i zależności między rodzajami ryzyka,
- 11) przed podjęciem decyzji dotyczących istotnych zmian lub wyjątkowych transakcji, jest zaangażowana w ocenę skutków takich zmian i transakcji na poziom całościowego ryzyka Banku,
- 12) analizuje zjawiska rynkowe oraz rozpoznaje ryzyka nowe lub takie, których znaczenie wzrasta wskutek zmian w otoczeniu Banku. Komórka ta regularnie dokonuje weryfikacji historycznej wyników w zakresie ryzyka, w celu zwiększenia dokładności i skuteczności procesu zarządzania ryzykiem,
- 13) przeprowadza monitoring ryzyka kredytowego w ujęciu portfelowym kwartalnie, w tym uwzględnia przeprowadzone oceny ryzyk ESG oraz dokonuje oceny poziomu wykorzystania limitu w zakresie ryzyka ESG w ujęciu portfelowym;
- 14) monitoruje wpływ ryzyka klimatycznego (w tym ryzyka fizycznego oraz ryzyka transformacji) na ryzyko:
  - a. operacyjne (w tym w szczególności na zachowanie ciągłości działania oraz na ryzyko prawne, obejmujące ryzyko sporów sądowych),
  - b. (utrata) reputacji (w tym związane z ryzykiem greenwashingu),
  - c. rynkowe, związane z potencjalnym negatywnym wpływem czynników ESG na podaż, popyt oraz ceny instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu handlowym Banku;
- 15) zapewnia przegląd transakcji ze stronami powiązаныmi oraz identyfikację i odpowiednią ocenę rzeczywistego lub potencjalnego ryzyka, jakie stwarzają one dla Banku,
- 16) dokonuje niezależnej oceny przypadków naruszeń zasad oraz regulacji wewnętrznych dotyczących zarządzania ryzykiem. W tym celu Komórka ta powinna ocenić ich przyczyny oraz przeanalizować pod względem ekonomicznym rzeczywisty koszt zamknięcia, redukcji lub zabezpieczenia ekspozycji, w porównaniu z potencjalnym kosztem jej utrzymywania, a w uzasadnionych przypadkach uwzględniać również rozwiązania systemowe zapobiegające tego typu naruszeniom w przyszłości. Komórka ds. ryzyk powinna informować w stosownych przypadkach jednostki biznesowe, których to naruszenie dotyczy i rekomendować możliwe działania naprawcze,
- 17) zapewnia identyfikację wszystkich najważniejszych (istotnych) rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank oraz prawidłowe zarządzanie nimi przez stosowne jednostki Banku,
- 18) monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie ryzyka, bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego,
- 19) jest odpowiedzialna za zarządzanie ryzykiem, w tym niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórka ta dokonuje oceny i analizy ekspozycji Banku na ryzyko,
- 20) aktywnie uczestniczy w ustaleniu limitów ograniczających ryzyko, w tym strategicznych limitów ustanawianych dla każdego istotnego ryzyka, zatwierdzanych przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku, które uwzględniają specyfikę i skalę prowadzonej przez Bank działalności, częstotliwość występowania sytuacji obciążonych ryzykiem, są mierzalne, możliwe do raportowania oraz bazują na założeniach uwzględniających podejście perspektywiczne,

- 21) ma zagwarantowaną możliwość kontaktu z Zarządem, Komitetem Audytu oraz z Radą Nadzorczą Banku, w celu omawiania najważniejszych zagadnień, w tym powiadamiania o potencjalnych niezgodnościach z przyjętą w Banku „Strategią zarządzania Bankiem Spółdzielczym w Jordanowie”, „Strategią zarządzania ryzykami”, przyjętym apetytem na ryzyko oraz innymi regulacjami zatwierdzonymi przez Zarząd Banku,
- 22) monitoruje wyniki identyfikacji i oceny ryzyka oraz wykorzystanie obowiązujących limitów, dostarcza odpowiednie, niezależne raporty, analizy lub oceny na temat ekspozycji na ryzyko oraz opinie dotyczące zgodności ze „Strategią zarządzania ryzykami” i apetytem na ryzyko, w odniesieniu do propozycji decyzji dotyczących ryzyka zgłaszanych lub podejmowanych przez Zarząd Banku oraz jednostki biznesowe,
- 23) stosuje i monitoruje mechanizmy kontrolne ustanawiane w ramach kontroli ryzyka, w tym odpowiada za opracowanie regulacji wewnętrznych w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, a także kontroluje przestrzeganie przyjętych w Banku limitów, w tym strategicznych limitów ustanawianych dla każdego istotnego ryzyka oraz przyjętego apetytu na ryzyko,
- 24) może wnioskować o usprawnienie systemu zarządzania ryzykiem oraz przedstawia propozycje zapobiegania naruszeniom polityk, procedur i limitów w zakresie ryzyka,
- 25) współpracuje i koordynuje działania wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych Banku w zakresie pozyskania rzetelnych informacji sprawozdawczych ze wszystkich obszarów działania Banku,
- 26) prowadzi bazę zdarzeń ryzyka operacyjnego, identyfikuje zagrożenia dla funkcjonowania Banku w obszarze ryzyka operacyjnego i proponuje rozwiązania w celu jego ograniczenia,
- 27) opracowuje projekty regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem oraz zarządzania kapitałowego oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, współuczestniczy w tworzeniu regulacji wewnętrznych,
- 28) współuczestniczy w projektowaniu Założeń do „Planu finansowego Banku Spółdzielczego w Jordanowie”,
- 29) pełni funkcję ds. outsourcingu,
- 30) dokonuje corocznych przeglądów w ramach identyfikacji procesów kluczowych i krytycznych.

Komórka ds. zgodności (II linia obrony, drugi poziom zarządzania) – wyodrębnione stanowisko w schemacie struktury organizacyjnej, odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem braku zgodności oraz systemem kontroli wewnętrznej na drugim poziomie, w zakresie, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2) Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, bezpośrednio podległe służbowo Prezesowi Zarządu, pełniące zadania określone w „Regulaminie organizacyjnym Banku Spółdzielczego w Jordanowie” oraz w „Regulaminie funkcjonowania Komórki ds. zgodności”.

Do obowiązków Komórki ds. zgodności należy:

- 1) zapewnienie zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi, a także normami etycznego działania,
- 2) opracowanie „Regulaminu funkcjonowania Komórki ds. zgodności”, określającego co najmniej cel, zakres i szczegółowe zasady działania Komórki ds. zgodności,
- 3) wykonywanie czynności zgodnie z „Regulaminem funkcjonowania Komórki ds. zgodności” oraz zapisami procedur i metodyk,
- 4) identyfikowanie ryzyka braku zgodności, w szczególności przez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych Banku, standardów rynkowych oraz wyników wewnętrznych postępowań wyjaśniających,
- 5) ocenianie ryzyka braku zgodności przez pomiar lub ocenę tego ryzyka,
- 6) projektowanie i wprowadzanie mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności,
- 7) monitorowanie wielkości i profilu ryzyka braku zgodności po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka, w szczególności poprzez przeprowadzanie testów zgodności,
- 8) okresowe przekazywanie raportów w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej Banku,
- 9) uczestniczenie w posiedzeniach Zarządu, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej Banku.

Komórka ds. bezpieczeństwa/Inspektor Ochrony Danych (IOD) (II linia obrony, drugi poziom zarządzania):

- 1) informuje i doradza Administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu, jak również ich pracownikom, w zakresie obowiązków wynikających z przepisów prawa o ochronie danych,
- 2) monitoruje zgodność Banku ze wszystkimi przepisami prawa dotyczącego ochrony danych, w tym audyty, działania podnoszące świadomość, a także szkolenia dla personelu zajmującego się przetwarzaniem danych,
- 3) udziela zalecenia co do oceny skutków dla ochrony danych oraz monitoruje jej wykonanie,
- 4) pełni funkcję punktu kontaktowego dla osób fizycznych składających wnioski i żądania dotyczące przetwarzania ich danych osobowych i wykonywania ich praw,
- 5) współpracuje z organami ochrony danych i pełni funkcję punktu kontaktowego dla organów ochrony danych w kwestiach związanych z przetwarzaniem,
- 6) ponosi odpowiedzialność za aktualność informacji na stronie internetowej Banku oraz w placówkach w zakresie RODO,

- 7) odpowiada za nadzór nad przestrzeganiem obowiązków w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa spoczywających na Banku wynikających z przepisów Ustawy o usługach płatniczych, w tym pełni rolę funkcji ds. zarządzania ryzykiem zgodnie z „Rekomendacją dotyczącą bezpieczeństwa transakcji płatniczych wykonywanych w Internecie przez banki, krajowe instytucje płatnicze, krajowe instytucje pieniądza elektronicznego i spółdzielcze kasy oszczędnościowo – kredytowe wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego – Rekomendacja 1.2,
- 8) projektuje lub koordynuje szkolenia dla pracowników w zakresie bezpieczeństwa informacji,
- 9) w celu zwrócenia uwagi na problematykę bezpieczeństwa informacji i ochrony danych oraz wzmacniania wzorców poprawnych zachowań, we współpracy z innymi jednostkami/komórkami organizacyjnymi, podejmuje działania mające na celu tworzenie kultury bezpieczeństwa i podnoszenia świadomości bezpieczeństwa informacji,
- 10) raportuje na temat bezpieczeństwa informacji, w tym incydentów bezpieczeństwa,
- 11) uwzględnia w procesie opracowywania i zatwierdzania środków ograniczających ryzyko oraz wprowadzanych mechanizmów kontroli odpowiednich rozwiązań służących zarządzaniu ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem bezpieczeństwa informacji,
- 12) śledzi zagrożenia w zakresie ryzyka operacyjnego oraz ryzyka bezpieczeństwa informacji i proponuje odpowiednie działania zabezpieczające,
- 13) uwzględnia w procesie rozwoju systemów informatycznych, w tym projektów teleinformatycznych zasady bezpieczeństwa w zakresie przetwarzania danych i informacji; opiniuje wraz z Komórką ds. ICT/ASI zgłoszenia potrzeb dotyczących rozwoju systemów i infrastruktury teleinformatycznej,
- 14) współpracuje z Komórką ds. ICT/ASI w opracowywaniu projektów regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem bezpieczeństwa informacji.

Komórka Analityków kredytowych, w tym jej Kierownik (II linia obrony, drugi poziom zarządzania):

- 1) współuczestniczy w projektowaniu regulacji wewnętrznych z ryzyka kredytowego oraz współuczestniczy we wdrażaniu „Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku (w tym: ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzykiem rezydualnym, ryzykiem koncentracji kredytowej), Polityki w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych (NPE) i restrukturyzowanych (FBE) oraz Polityki zarządzania ryzykiem ESG”, „Polityki w zakresie bancassurance” z uwzględnieniem zapisów Rekomendacji KNF: T, S, U, J, C,
- 2) projektuje, wdraża oraz aktualizuje metodyki oceny ryzyka kredytowego pojedynczej transakcji i innych ekspozycji narażonych na ryzyko kredytowe, a w szczególności:
  - a) opracowuje i weryfikuje „Metodykę oceny zdolności kredytowej Klientów Instytucjonalnych”,
  - b) opracowuje i weryfikuje „Metodykę oceny zdolności kredytowej osób fizycznych”, „Instrukcję okresowej weryfikacji wskaźników DtI oraz DStI” oraz „Instrukcję prawnych form zabezpieczeń wierzytelności Banku”,
- 3) monitoruje przestrzeganie limitów wewnętrznych i zewnętrznych dla ekspozycji kredytowych Banku ze szczególnym uwzględnieniem limitów jednostkowych oraz zgłasza propozycje limitów ograniczających ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji kredytowej, w ramach bieżącej współpracy z Komórką ds. ryzyk,
- 4) dokonuje oceny ryzyka ESG oraz na bieżąco aktualizuje poziom wykorzystania limitu w zakresie ryzyka ESG z uwzględnieniem przeprowadzonej oceny ryzyka ESG, zarówno przed wejściem w relację biznesową jak i systematycznie w czasie trwania tej relacji,
- 5) ocenia zdolność kredytową Klientów Indywidualnych oraz bieżącą i perspektywiczną ocenę zdolności kredytowej Klientów Instytucjonalnych,
- 6) współuczestniczy w zarządzaniu ryzykiem portfelowym w zakresie przestrzegania limitów ograniczających ryzyko kredytowe oraz „Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym (...)”,
- 7) ocenia/wycenia zabezpieczenia oraz na bieżąco aktualizuje Rejestr zabezpieczeń w systemie księgowym EuroBankNet PLUS z uwzględnieniem ryzyka ESG, w tym ryzyka klimatycznego i środowiskowego w procesach wyceny zabezpieczeń kredytowych,
- 8) zapewnia właściwą realizację procesów związanych z oceną ryzyka kredytowego.

Komórka ds. restrukturyzacji i windykacji (II linia obrony, drugi poziom zarządzania):

- 1) współuczestniczy w projektowaniu regulacji wewnętrznych z ryzyka kredytowego oraz współuczestniczy we wdrażaniu „Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku (w tym: ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzykiem rezydualnym, ryzykiem koncentracji kredytowej), Polityki w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych (NPE) i restrukturyzowanych (FBE) oraz Polityki zarządzania ryzykiem ESG”, „Polityki w zakresie bancassurance” z uwzględnieniem zapisów Rekomendacji KNF: T, S, U, J, C,
- 2) ma za zadanie zarządzanie ekspozycjami nieobsługiwanymi (NPE) i restrukturyzowanymi (FBE) zgodnie z Wytycznymi SSOZ BPS – Zasady dotyczące zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi w Bankach spółdzielczych,
- 3) prowadzi karty postępowania windykacyjnego/restrukturyzacyjnego oraz plany działań zgodnie z „Instrukcją zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi”,
- 4) na bieżąco monitoruje spłacalność kredytów, w tym kontaktuje się telefonicznie, wysyła monity, upomnienia lub wezwania do zapłaty.

Komórka ds. monitoringu, w tym jej Kierownik (II linia obrony, drugi poziom zarządzania):

- 1) współuczestniczy w projektowaniu regulacji wewnętrznych z ryzyka kredytowego oraz współuczestniczy we wdrażaniu „Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku (w tym: ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzykiem rezydualnym, ryzykiem koncentracji kredytowej), Polityki w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych (NPE) i restrukturyzowanych (FBE) oraz Polityki zarządzania ryzykiem ESG”, „Polityki w zakresie bancassurance” z uwzględnieniem zapisów Rekomendacji KNF: T, S, U, J, C,
- 2) projektuje, wdraża oraz aktualizuje następujące procedury:
  - „Instrukcję monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych”,
  - „Regulamin działania Komórki ds. monitoringu oraz Komórki ds. restrukturyzacji i windykacji”,
  - sporządza listę sygnałów ostrzegawczych oraz listę obserwacyjną (ang. Watch list). Zapewnia możliwe najwcześniejsze wykrycie problemów lub potencjalnych problemów związanych z kredytami, zapewnia wykrycie i usunięcie niedociągnięć i braków w dokumentacji kredytowej oraz dokumentacji zabezpieczeń, ujawnia przypadki naruszania lub nieprzestrzegania przepisów oraz zasad „Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku (w tym: ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzykiem rezydualnym, ryzykiem koncentracji kredytowej), Polityki w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych (NPE) i restrukturyzowanych (FBE) oraz Polityki zarządzania ryzykiem ESG”,
- 3) w procesie monitoringu ryzyka pojedynczej transakcji przeprowadzenie oceny ryzyka ESG w czasie trwania relacji biznesowej i systematyczne monitorowanie poziomu tego ryzyka,
- 4) monitoruje ekspozycje kredytowe i ich zabezpieczenia, ryzyka ESG oraz sytuację ekonomiczno-finansową Kredytobiorców, zgodnie z „Instrukcją monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych” oraz Jednolitymi zasadami klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych przez uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
- 5) przygotowuje propozycje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do poszczególnych kategorii ryzyka oraz proponuje tworzenie i rozwiązywanie rezerw celowych oraz na bieżąco je aktualizuje. Zapewnia odpowiedni poziom rezerw celowych,
- 6) monitoruje przestrzeganie limitów wewnętrznych i zewnętrznych dla ekspozycji kredytowych Banku ze szczególnym uwzględnieniem limitów jednostkowych,
- 7) weryfikuje zgodność umów kredytowych z decyzjami kredytowymi oraz na bieżąco aktualizuje Rejestr zabezpieczeń w systemie księgowym EuroBankNet PLUS,
- 8) dokonuje niezależnego przeglądu klasyfikacyjnego portfela kredytowego oraz sporządza Protokół z klasyfikacji ekspozycji kredytowych zgodnie z „Instrukcją SIZ”,
- 9) dokonuje okresowego przeglądu zabezpieczeń ekspozycji kredytowych oraz aktualizacji zabezpieczeń ekspozycji kredytowych w Rejestrze zabezpieczeń.

Komórka ds. kontroli wewnętrznej (II linia obrony, drugi poziom zarządzania) – ma za zadanie kontrolę i ocenę poprawności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem obowiązujących w Banku – stanowi drugi poziom zarządzania ryzykiem (II linię obrony).

Komórka ds. kontroli wewnętrznej dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania, ocenia zgodność działań wszystkich jednostek i komórek (w tym Komórki ds. ryzyk, Komórki ds. zgodności) z polityką Banku oraz regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa.

Do obowiązków Komórki ds. kontroli wewnętrznej należy:

- 1) przeprowadzanie kontroli wewnętrznych na podstawie „Regulaminu systemu kontroli wewnętrznej”, w tym „Instrukcji działania funkcji kontroli”, obejmujących badanie adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w całej działalności Banku,
- 2) przeprowadzanie testowania pionowego i poziomego mechanizmów kontrolnych zgodnie z zakresem i częstotliwością określoną w planach testowania mechanizmów kontrolnych i dostosowaną do zidentyfikowanych obszarów ryzyka i poziomu jego istotności,
- 3) odpowiednie dokumentowanie testowań (kontroli wewnętrznych),
- 4) sprawdzanie efektywności realizacji zaleceń wydanych przez Komórkę ds. kontroli wewnętrznej,
- 5) dokumentowanie oraz weryfikacja Matrycy funkcji kontroli, przy uwzględnieniu Poradnika praktycznego tworzenia matrycy funkcji kontroli dla Uczestników SOZ BPS,
- 6) kontrola i ocena funkcjonowania systemów zarządzania ryzykami w Banku, z uwzględnieniem zarządzania ryzykiem ESG oraz ocena adekwatności kapitałowej,
- 7) obsługiwanie programu KOS, w tym odpowiedzialność za realizację zaleceń pokontrolnych.

Komórka ds. ICT/ASI (II linia obrony, drugi poziom zarządzania):

- 1) przeprowadza testy ciągłości działania oraz uruchamia plany awaryjne, zgodnie z obowiązującymi w Banku procedurami,
- 2) zgłasza zdarzenia do ryzyka operacyjnego, uczestniczy w wyjaśnianiu przyczyn oraz podejmuje działania, mające na celu zapobieganie incydentom,
- 3) przyjmuje skargi, reklamacje i zgłoszenia Klientów,

- 4) sporządza Raporty z zakresu bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji zgodnie z „Instrukcją SIZ”,
- 5) monitoruje i ocenia stan systemów informatycznych i telekomunikacyjnych Banku,
- 6) opracowuje zasady dotyczące wykorzystywania narzędzi informatycznych w zakresie organizacji wewnętrznej oraz analizuje stopień ich wykorzystania,
- 7) opracowuje i weryfikuje plany awaryjne utrzymania ciągłości działania w zakresie bezpieczeństwa informatycznego,
- 8) obsługuje i administruje systemami informatycznymi,
- 9) pełni funkcję ds. ciągłości działania – koordynuje identyfikację ryzyka ciągłości działania procesów,
- 10) sporządza kwartalną Ankietę KRI, „Raport mierników ryzyka ICT” do KNF oraz innych sprawozdań z zakresu ICT do KNF pod nadzorem Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowo – Księgowych,
- 11) realizuje zadania z obszaru bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego zgodnie z Rekomendacją D KNF oraz zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa informacji wynikających z innych przepisów prawa oraz regulacji wewnętrznych Banku,
- 12) sporządza szczegółowe, kompletne i zweryfikowane informacje odnośnie dostępnych publicznie tj. w sieci Internet, elementów infrastruktury sieciowej Banków Spółdzielczych (w tym utrzymywanych z wykorzystaniem dostawców zewnętrznych), w szczególności:
  - 1) Adresów domen;
  - 2) Adresów IP;
  - 3) Informacji na temat dostawców usług;
  - 4) Nazw inwersji produktów;
  - 5) Informacji nt. usług;
  - 6) Informacji nt. portów na których te usługi są dostępne oraz dokonywanie cyklicznej aktualizacji powyższych informacji,
- 13) dokonuje analiz istotnych zmian w infrastrukturze teleinformatycznej, w tym m.in. uruchomienia nowej lub wyłączenia usługi, zmiany (wykorzystanie nowych lub rezygnacja z wykorzystania starych) publicznych adresów IP, zmiany dostawcy usługi, zmiany (wykorzystanie nowych lub rezygnacja z wykorzystania starych) domen internetowych, wymiany istotnych komponentów infrastruktury lub systemów IT dostępnych w sieci publicznej Internet, innych zmian dotyczących infrastruktury teleinformatycznej dostępnej z sieci publicznej Internet mogących mieć wpływ na świadczone przez Bank usługi,
- 14) dokonuje analiz przesłanych przez zespół CSIRT KNF ostrzeżeń w zakresie podatności, błędów konfiguracyjnych i zagrożeń cyberbezpieczeństwa i podejmuje stosowne działania zabezpieczające w ramach współpracy z Bankiem Zrzeszającym i Zespołem Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego (CSIRT KNF).

Komórka ds. kadrowo – płacowych (II linia obrony, drugi poziom zarządzania):

- 1) zgłasza zdarzenia do ryzyka operacyjnego, uczestniczy w wyjaśnianiu przyczyn oraz podejmuje działania, mające na celu zapobieganie incydentom,
- 2) projektuje i przedstawia Zarządowi Banku Politykę zarządzania kadrami (w tym politykę płacową oraz Politykę różnorodności) Banku spójną ze Strategią zarządzania Bankiem, monitoruje przyjęte w niej zasady oraz raportuje zgodnie z „Instrukcją SIZ”,
- 3) dokonuje przeglądu zarządczego „Polityki wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Jordanowie”, „Polityki wynagrodzeń wszystkich pracowników Banku Spółdzielczego w Jordanowie” oraz sporządza sprawozdania i informacje o wynagrodzeniach i zróżnicowaniu wynagrodzenia zgodnie z „Instrukcją SIZ”,
- 4) sporządza roczne Plany szkoleń dla Zarządu Banku i pracowników zgodnie z „Instrukcją zarządzania kadrami”,
- 5) dokonuje przeglądu zarządczego „Regulaminu wynagradzania pracowników Banku Spółdzielczego w Jordanowie”,
- 6) dokonuje przeglądu zarządczego „Regulaminu pracy Banku Spółdzielczego w Jordanowie”,
- 7) dokonuje identyfikacji kluczowych funkcji i sporządza ich wykaz (w tym sporządza Plan kadry rezerwowej (plan sukcesji) obejmujący pracowników pełniących kluczowe funkcje).

Kierownicy pozostałych komórek i jednostek (w tym Analityk AML/CFT) – głównym zadaniem kadry kierowniczej jest zapewnienie współdziałania ze sobą pracowników w procesie realizacji celów Banku i mobilizowanie ich do przemyślanego wypełniania postawionych przed nimi zadań oraz wyboru środków do ich osiągnięcia.

Do podstawowych zadań na wszystkich stanowiskach kierowniczych należą:

- 1) kształtowanie powszechnego rozumienia celów strategicznych Banku i zapewnienie ich realizacji w nadzorowanych przez siebie obszarach,
- 2) informowanie współpracowników o wszystkich istotnych kierunkach działania i rozwoju Banku,
- 3) współpraca z Zarządem Banku w realizacji procesu kadrowego poprzez opiniowanie wszelkich decyzji w sprawach kadrowych, dotyczących podległych pracowników oraz w tworzeniu i realizacji systemu płacowego,
- 4) wspomaganie procesów przekształceń wewnętrznych Banku,
- 5) nadzorowanie jakości oraz terminowości sporządzania informacji,
- 6) współudział w tworzeniu regulacji i analizowaniu przepisów i procedur w powierzonym odcinku działania pod kątem ryzyka braku zgodności,
- 7) wykonywanie weryfikacji bieżącej oraz testowania skuteczności mechanizmów kontrolnych,
- 8) współudział w przeprowadzaniu testów zmian oprogramowania,
- 9) informowanie pracowników o zmianach w obowiązujących regulacjach prawnych,

- 10) analizowanie czynników ryzyka operacyjnego oraz proponowanie rozwiązań zabezpieczających przed występowaniem incydentów,
- 11) prowadzenie i bieżąca aktualizacja bazy DrukBankNet umów kredytowych (Kierownik Zespołu Kredytów przy współpracy z Wiceprezesem Zarządu ds. Handlowych) i depozytowych (Kierownik Zespołu Obsługi Klienta przy współpracy z Wiceprezesem Zarządu ds. Handlowych),
- 12) w przypadku Kierownika Zespołu Kredytów, Kierownika Zespołu Obsługi Klienta odpowiedzialność za prawidłową realizację Programu Przeciwdziałania Praniu (tzw. PPP) w podległych Zespołach,
- 13) monitorowanie przestrzegania limitów wewnętrznych i zewnętrznych dla ekspozycji kredytowych Banku ze szczególnym uwzględnieniem limitów jednostkowych,
- 14) organizacja i sprawowanie nadzoru nad systemami bezpieczeństwa w zakresie podległej działalności,
- 15) odpowiedzialność za realizację zadań wynikających z systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym realizację planów awaryjnych, zgodnie z obowiązującymi procedurami Banku,
- 16) identyfikacja, rejestracja i analiza zdarzeń z ryzyka operacyjnego,
- 17) pełnienie funkcji Analityka AML/CFT zgodnie z procedurą przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniem terroryzmu przez Dyrektora Oddziału w Makowie Podhalańskim,
- 18) weryfikowanie spełnienia przez Klienta warunków uruchomienia kredytu określonych w umowie kredytu oraz decyzji kredytowej (Dyrektorzy Oddziałów i Kierownik Zespołu Kredytów),
- 19) pełnienie funkcji Zastępcy Analityka AML/CFT przez Dyrektora Oddziału w Zawoi,
- 20) dokonywanie ocen rentowności produktów bankowych (Kierownik Zespołu Obsługi Klienta lub Kierownik Zespołu Kredytów) zgodnie z „Instrukcją zatwierdzania nowych produktów i nowych rodzajów działalności”.

Komórka ds. marketingu (I linia obrony, pierwszy poziom zarządzania):

- 1) projektuje i ocenia realizację Polityki handlowej Banku,
- 2) współpracuje z komórkami i jednostkami organizacyjnymi w zakresie Polityki handlowej,
- 3) opracowuje propozycje rozwoju i optymalizacji sieci placówek Banku,
- 4) wnioskuje o zmiany w zakresie oferty produktowej Banku, współtworzy projekty nowych produktów i usług bankowych,
- 5) współpracuje z komórkami i jednostkami organizacyjnymi Banku w zakresie wdrażania nowych produktów i usług bankowych,
- 6) opracowuje projekty nowych produktów i usług, materiałów reklamowych oraz promocyjnych, w tym wzorów umów i regulacji w tym zakresie,
- 7) prowadzi działalność marketingową, w tym na bieżąco zaopatruje wszystkie jednostki i komórki organizacyjne w aktualne materiały reklamowe i promocyjne,
- 8) wdraża i monitoruje realizację procesów sprzedażowych,
- 9) utrzymuje kontakty z dotychczasowymi klientami, oferuje nowe produkty bankowe oraz udziela pełnej informacji o ofercie bankowej, w tym o bieżących promocjach,
- 10) aktywnie współpracuje z instytucjami i podmiotami zewnętrznymi, z którymi Bank współpracuje i nawiązuje współpracę w zakresie działalności handlowej i marketingowej,
- 11) kształtuje relacje Banku z otoczeniem (public relations) m.in. poprzez serwis internetowy, współpracę z mediami, udział w przygotowywaniu oraz aktywne uczestnictwo w środowiskowych imprezach okolicznościowych, w celu reklamy usług i produktów bankowych oraz promowania Banku,
- 12) opracowuje projekty oraz nadzoruje standardy systemu identyfikacji wizualnej Banku,
- 13) pełni funkcje Koordynatora ds. ubezpieczeń.

Pozostali pracownicy Banku mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń – w zależności od zadań w ramach pierwszego poziomu zarządzania (I linii obrony) – stanowią pierwszy poziom zarządzania ryzykiem.

Wyznaczony pracownik Oddziału opracowuje i weryfikuje „Instrukcję wymiany informacji w Systemie SI BIK”.

Audyt Wewnętrzny z ramienia SSOZ BPS – ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku – stanowi trzeci poziom zarządzania ryzykiem (III linię obrony). Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania, w tym ocenia zgodność działań wszystkich jednostek i komórek (w tym Komórki ds. ryzyk, Komórki ds. zgodności, Komórki ds. kontroli wewnętrznej) z polityką Banku oraz regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa. Zadania Audytu Wewnętrznego są realizowane przez SSOZ BPS.

Oceny oraz informacje i analizy Komórki ds. ryzyk dotyczące ekspozycji na ryzyko, są uwzględnione w odpowiedni sposób na pierwszym poziomie zarządzania (I linii obrony), w tym w procesach decyzyjnych. Odpowiedzialność za podejmowane decyzje biznesowe ponosi kierownictwo jednostek biznesowych, a ostatecznie Zarząd Banku zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

Działalność Banku wiąże się z podejmowaniem ryzyka, więc odpowiednie zarządzanie ryzykiem ma fundamentalne znaczenie.

Prawidłowa i spójna kultura ryzyka w całym Banku, polegająca na wdrożeniu i stosowaniu odpowiednich „Polityk zarządzania ryzykami”, dawaniu przykładów poprawnych działań, komunikacji celów i szkoleń w zakresie ryzyka dla pracowników, a także stosowaniu odpowiedniego systemu motywacji, zachęcającego do prawidłowych postaw jest kluczowym elementem skutecznego zarządzania ryzykiem.

Zasady i mechanizmy tworzące system zarządzania ryzykiem są opracowywane i uchwalane przez Zarząd Banku, opiniowane przez Komitet Audytu i akceptowane przez Radę Nadzorczą Banku w formie „Strategii zarządzania ryzykami”, „Polityk zarządzania ryzykami”, w tym Zasad kultury ryzyka w Banku Spółdzielczym w Jordanowie, z którymi pracownicy Banku mają obowiązek się zapoznać. Zasady kultury ryzyka w Banku Spółdzielczym w Jordanowie stanowią Załącznik nr 10 do „Strategii zarządzania ryzykami”.

Identyfikacja, pomiar/ocena, monitorowanie, limitowanie, raportowanie, stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających ryzyko oraz kontrolowanie ryzyka:

Identyfikacja ryzyka – analiza na podstawie zgromadzonych danych, czynników wewnętrznych i zewnętrznych występowania ryzyka w Banku oraz stopnia ich wpływu na wynik finansowy i fundusze własne. Metody i procedury identyfikacji poszczególnych rodzajów ryzyka zawierają szczegółowe regulacje wewnętrzne w zakresie zarządzania ryzykami w Banku. Proces identyfikacji ryzyka odbywa się w formie:

- a) gromadzenia, aktualizacji, przechowywania danych,
- b) wykorzystania dostępnych baz danych,
- c) generowania raportów dotyczących ryzyka,
- d) udostępniania raportów komórkom odpowiedzialnym za analizę danych,
- e) analizy i oceny czynników ryzyka na podstawie zgromadzonych danych.

W ramach identyfikacji ryzyka określone są te rodzaje ryzyka, które uznawane są za istotne w działalności Banku, a także sporządzane są prognozy i plany uwzględniające przewidywany poziom ryzyka.

Pomiar/ocena ryzyka - częstotliwość pomiaru lub szacowania ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz profilu i rodzajów ryzyka w działalności Banku. W ramach pomiaru Bank przeprowadza testy warunków skrajnych. Testy warunków skrajnych są przeprowadzane w Banku na podstawie założeń zapewniających rzetelny pomiar lub ocenę ryzyka zgodnie z Instrukcją „Program testów warunków skrajnych”. Zasady pomiaru, analizy oraz testowania warunków skrajnych ekspozycji na ryzyko, umożliwiające zarządzanie tym ryzykiem w skali Banku, ujęte są w wewnętrznych procedurach.

Monitorowanie ryzyka – stanowi część bieżącego procesu zarządzania ryzykiem i sprawozdawania o ryzyku w działalności Banku – proces ciągłej, powtarzalnej, o charakterze długookresowym obserwacji danego typu zjawisk, kształtowania się wielkości parametrów przyjętych do oceny poziomu ryzyka. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczanie Radzie Nadzorczej, Komitetowi Audytu, Zarządowi Banku i innym wskazanym przez Zarząd Banku jednostkom organizacyjnym, komórkom organizacyjnym oraz stanowiskom organizacyjnym Banku informacji o zmianach wielkości Banku i profilu ryzyka jego działalności.

Limitowanie ryzyka - określenie zasad ustalania i weryfikacji wewnętrznych limitów oraz wskazanie komórki lub pracowników odpowiedzialnych za ich ustalanie i weryfikowanie. Limity ustalane są w oparciu o dane historyczne z uwzględnieniem planowanych zmian w działalności Banku. Weryfikacja przyjętych w Banku limitów odbywa się podczas corocznego przeglądu zarządczego procedur, tworzenia założeń do „Planu finansowego Banku Spółdzielczego w Jordanowie”. Ponadto w terminie sporządzania „Planu finansowego Banku Spółdzielczego w Jordanowie”, Komórka ds. ryzyk dokonuje weryfikacji limitów stanowiących apetyt na ryzyko w ramach „Analizy realizacji Strategii i Polityk zarządzania ryzykami Banku Spółdzielczego w Jordanowie”. Bank w swoich procedurach określa zasady postępowania w przypadku przekroczeń limitów i skalę przekroczeń limitów oraz zasady ich weryfikacji.

Raportowanie ryzyka - określenie formy i terminów przekazywania wewnętrznego sprawozdania o poziomie ryzyka, którego szczegółowość i częstotliwość sporządzania powinny być adekwatne do rodzaju i skali ponoszonego przez Bank ryzyka. Sprawozdanie powinno być dostępne dla właściwych pracowników w czasie wystarczającym do przeprowadzenia i podjęcia odpowiednich działań.

W Banku funkcjonuje system sprawozdawczości zarządczej, wspomagający proces decyzyjny w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku, na który składa się w szczególności raportowanie o ryzyku:

- 1) zawiera rzetelne, dokładne i aktualne dane oraz dostarcza wykorzystywane w zarządzaniu ryzykiem informacje na temat rodzajów, wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku;
- 2) służy ocenie skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku i monitorowaniu przestrzegania limitów.

Stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających ryzyko - zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka – polega w szczególności na przyjmowaniu regulacji wewnętrznych, określaniu poziomu tolerancji na ryzyko, ustalaniu wysokości limitów i wartości progowych, wydawaniu zaleceń, podejmowaniu decyzji o wykorzystywaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem.

Kontrolowanie ryzyka - wskazanie komórki lub pracowników odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem w Banku oraz za badanie zgodności działania wszystkich jednostek Banku z regulacjami wewnętrznymi i nadzorczymi, jak również za informowanie o stwierdzonych nieprawidłowościach.

W ramach kontroli ryzyka Bank zabezpiecza się przed ryzykiem lub je ogranicza, wprowadzając odpowiednie do skali i złożoności działalności Banku mechanizmy kontroli ryzyka, w szczególności stosuje limity dostosowane do wielkości Banku i profilu ryzyka jego działalności. Przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość zatwierdza Zarząd Banku. W przypadku strategicznych limitów decyzja Zarządu Banku jest przekazywana Radzie Nadzorczej Banku. Bank określa w procedurach zasady ustalania i aktualizowania wysokości wspomnianych limitów oraz częstotliwość monitorowania ich przestrzegania i raportowania o wynikach tego monitoringu. Wysokość limitów dostosowana jest do zaakceptowanego przez Radę Nadzorczą Banku akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka.

Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów są odpowiednio udokumentowane.

W ramach kontroli ryzyka Bank określa sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów, sposoby wyeliminowania tego przekroczenia oraz środki mające na celu zapobieżenie ich przekroczeniu w przyszłości. W przypadku przekroczenia strategicznego limitu Zarząd Banku niezwłocznie przekazuje Radzie Nadzorczej Banku informację o takim przypadku wraz z informacją o podjętych lub planowanych działaniach naprawczych.

Limity ograniczające ryzyko:

1. W Banku funkcjonują zasady przeciwdziałania oszustwom wewnętrznym lub zewnętrznym i naruszeniom dyscypliny, odnoszące się w szczególności do mechanizmów kontroli ryzyka, zwłaszcza limitów, w tym strategicznych limitów ustanawianych dla każdego istotnego ryzyka.
2. W Banku obowiązują wewnętrzne limity ostrożnościowe dostosowane do specyfiki, skali, profilu i złożoności działalności Banku oraz do wielkości i profilu ryzyka występującego w Banku, w tym strategiczne limity na poziomie Banku ustanawiane dla każdego istotnego ryzyka. W przypadku pozostałych zidentyfikowanych ryzyk ewentualna decyzja o nieustanowieniu limitu jest dokumentowana i odpowiednio uzasadniona. W przypadku ryzyk trudnomierzalnych uznanych przez Bank za istotne, limity ryzyka są wyrażane za pomocą miar jakościowych.
3. Limity, które Bank uznaje za istotne i mierzalne ustalone są w oparciu o dane historyczne z uwzględnieniem planowanych zmian w działalności Banku.
4. Obowiązujące w Banku limity ograniczają zagrożenie nieoczekiwanego wzrostu ekspozycji Banku na ryzyko w wyniku zmian warunków rynkowych i efektywnie zapobiegają podejmowaniu nadmiernego ryzyka. Poziomy limitów ustalane są, w miarę możliwości, z uwzględnieniem interakcji pomiędzy poszczególnymi rodzajami ryzyka i łącznego wpływu tych interakcji na ekspozycję na ryzyko i wyniki Banku.
5. Ustalanie, przestrzeganie i monitoring wewnętrznych limitów ma na celu ograniczanie ekspozycji na ryzyko, a także wykrywanie przypadków niepożądanego wzrostu ryzyka.
6. Ustala się jako zasadniczą, roczną częstotliwość dokonywania weryfikacji przyjętych limitów.
7. Weryfikacja przyjętych w Banku limitów odbywa się podczas przeglądów zarządczych procedur w zakresie zarządzania ryzykami oraz podczas tworzenia Założeń do „Planu finansowego Banku Spółdzielczego w Jordanowie” lub „Planu finansowego Banku Spółdzielczego w Jordanowie”.
8. Wartości limitów mogą być aktualizowane również w przypadku zaistnienia takiej konieczności - na podstawie bieżących potrzeb - w ciągu roku.
9. Zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów, sposoby wyeliminowania tego przekroczenia, środki mające na celu zapobieżenie ich przekroczeniu w przyszłości oraz zasady ich weryfikacji określone są w procedurach i instrukcjach dotyczących poszczególnych ryzyk.
10. Ustalanie i okresowa weryfikacja wewnętrznych limitów ma na celu dywersyfikację ryzyka w Banku.
11. Szczegółowe zasady ustalania i aktualizacji wewnętrznych limitów oraz ich wysokość ustala Zarząd Banku w odpowiednich procedurach.
12. Wysokość limitów jest dostosowana do zaakceptowanego przez Radę Nadzorczą Banku ogólnego poziomu ryzyka Banku (apetytu/tolerancji na ryzyko), określonego w „Planie finansowym Banku Spółdzielczego w Jordanowie”, w „Strategii zarządzania ryzykami” oraz w „Strategii zarządzania Bankiem Spółdzielczym w Jordanowie”.

Informacja zarządcza dotycząca zarządzania ryzykiem:

1. W Banku funkcjonuje system sprawozdawczości zarządczej, wspomagający proces decyzyjny w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku, na który składa się w szczególności raportowanie o ryzyku.
2. System Informacji Zarządczej, zwany dalej Systemem, określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu i Zarządu.
3. System wspomaga proces decyzyjny w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku, opiera się on na następujących założeniach (kryteriach):
  - 1) informacje będące przedmiotem „Instrukcji SIZ” pozwalają na pełną ocenę działalności Banku przez odpowiednie organy Banku,
  - 2) Zarząd określa kluczowe obszary i zasady raportowania o ryzyku, które zostały zatwierdzone w oparciu o kryteria istotności ryzyka. Funkcjonujący w Banku system sprawozdawczości zarządczej wspomaga proces decyzyjny w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku, na który składa się w szczególności raportowanie o ryzyku,

- 3) uwzględniając założenia zawarte w ppkt. 1), powyższe informacje powinny pozwolić na dokonanie odrębnej oceny każdej jednostki i komórki organizacyjnej Banku oraz wszystkich istotnych obszarów działania Banku,
  - 4) przyjmuje się, że nadzór nad funkcjonowaniem Systemu sprawuje Zarząd, który ponosi również odpowiedzialność za jego prawidłowe funkcjonowanie, raportując do Komitetu Audytu oraz Rady Nadzorczej,
  - 5) w przyjętym Systemie sprawozdania przekazywane są w sposób rzetelny i przejrzysty,
  - 6) jakość informacji jest oceniana przez Zarząd m.in. w oparciu o badania Biegłego Rewidenta, weryfikację bieżącą, wyniki testowania (kontroli wewnętrznej) i Audytu Wewnętrznego oraz kontroli zewnętrznych,
  - 7) System podlega testowaniu (kontroli wewnętrznej) przez Komórkę ds. kontroli wewnętrznej, Komórkę ds. zgodności oraz Audyt Wewnętrzny Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, a także przez UKNF przy dokonywaniu oceny BION.
4. W ramach Systemu Informacji Zarządczej wyróżnia się następujące rodzaje informacji:
- 1) o charakterze strategicznym dla Banku,
  - 2) dotyczące realizacji celów strategicznych i polityk Banku w zakresie zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej,
  - 3) dotyczące monitorowania poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka,
  - 4) ocenę adekwatności kapitałowej, w tym szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego,
  - 5) dotyczące oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej Banku (ryzyko biznesowe), uwzględniającej:
    - a) wykonanie Planu finansowego,
    - b) realizację Strategii zarządzania Bankiem,
    - c) strukturę aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych,
    - d) strukturę przychodów i kosztów,
    - e) wyniki osiągnięte na każdym poziomie rachunku zysków i strat,
    - f) uzyskane wskaźniki ekonomiczne, określające akceptowalny poziom ryzyka,
  - 6) realizację zadań wynikających z regulacji zewnętrznych, w tym rekomendacji nadzorczych,
  - 7) dotyczące realizacji testowania (kontroli wewnętrznej) i audytu Banku.

Informacja o powołaniu komitetu ds. wynagrodzeń

Uwzględniając – zgodnie z przepisami Ustawy Prawo bankowe – wielkość Banku, ryzyko związane z prowadzoną działalnością, wewnętrzną organizacją oraz charakter, skalę i stopień złożoności działalności, Bank nie powołał komisji/komitetu ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.

Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe

Artykuł 22aa Ustawy Prawo bankowe określa wymogi, które powinny być spełnione przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Wymogi te obejmują:

- 1) kwalifikacje, tj. posiadanie wiedzy, umiejętności i doświadczenia odpowiednich do pełnionych funkcji i powierzonych obowiązków oraz dawanie rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków,
- 2) pełnienie ograniczonej liczby funkcji członka Zarządu lub Rady Nadzorczej w innych podmiotach,
- 3) zdolność do kierowania się niezależnością osądu,
- 4) odpowiedniość z punktu widzenia potrzeby zapewnienia niezbędnych kwalifikacji danego organu jako całości (kwalifikacji kolektywnych).

Bank dokonuje oceny odpowiedniości zgodnie z zasadą proporcjonalności, uwzględniając:

- 1) charakter działalności – Bank jest Bankiem Spółdzielczym, uczestniczącym w Systemie Ochrony Instytucjonalnej, tj. w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS;
- 2) skala działalności – liczba przyjętych depozytów, suma bilansowa, liczba zatrudnionych pracowników, pozycja w sektorze finansowym – skala działalności i udział w sektorze finansowym Banku jest znacznie mniejszy niż Banków istotnych;
- 3) złożoność prowadzonej działalności – różnorodność oferowanych produktów bankowych w połączeniu z zakresem wykonywanych czynności bankowych, stopniem ich skomplikowania powodującym potencjalnie zwiększoną ekspozycję na ryzyko – Bank działa w skali lokalnej, prowadzi klasyczną działalność banku uniwersalnego, nie prowadzi znaczącej działalności w portfelu handlowym, nie oferuje złożonych produktów, nie oferuje instrumentów finansowych.

Oceny odpowiedniości kandydatów/członków Rady Nadzorczej Banku dokonuje Komisja ds. oceny odpowiedniości. Komisja powołana jest na Zebraniu Przedstawicieli Banku, na podstawie przeprowadzonego głosowania przez Przewodniczącego Zebrania. Komisja powoływana jest w celu przeprowadzenia procesu oceny odpowiedniości pierwotnej kandydatów lub oceny wtórnej członków Rady Nadzorczej oraz oceny zbiorowej Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego przez Zebranie Przedstawicieli.

W skład Komisji nie mogą wchodzić członkowie Rady Nadzorczej.

Każdy z kandydatów/członków Rady Nadzorczej podlega indywidualnej ocenie odpowiedniości, natomiast sama Rada Nadzorcza jako organ Banku podlega zbiorowej ocenie odpowiedniości.

Indywidualnej ocenie odpowiedniości kandydata/członka Rady Nadzorczej podlega:

- 1) poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia (kompetencje) odpowiednich do pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej;
- 2) rękojmia należytego wykonywania obowiązków, w szczególności spełnianie kryteriów dotyczących:
  - a) karalności;
  - b) reputacji (obejmującej inne stosowane sankcje i środki oraz dobrą opinię);
  - c) sytuacji finansowej osoby podlegającej ocenie (wpływającą na jej podatność na ewentualne naciski lub zwiększającą skłonność do akceptacji nadmiernego ryzyka);
  - d) niezależności osądu, w tym ocena cech behawioralnych i ocena faktycznych i potencjalnych konfliktów interesów;
  - e) zdolności do poświęcania wystarczającej ilości czasu na wykonywanie swoich obowiązków w Radzie Nadzorczej Banku;
  - f) braku łączenia nadmiernej ilości stanowisk lub funkcji poza Radą Nadzorczą Banku.

Indywidualnej ocenie odpowiedniości zgodnie z „Polityką w zakresie powoływania i odwoływania oraz oceny odpowiedniości kandydatów / członków Zarządu Banku i osób pełniących Kluczowe Funkcje” podlega każdy kandydat/członek Zarządu Banku, a także każdy kandydat/pracownik na stanowisku identyfikowanym jako kluczowa funkcja. W celu zebrania odpowiednich informacji dotyczących ocenianej osoby oraz udokumentowania wyniku oceny służą formularze oceny odpowiednie dla rodzaju dokonywanej oceny odpowiedniości (ocena pierwotna – Formularze oceny indywidualnej pierwotnej – wraz z załącznikami; ocena wtórna – Formularze oceny indywidualnej wtórnej – wraz z załącznikami) – publikowane przez Komisję Nadzoru Finansowego, stanowiące część *Metodyki*, dostępne na stronie internetowej KNF oraz w Centrali Banku.

Indywidualna ocena wtórna odpowiedniości członków Zarządu oraz osób pełniących kluczowe funkcje dokonywana jest:

- 1) okresowo, na zasadzie proporcjonalności wynikającej z Wytycznych EBA - co 2 lata,
- 2) w ramach kontroli / przeglądu (oceny przestrzegania) Zasad Ładu Korporacyjnego i Ładu wewnętrznego dokonywanej przez Radę Nadzorczą – corocznie; ocena w tym zakresie może mieć postać ustalenia występowania zmian od ostatnio dokonanej oceny cyklicznej i podjęcia decyzji przez Radę Nadzorczą o potrzebie przeprowadzenia oceny w szczególnym zakresie objętym Polityką;
- 3) w razie zmiany zakresu kompetencji lub wymogów dotyczących stanowiska.

Zarząd Banku jako organ kolegialny podlega zbiorowej ocenie odpowiedniości. Zbiorowa ocena odpowiedniości obejmuje ocenę możliwości podejmowania przez Zarząd Banku jako organ Banku decyzji w istotnych obszarach działania Banku, z uwzględnieniem ryzyk towarzyszących tej działalności, w tym podejmowanie decyzji dotyczących modelu biznesowego, gotowości do podejmowania ryzyka, strategii oraz rynków, na których funkcjonuje Bank.

Skład oraz zasady funkcjonowania Zarządu Banku, a także etyka osób wchodzących w jego skład nie budzą wątpliwości. Zarówno członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku spełniają wymagania określone w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe oraz w Wytycznych EBA w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje.

Oświadczenie Zarządu Banku na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są adekwatne z punktu widzenia profilu i strategii Banku (wymagane przez art. 435 ust. 1 lit. e))

Zarząd Banku Spółdzielczego w Jordanowie niniejszym oświadcza, że adekwatność ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku daje pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są adekwatne z punktu widzenia profilu i strategii Banku.

System zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej ocenia się jako dostosowane do skali i profilu działania oraz generowanego ryzyka. Bank spełnia wymogi kapitałowe wynikające z zapisów Prawa bankowego oraz Uchwał nadzorczych, a fundusze własne w pełni pokrywają wszystkie ryzyka występujące w Banku.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Jordanowie zatwierdza niniejsze „Ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczącym profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom według stanu na dzień 31.12.2023 r.”, w których umieszczono informacje na temat ryzyka, omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności oraz, które zawierają kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko określoną przez Zarząd Banku i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku.

.....
pieczętka Banku

Imię i nazwisko	Stanowisko	
Agnieszka Mroszczak	Prezes Zarządu	.....
Imię i nazwisko	Stanowisko	
Joanna Oczkowska	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych	.....
Imię i nazwisko	Stanowisko	
Kazimierz Rusin	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo-Księgowych	.....

Jordanów, dnia 20.05.2024 r.

Informacja na temat ogólnego profilu ryzyka w Banku Spółdzielczym w Jordanowie

W roku 2023 nie wystąpiły istotne zmiany w profilu ryzyka Banku, a działania podejmowane przez Bank zapewniały stabilny oraz zrównoważony rozwój. Na dzień 31.12.2023 r. Bank nie posiadał portfela handlowego oraz nie przeprowadzał transakcji pochodnych obarczonych ryzykiem rynkowym. Stosowane w Banku Strategie, Polityki oraz metody zarządzania ryzykami, w tym również poziom limitów dopuszczalnej ekspozycji na ryzyko zapewniały prowadzenie bezpiecznej i rentownej działalności.

Podstawowe wskaźniki charakteryzujące ogólny profil ryzyka w Banku:

	Obowiązujący limit	Wykonanie 31.12.2023 r.
Ryzyko kapitałowe (niewypłacalności), w tym ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej		
Łączny współczynnik kapitałowy (TCR)	min. 10,50 % (limit wynikający z przepisów zewnętrznych)	16,9411
Współczynnik kapitału TIER 1 (T1)	min. 8,50 % (limit wynikający z przepisów zewnętrznych)	16,5926
Wskaźnik dźwigni finansowej (Leverage Ratio)	min. 5 %	8,5031
Ryzyko kredytowe (w tym ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych, ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzyko rezydualne, ryzyko koncentracji kredytowej), ryzyko portfela ekspozycji nieobsługiwanych (NPE) i restrukturyzowanych (FBE) oraz ryzyko ESG		
kredyty i pożyczki – wg wartości bilansowej / aktywa – wg wartości bilansowej	max. 70 %	46,5743 %
wskaźnik jakości portfela kredytowego (RWEF)	max. 12 %	7,4834 %
maksymalny wskaźnik LtV dla nieruchomości mieszkalnych	max. 80 %	limit sprawdzany każdorazowo przy ocenie zdolności kredytowej
maksymalny wskaźnik LtV dla nieruchomości mieszkalnych, gdy część ekspozycji przekraczająca 80 % LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP, przeniesienie określonej kwoty w złotych lub w innej walucie na własność banku, zgodnie z art. 102 ustawy – Prawo bankowe, przeniesienie środków klienta zgromadzonych na rachunku III filaru, w ramach systemu emerytalnego tj. na Indywidualnym Koncie Emerytalnym (IKE) lub Indywidualnym Koncie Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE)	max. 90 %	limit sprawdzany każdorazowo przy ocenie zdolności kredytowej
maksymalny wskaźnik LtV dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych będących gwarantowanymi kredytami mieszkaniowymi (Bezpieczny Kredyt Nowy Dom), w momencie uruchomienia kredytu nie powinien przekraczać poziomu wynikającego z zastosowania przepisów ustawy z dnia 1 października 2021 r. o rodzinnym kredycie mieszkaniowym ustalających zasady obejmowania gwarancją Banku Gospodarstwa Krajowego części gwarantowanego kredytu mieszkaniowego. Jeżeli suma objętej gwarancją Banku Gospodarstwa Krajowego części gwarantowanego kredytu mieszkaniowego oraz wkładu własnego kredytobiorcy wynosi mniej niż 20 % wartości nieruchomości, to dla części ekspozycji stanowiącej różnicę między 20 % wartości nieruchomości a tą sumą powinno zostać ustanowione: a. odpowiednie ubezpieczenie, lub b. blokada środków na rachunku bankowym lub zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP, lub Dziennik Urzędowy Komisji Nadzoru Finansowego – 4 – Poz. 14 c. przeniesienie określonej kwoty w złotych lub w innej walucie na własność banku, zgodnie z art. 102 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (przy czym w przypadku innej waluty niż waluta kredytu, bank powinien założyć jej deprecjację o co najmniej 50%), lub	max. 100 % pomniejszony o wyrażony w procentach stosunek wkładu własnego do wartości nieruchomości	limit sprawdzany każdorazowo przy ocenie zdolności kredytowej

d. przeniesienie środków klienta zgromadzonych na rachunku III filarowym, w ramach systemu emerytalnego, tj. na Indywidualnym Koncie Emerytalnym (IKE) lub Indywidualnym Koncie Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE)		
maksymalny wskaźnik LtV dla nieruchomości komercyjnych przychodowych	max. 75 %	limit sprawdzany każdorazowo przy ocenie zdolności kredytowej
maksymalny wskaźnik LtV dla nieruchomości komercyjnych przychodowych, gdy część ekspozycji przekraczająca 75 % LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym, lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP, przeniesienie określonej kwoty w złotych lub w innej walucie na własność banku, zgodnie z art. 102 ustawy – Prawo bankowe, przeniesienie środków klienta zgromadzonych na rachunku III filaru, w ramach systemu emerytalnego, tj. na Indywidualnym Koncie Emerytalnym (IKE) lub Indywidualnym Koncie Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE)	max. 80 %	limit sprawdzany każdorazowo przy ocenie zdolności kredytowej
maksymalny wskaźnik LtV dla nieruchomości komercyjnych pozostałych	max. 75 %	limit sprawdzany każdorazowo przy ocenie zdolności kredytowej
maksymalny wskaźnik LtV dla nieruchomości komercyjnej pozostałej związanej z finansowaniem gruntów rolnych, które jednocześnie stanowią zabezpieczenie udzielonej ekspozycji kredytowej	max. 90 %	limit sprawdzany każdorazowo przy ocenie zdolności kredytowej
maksymalny wskaźnik LtV dla nieruchomości komercyjnych pozostałych, gdy część ekspozycji przekraczająca 75 % LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym, lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP, przeniesienie określonej kwoty w złotych lub w innej walucie na własność banku, zgodnie z art. 102 ustawy – Prawo bankowe, przeniesienie środków klienta zgromadzonych na rachunku III filaru, w ramach systemu emerytalnego, tj. na Indywidualnym Koncie Emerytalnym (IKE) lub Indywidualnym Koncie Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE)	max. 80 %	limit sprawdzany każdorazowo przy ocenie zdolności kredytowej
udział kredytów z LtV > 80 % w portfelu kredytowym	max. 15 %	2,3620 %
maksymalna wartość wskaźnika Dtl dla detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK) dla dochodu netto przekraczającego poziom przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce	max. 65 % dla dochodu netto przekraczającego poziom przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce	limit sprawdzany każdorazowo przy ocenie zdolności kredytowej
maksymalna wartość wskaźnika Dtl dla detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK) dla dochodu netto nieprzekraczającego poziomu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce	max. 50 % dla dochodu netto nieprzekraczającego poziomu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce	limit sprawdzany każdorazowo przy ocenie zdolności kredytowej
maksymalna wartość wskaźnika DStI dla kredytów detalicznych zabezpieczonych hipotecznie, udzielanych osobom fizycznym na cele niezwiązane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego lub niezwiązane z działalnością gospodarczą dla dochodu netto nieprzekraczającego poziomu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce	max. 40 % (lub max. 50 % jako wyjątek*)	limit sprawdzany każdorazowo przy ocenie zdolności kredytowej
maksymalna wartość wskaźnika DStI dla kredytów detalicznych zabezpieczonych hipotecznie, udzielanych osobom fizycznym na cele niezwiązane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego lub niezwiązane z działalnością gospodarczą, *) z zastrzeżeniem, że bez względu na powyższe limity akceptacja przez Bank wskaźnika DStI: -na poziomie wyższym niż 40 % dla dochodu netto nieprzekraczającego poziomu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce, -na poziomie wyższym niż 50 % dla dochodu netto przekraczającego poziom przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce, może nastąpić wyłącznie w drodze wyjątku. Każdy przypadek wymaga indywidualnej oceny ryzyka, wraz z uzasadnieniem, podwyższonego wskaźnika DStI oraz zatwierdzenia przez Zarząd. Zastosowanie wyjątku nie należy traktować jako odstępstwo, zgodnie z postanowieniami Instrukcji stosowania odstępstw w zakresie działalności kredytowej	max. 50 % (lub max. 65 % jako wyjątek*) dla dochodu netto przekraczającego poziom przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce	limit sprawdzany każdorazowo przy ocenie zdolności kredytowej
udział kredytów z podwyższonym poziomem DStI w portfelu kredytowym	max. 15 %	0,0000 %
udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym wg wartości bilansowej brutto	max. 25 %	17,8768 %

detaliczne ekspozycje kredytowe zagrożone – wg wartości bilansowej brutto / detaliczne ekspozycje kredytowe ogółem – wg wartości bilansowej brutto	max. 3 %	0,6610 %
ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie (EKZH) zgodnie z Rekomendacją S (wg wartości bilansowej brutto)	max. 95 %	72,8251 %
wskaźnik jakości kredytów zabezpieczonych hipotecznie do całego obligu kredytowego	max. 10 %	6,6834 %
limit koncentracji branżowej – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	max. 100 % uznanego kapitału Banku	62,7278 %
limit koncentracji branżowej – budownictwo	max. 100 % uznanego kapitału Banku	35,8570 %
limit koncentracji branżowej – przetwórstwo przemysłowe	max. 80 % uznanego kapitału Banku	41,5764 %
limit koncentracji tego samego rodzaju zabezpieczenia otrzymanego lub zabezpieczenia dostarczonego przez tego samego dostawcę – hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	max. 550 % uznanego kapitału Banku	321,7854 %
limit koncentracji tego samego rodzaju zabezpieczenia otrzymanego lub zabezpieczenia dostarczonego przez tego samego dostawcę – hipoteka komercyjna pozostała	max. 350 % uznanego kapitału Banku	151,4891 %
limit koncentracji tego samego rodzaju zabezpieczenia otrzymanego lub zabezpieczenia dostarczonego przez tego samego dostawcę – weksel własny i poręczenie wekslowe (awal)	max. 200 % uznanego kapitału Banku	105,5649 %
wskaźnik NPL	max. 10 %	7,0100 %
wskaźnik ekspozycji nieobsługiwanych (NPE)	max. 8 %	3,8700 %
wskaźnik ekspozycji restrukturyzowanych (FBE)	max. 20 %	7,9800 %
wskaźnik Texas	max. 60 %	36,7800 %
udział kredytów o wysokim ryzyku czynników ESG do całego portfela kredytowego wg wartości bilansowej brutto	max. 5 %	0,0000 %
wskaźnik GAR (Green Asset Ratio) – wskaźnik zielonych aktywów do całego portfela kredytowego wg wartości bilansowej	min. 5 %	6,5554 %
wskaźnik kredytów udzielonych na zasadach uproszczonych	max. 45 % uznanego kapitału	24,5200 %
kredyty udzielone na zasadach uproszczonych zagrożone – wg wartości bilansowej brutto / kredyty udzielone na zasadach uproszczonych ogółem – wg wartości bilansowej brutto	max. 3 %	0,0000 %
maksymalna wartość wskaźnika Dtl dla detalicznych ekspozycji kredytowych udzielonych na zasadach uproszczonych	nie przekroczy 50 % dla dochodu netto nieprzekraczającego poziomu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce	limit sprawdzany każdorazowo przy ocenie zdolności kredytowej
maksymalna wartość wskaźnika Dtl dla detalicznych ekspozycji kredytowych udzielonych na zasadach uproszczonych	nie przekroczy 65 % dla dochodu netto przekraczającego poziom przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce	limit sprawdzany każdorazowo przy ocenie zdolności kredytowej
Ryzyko płynności i finansowania		
wskaźnik pokrycia wpływów netto (LCR – Liquidity Coverage Ratio)	min. 105 %	284,5374 %
wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR – Net Stable Funding Ratio)	min. 105 %	182,2500 %
wskaźnik płynności aktywów (wyznaczony zgodnie z Umową Systemu Ochrony)	min. 7,5 %	42,9492 %
depozyt obowiązkowy	7 % depozytów obliczonych zgodnie z § 2 ust. 1 Załącznika nr 2 do Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS	7,0000 %
Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym		
Limit zmiany wartości ekonomicznej Banku w relacji do kapitału podstawowego Tier 1 [testy scenariuszowe]	max. 15 %	10,8390 %
Limit na zmianę rozszerzonego wyniku odsetkowego netto (NII) w relacji do kapitału TIER I [+/- 1 pp.]	max. 10 %	5,4643 %
Limit na zmianę rozszerzonego wyniku odsetkowego netto (NII) w relacji do kapitału TIER I [+/- 2,50 pp.]	max. 25 %	15,5321 %
Limit na zmianę rozszerzonego wyniku odsetkowego netto (NII) w relacji do wyniku odsetkowego [+/- 1 pp.]	max. 20 %	8,0654 %

Ryzyko operacyjne (w tym ryzyko braku zgodności i ryzyko ICT), ryzyko modelu, ryzyko outsourcingu, ryzyko bancassurance, ryzyko prania pieniędzy		
globalny limit rocznych strat operacyjnych brutto z tytułu incydentów bezpieczeństwa związanych z płatnościami internetowymi	max. 10 % planowanego wyniku finansowego brutto	0,0000 %
globalny limit rocznych strat operacyjnych brutto z tytułu incydentów bezpieczeństwa związanych z usługami płatniczymi (w tym płatnościami internetowymi)	max. 20 % planowanego wyniku finansowego brutto	0,0000 %
maksymalny limit strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego (roczny)	max. 68 % utworzonego, zgodnie z Rozporządzeniem CRR UE wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne	0,9324 %
koszty rzeczywiste ryzyka operacyjnego (za okres 12 miesięcy)	max. 50 % utworzonego wymogu kapitałowego	0,9324 %
liczba zgłoszonych naruszeń prawa oraz procedur i obowiązujących standardów etycznych	max. 3	0,0000 %
maksymalna strata z tytułu wadliwego/nieciągłego działania Banku	nie przekroczy wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne	0,0000 %
zawiadomienia o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa prania pieniędzy	max. 0	0,0000 %
maksymalna strata z tytułu strat z rodzaju 6, tj. Zakłócenie działalności gospodarczej i awarie systemu związana z ryzykiem ICT	max. 10 % wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne	0,0000 %
Maksymalna ilość przypadków odmowy wypłaty świadczeń przez zakład ubezpieczeń – w okresie sprawozdawczym - (półrocznie)	35 szt.	17 szt.
Maksymalna liczba uwzględnionych skarg i reklamacji klientów – w okresie sprawozdawczym - (półrocznie)	35 szt.	0 szt.
Maksymalna ilość przypadków odstąpienia przez Bank od wystąpienia z wnioskiem o wypłatę świadczenia – w okresie sprawozdawczym - (półrocznie)	35 szt.	0 szt.
Ryzyko walutowe		
Skala działalności walutowej jako % obrotów walutowych w obrotach ogółem Banku	max. 5 %	2,9328 %
Ryzyko biznesowe (w tym ryzyko wyniku finansowego)		
(Wynik finansowy brutto + wynik z tytułu rezerw celowych i aktualizacji wartości)/suma bilansowa	min. 0,6 %	3,1100 %
Stopa zwrotu z aktywów netto – ROA netto	min. 0,25 %	1,1828 %
Stopa zwrotu z funduszy podstawowych netto – ROE netto	min. 4,0 %	15,8130 %
Marża odsetkowa	min. 2 %	5,3514 %
Udział przychodów z tytułu prowizji w średnich aktywach – wg wartości bilansowej	min. 0,45 %	0,6408 %
C/I	max. 70 %	43,1128 %
Ryzyko inwestycji finansowych		
dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. c Celów strategicznych (Polityki długoterminowej) w zakresie zarządzania ryzykiem inwestycji finansowych (Strategii inwestycyjnej) (dłużne papiery wartościowe Skarbu Państwa o stałej stopie procentowej z terminem pozostającym do wykupu powyżej 1 roku)	max. 100 %	71,1559 %
dłużne papiery wartościowe emitowane lub poręczone przez jednostki samorządu terytorialnego	max. 100 %	0,0000 %
100 % dla dłużnych papierów wartościowych o zmiennej stopie procentowej emitowanych przez banki, z zastrzeżeniem, że powyżej 10 % stawki limitu (wynoszącej 100 %) papiery te muszą być objęte gwarancją Skarbu Państwa, z wyłączeniem dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez Bank BPS S.A.	max. 100 %	39,5505 %
dłużne papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 6 lit. a Celów strategicznych (Polityki długoterminowej) w zakresie zarządzania ryzykiem inwestycji finansowych (Strategii inwestycyjnej)	max. 15 %	0,0000 %

dłużne papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 6 lit. b Celów strategicznych (Polityki długoterminowej) w zakresie zarządzania ryzykiem inwestycji finansowych (Strategii inwestycyjnej)	max. 10 %	0,0000 %
dłużne papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 6 lit. c Celów strategicznych (Polityki długoterminowej) w zakresie zarządzania ryzykiem inwestycji finansowych (Strategii inwestycyjnej)	max. 5 %	0,0000 %
limit rocznej straty dla portfela handlowego PDO	max. 10 % średniego zysku brutto z 3 lat poprzedzających rok, dla którego ustalany jest limit	0,0000 %
limit rocznej straty dla portfela bankowego DDS	max. 10 % funduszy własnych wyznaczonych na podstawie danych wskazanych w ostatnim zaudytowanym sprawozdaniu finansowym, pod warunkiem, że redukcja funduszy własnych o wyznaczony limit nie spowoduje spadku współczynników kapitałowych poniżej wymaganych poziomów	0,0000 %
Limit akceptowalnej straty dla pojedynczej inwestycji w instrumenty finansowe zaliczone do portfela PDO	max. 2 %	0,0000 %
Znaczne zaangażowanie kapitałowe wobec jednego podmiotu poza sektorem finansowym w zakresie art. 89 pkt 1 CRR	max. 10 % uznanego kapitału	0,0000 %
Suma znacznych zaangażowań kapitałowych poza sektorem finansowym w zakresie art. 89 pkt 2 CRR	max. 50 % uznanego kapitału	0,0000 %
Zaangażowanie wobec innego banku krajowego, instytucji kredytowej, banku zagranicznego lub grupy podmiotów powiązanych organizacyjnie lub kapitałowo, składającej się co najmniej z jednego Banku, z wyłączeniem zaangażowań w Banku Zrzeszającym	max. 100 % TIER I	0,0000 %

Niniejsze „Ujawnienie informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom według stanu na dzień 31.12.2023 r.” zatwierdzono na posiedzeniu Zarządu Banku w dniu 21.05.2024 r., na posiedzeniu Komitetu Audytu w dniu 29.05.2024 r. oraz na posiedzeniu Rady Nadzorczej Banku w dniu 29.05.2024 r.

.....
Zarząd Banku

.....
Komitet Audytu

.....
Rada Nadzorcza Banku